Názov stavby	Novostavba telocvične pri ZŠ Čierne Ústredie
Stavebník	Obec Čierne, Čierne č. 189, 023 13 Čierne
Zhotoviteľ	MPorte s.r.o., Stará Bystrica 167, 023 04 Stará Bystrica
Koordinátor bezpečnosti	Autorizovaný bezpečnostný technik Ing. Ján Slížik ABT - 0270/14,
Koordinátor dokumentácie	Ing. arch. Ľubomír Zaymus

PLÁN BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI

Vypracovaný v zmysle § 5 ods.2b, NV SR č.396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.

Vypracoval:	Dátum:	Počet listov:	Podpis:
Ing. Ján Slížik - ABT	10/2021	59	SAFIRS s.r.o. Zarevúca 5030/1C 034 01 Ružomberok IČO: 36423874 IČ DPH: SK2021885206

ROZDEĽOVNÍK :

Názov funkcie:	Výtlačok č. :	Dátum :	Podpis :
Projektový manažér	**01 (originál)**		
Koordinátor bezpečnosti	**02** (kopia)		
Hlavný stavbyvedúci	**03** (kopia)		Matej BARIČIAK stavbyvedúci SKSI Ev. č. 14022*10* Vydala Slovenská komora stavebných inžinierov

PREDSLOV

Tento plán BOZP bol vypracovaný na základe dokladov a informácii, poskytnutých firmou MPorte s.r.o., Stará Bystrica 167, 023 04 Stará Bystrica a je určený výhradne pre potreby realizácie dotknutej stavby. Bez písomného súhlasu autora nesmie byť použitý na iné účely alebo poskytnutý, či už celý alebo akákoľvek jeho časť, tretím osobám. Konanie v rozpore s týmto ustanovením bude považované za porušenie autorského zákona.

Tento plán BOZP nenahrádza zákony, právne úpravy, normy a ostatné predpisy vzťahujúce sa na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v súvislosti s vykonávanými stavebnými a montážnymi činnosťami. Každý zhotoviteľ musí byť oboznámený so všetkými bezpečnostnými požiadavkami platnej legislatívy vzťahujúcimi sa na ním vykonávané práce a je zodpovedný za ich dodržiavanie, pričom ich dodržiavanie musí od svojich zamestnancov ako i podzhotoviteľov neustále vyžadovať.

Tento plán zároveň neslúži ako náhrada oboznamovania pracovníkov o BOZP. Každý zhotoviteľ musí zabezpečiť, aby jeho zamestnanci mali požadovanú kvalifikáciu a náležitý dozor, aby bezpečne zvládli akékoľvek riziko súvisiace s vykonávanými prácami.

OBSAH

1. ÚČEL

1.1 ROZSAH PLATNOSTI
1.2 ZOZNAM SKRATIEK

2. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE STAVBY A INVESTORA

2.1 HLAVNÍ ÚČASTNÍCI VÝSTAVBY
2.2 ZOZNAM PODZHOTOVITEĽOV POČAS VÝSTAVBY
2.3 DOLEŽITÉ TELEFÓNNE ČÍSLA

3. POPIS ZODPOVEDNOSTÍ A VYKONÁVANÝCH ČINNOSTI (ÚLOH) BOZP NA STAVENISKU

3.1 ČINNOSTI (ÚLOHY) Z BOZP, KTORÉ BUDE VYKONÁVAŤ STAVEBNÍK
3.2 ČINNOSTI (ÚLOHY) Z BOZP, KTORÉ BUDE VYKONÁVAŤ HLAVNÝ ZHOTOVITEĽ
3.3 ČINNOSTI (ÚLOHY) Z BOZP, KTORÉ BUDÚ VYKONÁVAŤ PODZHOTOVITELIA
3.4 VEDÚCI PRACOVNÍCI (PROJEKT MANAŽÉR, STAVBYVEDÚCI, MAJSTER
3.5 KOORDINÁTOR BEZPEČNOSTI
3.6 KOORDINÁTOR DOKUMENTÁCIE
3.7 BEZPEČNOSTNO _ TECHNICKÁ SLUŽBA
3.8 VŠETCI PRACOVNÍCI NA STAVBE
3.9 KONTROLY BOZP NA STAVENISKU
3.10 ZÁKLADNÉ PREDPOKLADY PRE VYSOKÚ ÚROVEŇ BOZP NA STAVBE

4. ZÁKLADNÉ ÚDAJE CHARAKTERIZUJÚCE STAVBU, VÝSTAVBU A JEJ BUDÚCU PREVÁDZKU

5. STAVENISKO, KOMUNIKÁCIE A ZARIADENIA

5.1 PRIESTORY A OBJEKTY PRE SOCIÁLNE A HYGIENICKÉ ZARIADENIA
5.2 SKLAD TECHNICKÝCH PLYNOV (KYSLÍK, ACETYLÉN)
5.3 PRÍRUČNÝ SKLAD FARIEB

6. PROTIPOŽIARNE ZABEZPEČENIE STAVBY

6.1 POVINNOSTI PRACOVNÍKOV
6.2 PREVENTÍVNE OPATRENIA

7. VPLYV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A LIKVIDÁCIA ODPADOV

8. VOZIDLA A DOPRAVA NA STAVENISKU

9. PRVÁ POMOC A INÉ MIMORIADNE SITUÁCIE

9.1 HLÁSENIE PRACOVNÝCH ÚRAZOV A BEZPROSTREDNEJ HROZBY ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE ALEBO ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE
9.2 VYŠETROVANIE MIMORIADNYCH SITUÁCIÍ
9.3 ZABEZPEČENIE PRVEJ POMOCI

10. HODNOTENIE NEBEZPEČENSTVA A RIZIKA

11. VŠEOBECNÉ PODMIENKY

11.1 VYBAVENIE PRACOVNÍKOV OSOBNÝMI OCHRANNÝMI PRACOVNÝMI PROSTRIEDKAMI
11.2 UDRŽIAVANIE PORIADKU A ČISTOTA NA STAVENISKU, PRACOVISKU
11.3 SPOLUPRÁCA NA SPOLOČNOM PRACOVISKU

11.4. SÚBEH ČINNOSTÍ DVOCH ZHOTOVITEĽOV NA PRACOVISKU
11.5 PRIRODZENÉ A UMELÉ OSVETLENIE PRACOVÍSK, PRIESTOROV A KOMUNIKÁCIÍ NA STAVENISKU
11.6 ENERGETICKÉ ROZVODY NA STAVENISKU, PRACOVISKU
11.7 POUŽÍVANÉ ZNAČKY NA PRACOVISKU OBJEKTOV, KDE SA BUDÚ VYKONÁVAŤ MONTÁŽNE PRÁCE
11.8 PORUŠENIE POVINNOSTÍ – SANKCIE

12. ZABEZPEČOVANIE BOZP PRE PRÁCE, KTORÉ BUDÚ ZHOTOVITELIA VYKONÁVAŤ NA OBJEKTOCH
12.1 VYHRADENÉ TECHNICKÉ ZARIADENIA
12.2 ELEKTRICKÉ ZARIADENIA

13. VYBAVENIE LEKÁRNIČKY NA STAVENISKU, PRACOVISKU

14. PREHĽAD BEZPEČNOSTNÝCH PREDPISOV PRE JEDNOTLIVÉ PRACOVNÉ ČINNOSTI VYKONÁVANÉ V RÁMCI STAVBY

15. ZÁVER

PRÍLOHA č.1: PREZENČNÁ LISTINA

PRÍLOHA č.2: TRAUMATOLOGICKÝ PLÁN

PRÍLOHA č.3 OCHRANNÉ PÁSMA

PRÍLOHA Č.4: ZEMNÉ PRÁCE

PRÍLOHA č.5: PRÁCE SÚVISIACE SO STAVEBNOU ČINNOSŤOU

PRÍLOHA č. 6: MONTÁŽNE PRÁCE

PRÍLOHA č. 7: PRÁCE VO VÝŠKACH A NAD VOĽNOU HĹBKOU

PRÍLOHA č. 8: PRÁCE SO ZDVÍHACÍM ZARIADENÍM

PRÍLOHA č. 9: LEŠENIA, SCHODY, REBRÍKY, OTVORY V PODLAHÁCH

PRÍLOHA č. 10: SPRIEVODNÁ DOKUMENTÁCIA

Záznam

O vykonaní oboznámenia zamestnancov s plánom BOZP

Oboznámenie zodpovedných zamestnancov zhotoviteľa/dodávateľa a osôb v obdobnom pracovnom vzťahu s PLÁNOM BOZP vypracovaného pre stavbu „**Novostavba telocvične pri ZŠ Čierne Ústredie**" v zmysle NV SR č.396/2006 Z.z.

Meno a priezvisko	Zhotoviteľ (firma)	Dátum oboznámenia	Podpis
PAVOL STRÝČEK	STRÝČEK	29.4.	[signature]
MARTIN KUBICA	STRÝČEK	29.4.	[signature]
STANO MIKULA	STRÝČEK	29.4.	[signature]
FERO MIKULA	STRÝČEK	29.4.	[signature]
PETER STRÝČEK	STRÝČEK	29.4.	[signature]
TONO STRÝČEK	STRÝČEK	29.4.	[signature]
MIRO FRANEK	STRÝČEK	29.4.	FRANEK
PAŤO DUDA	STRÝČEK	29.4.	[signature]
PALO KUFA	STRÝČEK	29.4.	[signature]
ROBERT SUCHÝ	STRÝČEK	29.4.	[signature]
MARCEL KUBICA	STRÝČEK	29.4.	[signature]
DÁVID KOŠÚT.	OR. SPOL. SRO	18. 8.	[signature]
MAREK TAŤ	— // —	— // —	[signature]
MAREK KOŠÚT	— // —	— // —	[signature]
Peter KOVÁČ	Kontrakting	30.8.	[signature]
MILAN KAPRÁLIK	— // —	30.8	[signature]
PAVOL MIXÁRIK	— " —	30.8	[signature]
STANO HALVONÍK	NEMEC DENIS SRO	16.9.	[signature]
PALO HALVONÍK	— // —	16.9.	[signature]
Jan Kovač	MK	8.11.	[signature]
František Škorvánek	— // —	8.11.	[signature]
PETER HRNČÍŘ	— " —	14.11	[signature]
Erik Potočiar	EMPORTO	28.11	[signature]

Prehlasujem a svojim podpisom potvrdzujem, že som bol oboznámený s plánom BOZP a poučený so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a o zistených nebezpečenstvách, ohrozeniach a rizikách na danom stavenisku, pracovisku. Zaväzujem sa, že tieto zásady budem dodržiavať a oboznámim s nimi aj všetkých svojich dodávateľov a svojich podriadených ktorí budú vstupovať na stavenisko.

Oboznámenie vykonal : .....

Jozef BUCHTIK
stavbyvedúci
SKSI
Ev. č. 11313*10*
Výdala Slovenská komora stavebných inžinierov

PRÍLOHA č.1: PREZENČNÁ LISTINA

z oboznámenia zodpovedných zamestnancov zhotoviteľa a osôb v obdobnom pracovnom vzťahu s PLÁNOM BOZP vypracovaného pre **Novostavba telocvične pri ZŠ Čierne Ústredie** v zmysle Nar.vlády SR č.396/2006 Z.z.

Meno a priezvisko	Zhotoviteľ (firma)	Dátum oboznámenia	Podpis
MARIAN BOHDAN		12.9.	
MARTIN PETREK	DENIS NEMEC	29.9.22	
Ladislav ŠKALOVIČ	DENIS NEMEC	29.9.22	
PAVOL PETREK	DENIS NEMEC	29.9.22	
DÁVID GELAČÁK	MP. BAU s.r.o.	4.10.22	
MILAN SUROVÝ	MP. BAU. s.r.o.	19.10.22	
MILAN STASINKA	MILAN STASINKA	25.10.22	
ZOVIN JAKUB	ZOVIN JAKUB	24.10.22	
VIKTOR ZOVIN	VIKTOR ZOVIN	25.10.22	
GRIŠA MATÚŠ	GRISMAN s.r.o.	27.10.22	
NEKORANEC JURAJ	GRISMAN s.r.o	27.10.22	
GRIŠA ANTON	GRISMAN s.r.o	27.10.22	
MOSÁK PETER	MP. BAU. s.r.o.	22.11.22	
MARTIN ZOVIN	MPORTE s.r.o.	25.11.22	

Prehlasujem a svojim podpisom potvrdzujem, že som bol oboznámený s plánom BOZP a poučený so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a o zistených nebezpečenstvách, ohrozeniach a rizikách na danom stavenisku, pracovisku. Zaväzujem sa, že tieto zásady budem dodržiavať a oboznámim s nimi aj všetkých svojich dodávateľov a svojich podriadených ktorí budú vstupovať na stavenisko.

Matej BARIČIAK
stavbyvedúci
SKSI
Ev. č. 14022/10*
Vydala Slovenská komora stavebných inžinierov

Oboznámenie vykonal : .....

PRÍLOHA č.1: PREZENČNÁ LISTINA

z oboznámenia zodpovedných zamestnancov zhotoviteľa a osôb v obdobnom pracovnom vzťahu s PLÁNOM BOZP vypracovaného pre **Novostavba telocvične pri ZŠ Čierne Ústredie** v zmysle Nar.vlády SR č.396/2006 Z.z.

Meno a priezvisko	Zhotoviteľ (firma)	Dátum oboznámenia	Podpis

Prehlasujem a svojim podpisom potvrdzujem, že som bol oboznámený s plánom BOZP a poučený so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a o zistených nebezpečenstvách, ohrozeniach a rizikách na danom stavenisku, pracovisku. Zaväzujem sa, že tieto zásady budem dodržiavať a oboznámim s nimi aj všetkých svojich dodávateľov a svojich podriadených ktorí budú vstupovať na stavenisko.

Oboznámenie vykonal : .....

Matej ŠARIČIAK
stavbyveduci
SKSI
Ev. č. 14022*10*
Vydala Slovenská komora stavebných inžinierov

PRÍLOHA č.1: PREZENČNÁ LISTINA

z oboznámenia zodpovedných zamestnancov zhotoviteľa a osôb v obdobnom pracovnom vzťahu s PLÁNOM BOZP vypracovaného pre **Novostavba telocvične pri ZŠ Čierne Ústredie** v zmysle Nar.vlády SR č.396/2006 Z.z.

Meno a priezvisko	Zhotoviteľ (firma)	Dátum oboznámenia	Podpis

Prehlasujem a svojim podpisom potvrdzujem, že som bol oboznámený s plánom BOZP a poučený so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a o zistených nebezpečenstvách, ohrozeniach a rizikách na danom stavenisku, pracovisku. Zaväzujem sa, že tieto zásady budem dodržiavať a oboznámim s nimi aj všetkých svojich dodávateľov a svojich podriadených ktorí budú vstupovať na stavenisko.

Oboznámenie vykonal : .....

Matej BARČIAK
stavbyvedúci
SKSI
Ev. č. 14022*10
Vydala Slovenská komora stavebných inžinierov

SITUÁCIA STAVENISKA:

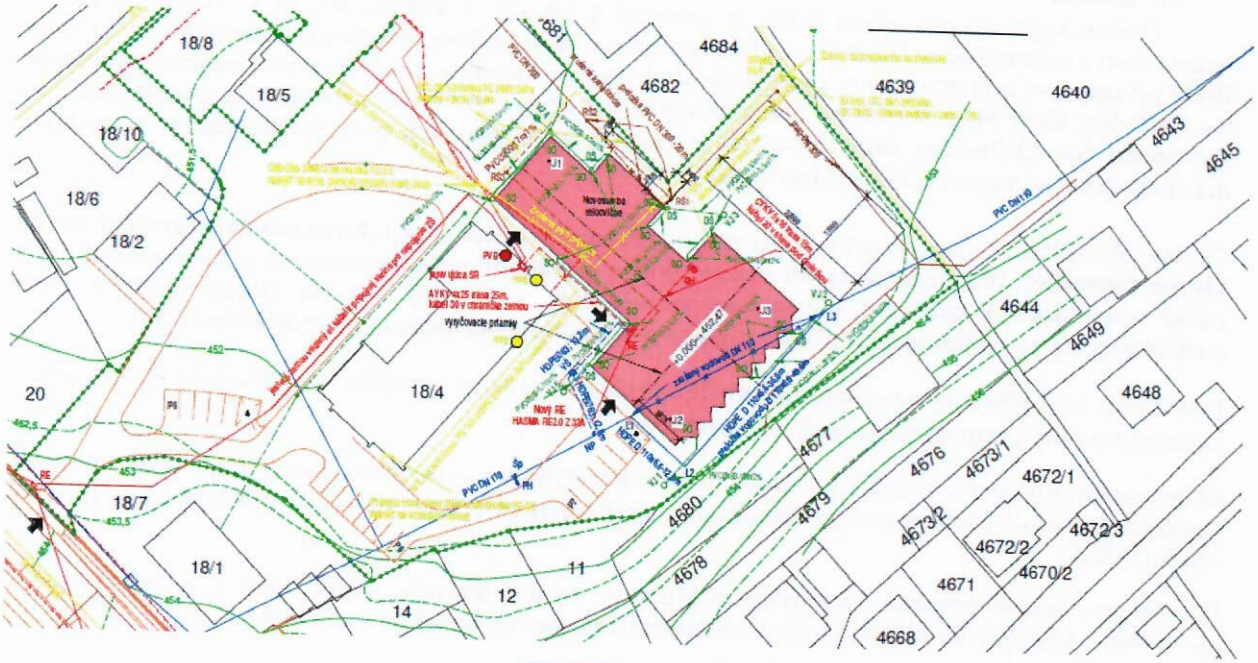

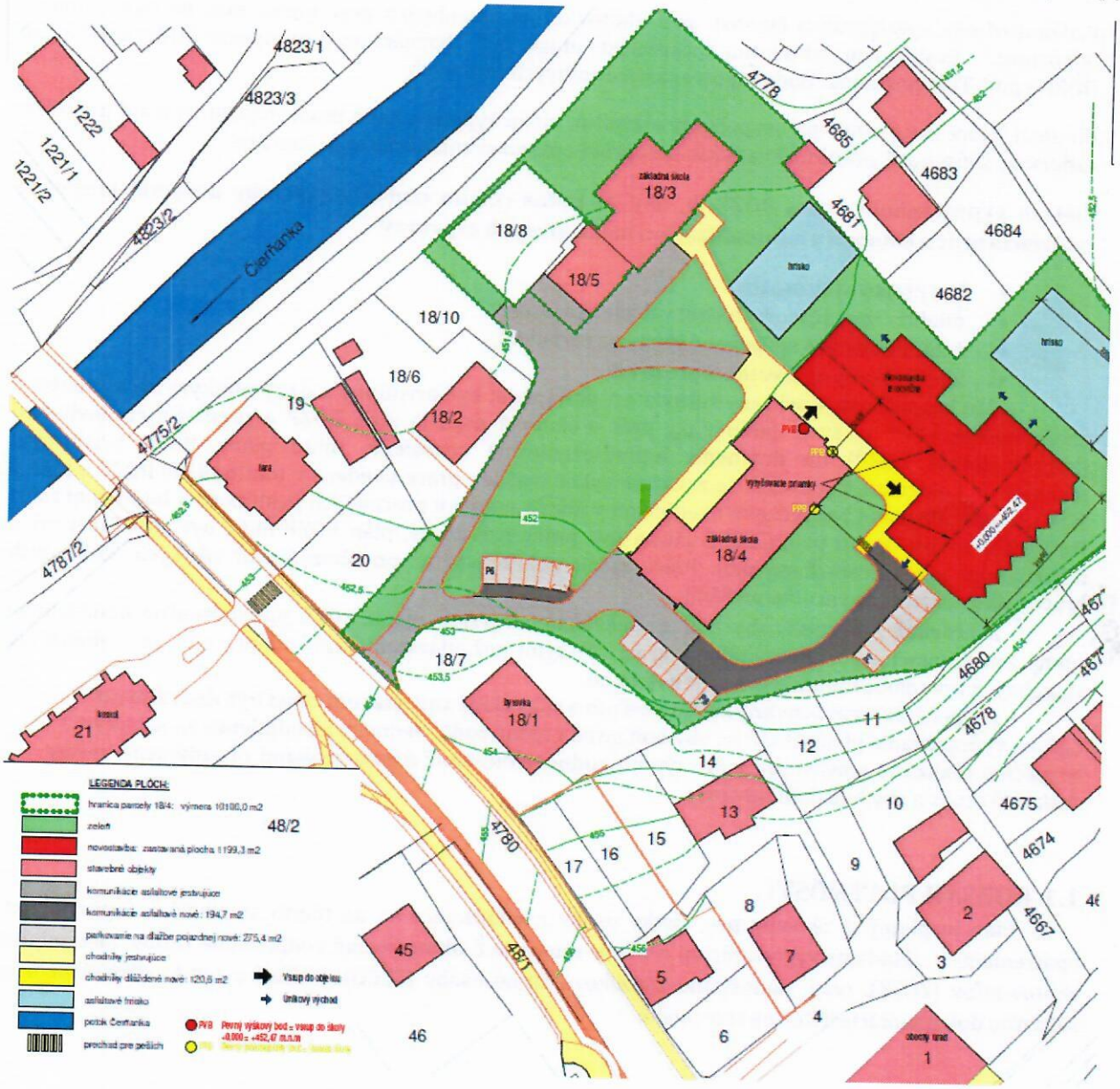

1. ÚČEL

Cieľom vypracovania plánu BOZP je splnenie § 18 ods. 4 Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ktorý predpisuje stavebníkovi dodržiavať podmienky na zaistenie BOZP pri príprave projektu stavby a uskutočňovaní stavby v rozsahu ustanovenom v osobitnom predpise, t. j. Nariadení vlády SR č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko. Neoddeliteľnou súčasťou plánu je rešpektovanie platných právnych predpisov k zaisteniu maximálnej bezpečnosti a ochrane zdravia osôb.

Cieľom tohto plánu je stanoviť pravidlá na vykonávanie prác na stavenisku **„Novostavba telocvične pri ZŠ Čierne Ústredie"**. Určiť opatrenia pri výkone prác s osobitným nebezpečenstvom a stanovenie ďalších zásad smerujúcich k zaisteniu maximálnej bezpečnosti a ochrany zdravia (BOZ) všetkých osôb nachádzajúcich sa na tomto stavenisku v súlade s požiadavkami Nariadenia vlády SR č.396/2006.

Plán BOZP je rozčlenený na oblasť prevencie, všeobecné záväzné pravidlá na stavenisko, pracovisko a záväzné pravidlá na kontrolnú činnosť v oblasti BOZP.

Oblasť prevencie je zameraná na hodnotenie a odstraňovanie nebezpečenstiev a rizík, zohľadňovanie ľudských možností a schopností pri činnostiach s realizáciou projektu a na oblasť vzdelávania a výcviku v oblasti BOZP.

Všeobecné záväzné pravidlá ustanovujú požiadavky na dodržiavanie zásad BOZP v celom komplexe staveniska a súvisiacich činností, ako aj pri montáži strojnotechnologických zariadení.

Podzhotovitelia vykonávajúci činnosti pod zhotoviteľom stavebných prác musia mať na tieto činnosti odbornosť – kvalifikáciu, zdravotnú spôsobilosť, musia byť oboznámení z predpisov BOZP a vybavení OOPP a pod. Táto povinnosť bude zakotvená v jednotlivých zmluvách.

Činnosti, ktoré majú vplyv na bezpečnosť a kvalitu, môžu vykonávať len pracovníci, ktorí majú príslušné vzdelanie, skúsenosti, odbornú kvalifikáciu a oprávnenia na vykonávanie tejto činnosti.

Cieľom vypracovania plánu BOZP je, aby sa počas celého obdobia výstavby dosiahla bezpečná realizácia prác a činností s minimalizáciou nasledovných aspektov:

- bez pracovných úrazov,
- minimalizácia časových strát v dôsledku úrazov,
- žiadne havárie a spôsobené škody na zariadení,
- žiadne škody na životnom prostredí.

Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci musí byť prístupný a daný všetkým zúčastneným a zhotoviteľom, ktorí na svoje podmienky prác a činností doplnia plán BOZP a predložia zhotoviteľovi (koordinátorovi BOZP) na doplnenie a predloženie na schválenie tohto plánu BOZP príslušným manažérom kontraktu. Zhotoviteľ sa zaväzuje vykonávať len práce uvedené v tomto pláne BOZP a plne v súlade s požiadavkami bezpečnosti uvedenými v ňom a najmä v pracovných postupoch a hodnotení rizík. Pri každej zmene oproti plánu BOZP musia byť práce prerušené, plán BOZP musí byť aktualizovaný a odsúhlasený manažérom kontraktu. Práce môžu pokračovať až po oboznámení všetkých dotknutých pracovníkov so zmeneným plánom BOZP.

Zhotoviteľ zabezpečí, aby boli so schválenou verziou plánu BOZP preukázateľne oboznámení všetci zamestnanci a podzhotovitelia, a to so všetkými požiadavkami, ktoré sú pre nich pri vykonávaní stavebných prác alebo montážnych prác potrebné.

„Plán BOZP vypracovaný zhotoviteľom a schválený investorom musí byť dodržiavaný".

Cieľom vypracovania plánu BOZP je, aby boli jasne určené zodpovednosti a podmienky zabezpečenia bezpečnej realizácie stavby, aby boli s týmito zodpovednosťami a podmienkami oboznámené všetky dotknuté osoby a aby boli dodržiavané.

1.1 ROZSAH PLATNOSTI

Plán je platný a záväzný pre všetky osoby nachádzajúce sa na tomto stavenisku. S pravidlami, opatreniami a zásadami vyplývajúcimi z plánu musia byť oboznámené zodpovedné osoby zastupujúce zhotoviteľov (ZOZZ), resp. samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO). Doklad o tomto oboznámení je súčasťou dokumentácie BOZP na stavenisku.

1.2 ZOZNAM SKRATIEK

KB – koordinátor bezpečnosti	**KD** – koordinátor dokumentácie
BOZP – bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	**ZOZZ** – zodpovedná osoba zastupujúca zhotoviteľa
PT – požiarny technik	**BT** – bezpečnostný technik
EPÚ – evidovaný pracovný úraz	**RPÚ** – registrovaný pracovný úraz
SPÚ – smrteľný pracovný úraz	**IP** – Inšpektorát práce
PN – prevádzková nehoda	**Ha** – havária
SBS – súkromná bezpečnostná služba	**OOPP** – osobné ochranné pracovné prostriedky
POZ – prostriedky osobného zabezpečenia	**NV SR** –Nariadenie vlády Slovenskej republiky
BTS – bezpečnostno technická služba	**NR SR** – Národná rada Slovenskej republiky
PZ – projektová zmena	**STN** – Slovenská technická norma
OPP – Ochrana pred požiarmi	**SÚBP a SBÚ** – Slovenský úrad bezpečnosti práce a Slovenský banský úrad
ZoD – Zmluva o dielo	**DSS** – Dokumentácia skutočného stavu
Z.z. – Zbierka zákonov	**DSV** – Dokumentácia skutočného vyhotovenia
PD –Projektová dokumentácia	**SZČO** – samostatne zárobkovo činná osoba

2. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE STAVBY A INVESTORA

2.1 HLAVNÍ ÚČASTNÍCI VÝSTAVBY

1.	Stavebník	Obec Čierne, Čierne č. 189, 023 13 Čierne
2.	Názov stavby a presná adresa	Novostavba telocvične pri ZŠ Čierne Ústredie
3.	Zodpovedný projektant	Ing. arch. Ľubomír Zaymus
4.	Hlavný zhotoviteľ	MPorte s.r.o., Stará Bystrica 167, 023 04 Stará Bystrica
5.	Stavbyvedúci	Matej Baričiak 14022*10*
6.	Koordinátor dokumentácie	Ing. arch. Ľubomír Zaymus, +421 905 401 905, zaymus.lubo@gmail.com
7.	Koordinátor bezpečnosti	Ing. Ján Slížik, +421 910 120 704, slizik@safirs.sk ABT- 0270/14
8.	Plánovaný termín začatia prác	10.09.2021
9.	Plánovaný termín dokončenia prác	09.03.2023
10.	Plánovaný počet právnických osôb alebo fyzických osôb na vykonávanie prác na stavenisku	
11.	Predpokladaný najvyšší počet zamestnancov na stavenisku	

2.2 ZOZNAM PODZHOTOVITEĽOV POČAS VÝSTAVBY

Obch. meno zhotoviteľa	Adresa zhotoviteľa	Poč. prac.	Meno, kontakt Zodpovedný za firmu

Podzhotoviteľ je povinný v zmysle podpísanej ZoD, prípadne jej dodatkov, pri vykonávaní prác dodržiavať všetky povinnosti vyplývajúce z príslušných zákonov, vyhlášok, nariadení vlády, STN, súvisiacich právnych noriem, týkajúcich sa činnosti vykonávajúcich na pracovisku.

2.3 DOLEŽITÉ TELEFÓNNE ČÍSLA

Integrovaný záchranný systém	**112**
Rýchla lekárska pomoc	**155**
Hasičský a záchranný zbor	**150**
Polícia	**158**
Mestská polícia	**159**
Pohotovosť - elektrina	**0800/111567**
Pohotovosť - plyn	**0850 111 727**
Pohotovosť - voda	**+421 41 707 17 29**
Inšpektorát práce Žilina	**+421 41 568 94 94**
Stavbyvedúci - Matej Baričiak	
Koordinátor bezpečnosti stavby Ing. Slížik Ján	**+421 0910 120 704**

3. POPIS ZODPOVEDNOSTÍ A VYKONÁVANÝCH ČINNOSTI (ÚLOH) BOZP NA STAVENISKU

3.1 ČINNOSTI (ÚLOHY) Z BOZP, KTORÉ BUDE VYKONÁVAŤ STAVEBNÍK

Stavebník poverí jedného koordinátora dokumentácie alebo viacerých koordinátorov dokumentácie a jedného koordinátora bezpečnosti alebo viacerých koordinátorov bezpečnosti pre stavenisko, na ktorom bude vykonávať práce viac ako jeden zamestnávateľ alebo viac ako jedna fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom. Zabezpečí pred zriadením staveniska vypracovanie plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Predloží inšpektorátu práce, v ktorého územnom obvode sa stavenisko nachádza, oznámenie podľa prílohy č. 1, NV SR č.396/2006 Z.z. ak:

a) plánované trvanie prác na stavenisku bude dlhšie ako 30 pracovných dní a na stavenisku bude súčasne pracovať viac ako 20 fyzických osôb alebo
b) rozsah plánovaných prác prekročí 500 osobodní.

Pred začatím prác viditeľne umiestni na stavenisku oznámenie podľa prílohy č. 1, NV 396/2006 Z.z., ktoré v prípade zmeny aktualizuje.

Stavebník má právo kedykoľvek zastaviť práce zhotoviteľovi, prípadne jeho podzhotoviteľov, ak zistí porušovanie bezpečnosti práce, ktoré by mohli ohroziť zdravie pracovníkov a stav zariadenia.
Všetky náklady spojené s takýmto pozastavením prác a následnými prestojmi idú na účet zhotoviteľa či jeho podzhotoviteľov.

3.2 ČINNOSTI (ÚLOHY) Z BOZP, KTORÉ BUDE VYKONÁVAŤ HLAVNÝ ZHOTOVITEĽ

Povinnosti zhotoviteľa:

- viesť evidenciu pracovníkov od ich nástupu do práce až do opustenia pracoviska
- vybaviť osoby, ktoré s jeho vedomím vstupujú na stavenisko (pracovisko), osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami zodpovedajúcimi ich ohrozeniu
- oboznámiť ostatných zhotoviteľov s požiadavkami bezpečnosti práce obsiahnutými v projekte stavby a v zhotoviteľskej dokumentácii.
- nesmie poveriť pracovníkov vykonávaním stavebných prác, ak nespĺňajú požiadavky odbornej a zdravotnej spôsobilosti
- viesť evidenciu o školeniach, zaučeniach, skúškach a o odbornej a zdravotnej spôsobilosti pracovníkov.
- odstraňovať nedostatky z BOZP zistené kontrolným orgánom resp. po upozornení koordinátorom bezpečnosti na zistené nedostatky z BOZP zistené pri výkone koordinácie bezpečnosti na stavenisku v stanovených termínoch
- vybaviť pracovníkov vhodným náradím a ostatnými pomôckami a osobnými pracovnými prostriedkami potrebnými na bezpečný výkon práce, ako aj dokumentáciou, návodmi a pravidlami,

stavebných prác právnymi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení v rozsahu potrebnom na výkon ich práce

Preukázateľne oboznámi podzhotoviteľov s požiadavkami bezpečnosti práce obsiahnutými v Pláne BOZP.

Pred začatím prác na stavenisku (pracovisku) je zhotoviteľ povinný preukázateľne odovzdať stavenisko (pracovisko) podzhotoviteľovi (zápis o odovzdaní staveniska (pracoviska), v prípade ak nie sú vzájomné vzťahy, záväzky a povinnosti v oblasti bezpečnosti práce obsiahnuté v hospodárskej zmluve). Rovnako sa postupuje pri súbehu stavebných prác s prácami počas prevádzky.

Pred začatím stavby každý zhotoviteľ oboznámi každého svojho podzhotoviteľa so všetkými podzemnými a nadzemnými inžinierskymi sieťami.

V záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany pred požiarmi je každý podzhotoviteľ ku dňu začatia prác v areáli stavby **„Novostavba telocvične pri ZŠ Čierne Ústredie"** povinný na vyžiadanie stavebníka, BTS a koordinátora bezpečnosti **predložiť doklady o:**

- Doklady v zmysle prílohy 01 základné požiadavka na dokumentáciu BOZP

Vybavenie osôb ochrannými pracovnými prostriedkami v rozsahu vykonávaných činností.

Každý člen vedenia a dozoru na stavbe (zodpovedný pracovník, vedúci pracoviska) – či už je to hlavný zhotoviteľ alebo niektorý z podzhotoviteľov, je **zodpovedný** za osobné dodržiavanie pravidiel BOZP a bezpečnosti práce všetkých pracovníkov pod svojím vedením, za ochranu ŽP a OPP.

Každý zhotoviteľ a podzhotoviteľ je povinný bezodkladne poskytnúť analýzu rizík vyplývajúcu z jeho činnosti koordinátorovi stavby, ktorý zabezpečí jej sprístupnenie všetkým účastníkom stavby. Každý účastník stavby je povinný pred začatím svojej činnosti oboznámiť sa s rizikami ostatných účastníkov stavby.

Každý pracovník zhotoviteľa a podzhotoviteľa je povinný dodržiavať stanovené bezpečnostné pravidlá, metódy a postupy, používať zodpovedajúce bezpečnostné pomôcky, vhodné nástroje a prístroje a správať sa spôsobom, ktorý zaručuje bezpečnosť jeho i ostatným pracovníkom a nezadá príčinu k vzniku pracovného úrazu a požiaru.

3.3 ČINNOSTI (ÚLOHY) Z BOZP, KTORÉ BUDÚ VYKONÁVAŤ PODZHOTOVITELIA

Každý podzhotoviteľ je plne zodpovedný za činnosť svojich zamestnancov. Musí prísne dodržiavať všetky pravidlá BOZP, OPP a ochrany ŽP. Podzhotoviteľa nemôže nič zbaviť tejto zodpovednosti, či záväzku.

Podzhotoviteľ je povinný dodržiavať povinnosti uvedené v bode 3.2.tohto plánu BOZP v rámci pôsobenia svojich pracovníkov na stavenisku ako aj výkonu svojej pracovnej činnosti na stavenisku ako aj voči ďalším jeho podzhotoviteľom a SZČO. Podzhotoviteľ je povinný predložiť evidenciu o školeniach, zaučeniach, skúškach a o odbornej a zdravotnej spôsobilosti pracovníkov na kontrolu hlavnému zhotoviteľovi resp. k nahliadnutiu koordinátorovi bezpečnosti.

Základné povinnosti:

Plán BOZP je neoddeliteľnou súčasťou dokumentácie a musí sa v plnej miere dodržiavať.
Podzhotoviteľ je plne zodpovedný za rešpektovanie stanovených pravidiel a postupov v oblasti BOZP, ŽP a OPP. Akékoľvek výnimky musia byť najskôr odsúhlasené stavbyvedúcim a koordinátorom bezpečnosti.
Organizáciou BOZP u podzhotoviteľov je poverený zodpovedný vedúci alebo ním poverená osoba s potrebnými kvalifikačnými predpokladmi.
Zástupcovia podzhotoviteľov sa zúčastňujú porád vedenia na stavbe a bezpečnostných obchôdzok pracoviska.
Podzhotovitelia zodpovedajú za odloženie všetkého odpadu z pracoviska, ktorý vznikol v súčinnosti s ich činnosťou.
Podzhotovitelia zodpovedajú za oboznámenie svojich pracovníkov s ustanoveniami „Plánu BOZP". Rovnako zodpovedajú aj za jeho dodržiavanie.
Za porušovanie pravidiel BOZP, OPP a ŽP môžu byť zo strany zhotoviteľa vyvodzované dôsledky voči podzhotoviteľovi,
Dokumentáciu BOZP pre stavbu vedie každý podzhotoviteľ v Denníku BOZP a OPP.

Podzhotovitelia vedú evidenciu o:

- vydaných písomných povoleniach na prácu a prácu s otvoreným ohňom,
- vykonaných vzdelávaniach a odbornej príprave OPP,
- záznamoch o zistených nedostatkoch BOZP a prijatých opatreniach,
- zhodnotení rizík pri stavebných prácach,
- bezpečnostných inštruktážach (pokynoch),
- oprávnení zváračov, vrátane evidenčného čísla preukazov,
- pracovníkoch vyškolených na výkon protipožiarnych asistenčných hliadok a dokladoch o ich odbornej príprave,
- záznamoch o vykonaných vzdelávaniach a inštruktážach BOZP,
- dokladoch o revíziách a odborných prehliadkach používaných elektrických náradí, spotrebičov, zariadení a káblov,
- zamestnancoch spôsobilých poskytnúť prvú pomoc,
- dokladoch o odborných prehliadkach a skúškach ostatných technických zariadení,

ďalej vedú:

- prevádzkové denníky stavebných strojov a zariadení,
- identifikačné listy nebezpečného odpadu vzniknutého na pracovisku,

3.4 VEDÚCI PRACOVNÍCI (PROJEKT MANAŽÉR, STAVBYVEDÚCI, MAJSTER)

Majstri a vedúci pracovných čiat sú zodpovední za prenášanie informácií v oblastiach BOZP a OPP, ako aj za priamy dohľad nad dodržiavaním pravidiel BOZP, ŽP a OPP svojej čaty (pracovníkov).

Na začiatku pracovnej zmeny zodpovedná osoba informuje osoby vykonávajúce stavebné práce o bezpečných pracovných postupoch a o nebezpečenstvách a ohrozeniach; záznam o informovaní sa uvedie v stavebnom denníku.

Sú povinný zabezpečovať a starať sa o BOZP na stavenisku v rámci rozsahu svojich úloh vyplývajúcich z ich funkcií. Tieto úlohy sú rovnocennou a neoddeliteľnou súčasťou ich pracovných povinností.

Ďalej sú povinný:

- pri kontrolách staveniska zameriavať sa na dodržiavanie pravidiel BOZP vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov
- oboznámiť vedúcich pracovníkov podzhotoviteľa s bezpečnostnými požiadavkami na stavenisku, s ohrozeniami a nebezpečenstvami vyskytujúcimi sa na stavenisku a používaním vhodných OOPP
- zabezpečiť odstraňovanie nedostatok z BOZP zistených pri kontrolnej činnosti koordinátorom bezpečnosti resp. iným kontrolným orgánom
- zúčastňovať sa na pravidelných poradách týkajúcich sa problematiky BOZP na stavenisku
- v prípade, že na stavenisku nie je stály dozor koordinátora bezpečnosti oboznámiť vyžadovať doloženie povinnej dokumentácie zhotoviteľa z BOZP (viď bod č.3.2.).

Stavbyvedúci zodpovedá za komplexnú problematiku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ŽP a OPP na pracovisku, a to najmä:

- uplatňovanie programu zaistenia BOZP, ŽP a OPP na pracovisku, najmä za dodržiavanie „Plánu BOZP", za dodržiavanie technologických a pracovných postupov, plnenie všetkých zákonných požiadaviek o BOZP, a to predovšetkým v zmysle ustanovenia Zákonníka práce, Zákona č.124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, Nar. Vlády 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov
- za vyšetrovanie a ohlasovanie pracovných úrazov a prijíma nápravné opatrenia, dodržiavanie právnych ustanovení a interných predpisov o OPP na danom teritóriu,formou denných obchôdzok vykonáva priamy denný dozor nad uplatňovaním pravidiel BOZP a OPP na pracovisku,
- schvaľuje vyhodnotenie vykonaných kontrol a inšpekcií BOZP a zodpovedá , aby zistené nedostatky boli čo najrýchlejšie odstránené,
- stavbyvedúci sa riadi harmonogramom prác, ktorý je k nahliadnutiu v jeho pracovni na stavenisku

Zástupca stavbyvedúceho musí byť určený zápisom v stavebnom denníku prvý deň začatia prác na stavbe.

3.5 KOORDINÁTOR BEZPEČNOSTI

Koordinátor bezpečnosti na stavbe poverený stavebníkom na vykonávanie činnosti v zmysle nariadenia vlády je osoba odborne spôsobilá na vykonávanie tejto činnosti. Pre stavenisko **Novostavba telocvične pri ZŠ Čierne Ústredie** je koordinátor bezpečnosti poverený stavebníkom :

Ing. Ján Slížik, mobil: +421 910 120 704

KB pri výkone svojej činnosti usmerňuje bezpečnostných technikov podzhotoviteľov, ZOZZ, SZČO s cieľom zabezpečovať maximálnu BOZP osôb na stavenisku a operatívne riešiť problémy súvisiace s BOZP vo vzťahu k vykonávaným prácam a pohybom osôb na stavenisku.

KB kontroluje všetky osoby nachádzajúce sa na stavenisku aj SZČO:

a. na požitie alkoholických nápojov
b. či majú platné preukazy a osvedčenia na obsluhu strojov, zariadení alebo činností.
c. či absolvovali inštruktáž, oboznámenie s rizikami a základné informácie o BOZP, týkajúce sa tejto stavby
d. či absolvovali školenie z predpisov na zaistenie BOZP, za ktoré zodpovedá príslušný zamestnávateľ podľa zákona NR SR č.124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
e. či používané stroje a zariadenia majú platné odborné prehliadky, skúšky resp. revízie a či vyhovujú príslušným predpisom.
f. vyžaduje od zhotoviteľov a SZČO spracované technologické alebo pracovné postupy s analýzou nebezpečenstiev, ohrození a rizík vykonávaných prác
g. v prípade, že pri kontrole BOZP na stavenisku koordinátor nájde nedostatky, ktoré bezprostredne ohrozujú životy alebo zdravie pracovníkov, prípadne životné prostredie, je oprávnený okamžite zakázať takéto práce až do odstránenia nedostatku
h. v prípade zistenia porušenia pravidiel BOZP na stavenisku je koordinátor oprávnený udeliť pokutu prípadne odobrať vstupnú kartu a zakázať vstup pracovníkom ktorý porušili pravidla BOZP.
i. Výsledky inšpekčnej činnosti na stavenisku eviduje určeným spôsobom a informuje o týchto výsledkoch vedúcich pracovníkov na pravidelných poradách, ktoré sú zamerané na problematiku BOZP na stavenisku. Inšpekčnú činnosť zabezpečuje KB podľa požiadavky (objednávky) stavebníka.

3.6 KOORDINÁTOR DOKUMENTÁCIE

V súlade s NV SR č. 396/06 Z. z. „o min. bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko" (v zmysle neskorších predpisov) je poverený za koordinátora dokumentácie pre stavenisko **Novostavba telocvične pri ZŠ Čierne Ústredie:**

Ing. arch. Ľubomír Zaymus

Zabezpečuje koordináciu projektovej dokumentácie a jej zmien z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, poverenie podľa § 3 ods. 1, NV SR č. 396/06 Z. z, ktorý je projektantom. Koordinácia zahŕňa vypracovanie plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý ustanoví pravidlá na vykonávanie prác na stavenisku.
Vypracováva podklad, ktorý obsahuje príslušné informácie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ktorý je potrebné zohľadňovať pri všetkých ďalších prácach.

3.7 BEZPEČNOSTNO – TECHNICKÁ SLUŽBA

Bezpečnostno – technická služba kontroluje realizáciu plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na stavbe.
Úlohy bezpečnostnotechnickej služby vykonáva autorizovaný bezpečnostný technik a podľa potreby aj iný odborník na prevenciu a ochranu v špecifickej oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (technik OPP).

Základné povinnosti

Uplatňuje ustanovenia § 6 ods. 2 Nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z. z.

Uplatňuje všeobecné zásady BOZP

3.8 VŠETCI PRACOVNÍCI NA STAVENISKU

Všetci ostatní pracovníci musia poznať "Plán bezpečnosti a ochrany zdravia na stavbe" a musia dodržiavať pravidlá a štandardy BOZP, OPP a ochrany ŽP a bezpečné pracovné postupy. Sú povinní informovať príslušného priameho nadriadeného alebo manažéra stavby o nebezpečných podmienkach, postupoch a správaní v ich pracovných priestoroch.

Pracovníci sú pri vykonávaní stavebných prác povinní:

a. dodržiavať technologické alebo pracovné postupy, návody, pravidlá a pokyny,
b. obsluhovať len tie stroje a zariadenia a používať náradie a pomôcky, ktoré im boli na výkon práce určené,
c. dodržiavať bezpečnostné označenia, výstražné signály a upozornenia a tiež pokyny pracovníkov určených na stráženie ohrozeného priestoru,
d. vykonávať prácu na určenom pracovisku; z pracoviska sa nesmú vzdialiť bez súhlasu
e. zodpovedného pracovníka okrem naliehavých dôvodov (nevoľnosť, náhle ochorenie, úraz a pod.), takýto odchod sú povinní čo najskôr vhodným spôsobom ohlásiť zodpovednému pracovníkovi,
f. nemeniť bez súhlasu zodpovedného pracovníka nič na prevádzkových, bezpečnostných a požiarnych zariadeniach.
g. sú povinní informovať príslušného priameho nadriadeného alebo stavbyvedúceho o nebezpečných podmienkach, postupoch a správaní v ich pracovných priestoroch.

3.9 KONTROLY BOZP NA STAVENISKU

Sú vykonávané vedúcimi pracovníkmi stavby ako aj koordinátorom bezpečnosti. Pri kontrolách BOZP je potrebné sa zamerať hlavne na súlad medzi reálnym stavom na stavenisku a všeobecne záväznými právnymi predpismi. Stavenisko musí byť riešené v zmysle Prílohy č.1 Vyhlášky MPSVR č. 147/2013 Z.z.

3.10 ZÁKLADNÉ PREDPOKLADY PRE VYSOKÚ ÚROVEŇ BOZP NA STAVBE:

a. rešpektovanie príslušných predpisov na zaistenie BOZP
b. jasné vzťahy, kompetencie, rozsah zodpovednosti účastníkov výstavby, zhotoviteľov a podzhotoviteľov, ktoré sú dané uzavreté zmluvami
c. rešpektovanie koordinátora bezpečnosti
d. kvalifikovanosť zhotoviteľov (odborne spôsobilé osoby, oprávnenia, osvedčenia, certifikáty a pod.)
e. zdravotne a odborne spôsobilí zamestnanci majúci potrebné informácie
f. vybavenosť OOPP, POZ vyhovujúcim náradím, nástrojmi, pomôckami
g. kvalitné bezpečné postupy
h. účinné opatrenia na zaistenie zamestnancov proti pádu z výšky, zavalením vo výkopoch, ohrozením padajúcim materiálom, dopravnými prostriedkami
i. používanie schválených, preskúšaných a spôsobilých strojov, mechanizmov a zariadení
j. zabezpečenie vysokej úrovne pracovnej, technologickej disciplíny na pracovisku
k. nulová tolerancia k požívaniu alkoholu, omamných a psychotropných látok na pracovisku
l. permanentná kontrolná činnosť, motivácia zamestnancov k bezpečnej práci

4. ZÁKLADNÉ ÚDAJE CHARAKTERIZUJÚCE STAVBU

Projekt rieši novostavbu telocvične pri ŽŠ Čierne Ústredie. Stavba je situovaná v ťažiskovej časti obce medzi obecným úradom, školou, kostolom a zdravotným strediskom. Prístupná je z cesty III/2010 (pôvodné číslo III/01156), popri ktorej je vybudovaný nový peší chodník a oddychový parčík s aktivitami pre deti.

Parcela má rovinný charakter. Stavebný objekt vypĺňa voľný priestor medzi školou a parcelami rodinných domov. Poloha objektu je v tichej zóne, mimo ruchu hlavného ťahu cesty.

Ku stavbe vedú 2 prístupové miestne asfaltové komunikácie. Jedna zo severozápadnej strany, druhá z juhozápadnej strany. Cesta z juhozápadnej strany je lemovaná priľahlými odstavnými plochami pre osobné vozidlá.

Hmotové riešenie vychádza z koncepcie 2 ústredných priestorov. Jeden menší - malá telocvičňa pre gymnastiku pre najmladšie deti navštevujúce ZŠ. Druhý väčší - telocvičňa slúžiaca pre telesnú výchovu starších detí ZŠ počas vyučovacích hodín a taktiež aj pre športové vyžitie sa mládeže a dospelých z obce Čierne počas večerných hodín a víkendov. Telocvičňa môže slúžiť aj pre športové zápasy za účasti divákov. V rámci 2.NP je hľadisko pre 76 sediacich návštevníkov. Zo športov je možné zápolenie vo všetkých halových športoch, ktoré sa zmestia do rozmeru ihriska 15x30m (basketbal, voleybal, sálový futbal - futsal, badminton, nohejbal a hádzaná pre 7 hráčov). Malú telocvičňu je možné využívať aj na aerobic, zumbu, gymnastiku, pilates a iné cvičenia pre záujemcov z radov občanov obce Čierne.

Orientácia ku svetovým stranám vychádza podľa priestorových daností a polohy susedného objektu školy. Pozdĺžna os novostavby je v smere severozápad - juhovýchod. Pozdĺžna os veľkej telocvične je v smere kolmom na túto os. Hlavné denné osvetlenie telocvične je z východu cez zalamovanú fasádu, aby priame slnečné svetlo neoslňovalo športovcov ani divákov a podružné horné osvetlenie je zo severozápadu. Osvetlenie malej gymnastickej telocvične je zo severovýchodnej strany.

4.1. Zvislé nosné konštrukcie

Veľká telocvičňa, ktorá má navrhnutú svetlú výšku 7,40 m bude mať zvislé nosné konštrukcie z tehlového muriva, stuženého monolitickými železobetónovými stĺpmi a vencami. Obvodové steny telocvične budú nepriaznivo namáhané v montážnom štádiu, keď budú vystavené obojstrannému vetru. Vonkajšia pozdĺžna obvodová stena má tvar lomenice, čo zvyšuje jej vodorovnú tuhosť. Lomenice sú prepojené prekladmi a vencami. V hornej časti bude na vnútorných rohoch lomeníc uložený priamy železobetónový prievlak, ktorý bude niesť strešnú konštrukciu. V každom druhom vnútornom rohu lomenice bude železobetónový stĺp S3 400x500mm. Druhá pozdĺžna stena haly bude stužená železobetónovým medzistropom. V stene budú zabudované železobetónové stĺpy S4 400x500 na vzdialenosť cca 6,5 m. Vnútorná nosná stena medzistropu bude z tehlového muriva Porotherm 25 Profi hrúbky 250 mm. Všetky obvodové steny budú z tehlového muriva Porotherm 44 Ti Profi hrúbky 440 mm. Železobetónové stĺpy v štítových stenách S1 400x600mm čiastočne vystupujú z línie murovaných stien do interiéru. Rohy stavby sú vystužené železobetónovými stĺpmi S2 400x400mm. Použitý betón C 25/30.

Druhý dilatačný celok, ktorý je v celom pôdoryse len prízemný, bude mať zvislé nosné konštrukcie z tehlového muriva, vystuženého systémom monolitických železobetónových vencov. Steny malej telocvične a obvodové steny nižšej časti budú z tehlového muriva Porotherm 44 Ti Profi hrúbky 440 mm a vnútorné nosné steny budú z tehlového muriva Porotherm 25 Profi hrúbky 250 mm.

4.2. Vodorovné nosné konštrukcie

Medzistrop popri JZ fasáde vo veľkej telocvični bude monolitický železobetónový. Má funkciu vodorovného výstužného nosníka zaisťujúceho stabilitu pozdĺžnej obvodovej steny haly. Strop bude niesť murovanú stienku, na ktorú je uložená doska zvýšenej časti hľadiska.

4.3. Schody

Schody na medzistrop - úroveň 2.NP sú dvojramenné železobetónové doskové v šírke 1,5m. Medzipodesta je šírky 1,6m. Schody sú obložené dlažbou Gres. Zábradlie je z lešteného antikoru. Na opačnej strane je únikové schodisko exteriérové oceľové z typových schodov šírky 1,0m.

4.4. Strecha a krov

Strecha má sedlový tvar s rovným hrebeňom. Nosný systém je z drevených priehradových väzníkov so styčníkovými plechmi MiTek. Uloženie priehradových väzníkov je na železobetónových vencoch. Dodávateľská firma drevených väzníkov spracovala aj statický výpočet strešnej konštrukcie.

Strecha je pokrytá hliníkovým plechom na dvojitú stojatú drážku v šírke pásov 0,5m. Klampiarske výrobky sú taktiež z hliníkového plechu.

Časť strechy nad miestnosťami 1.17; 1.28; 1.26 musí mať kvôli požiarnej bezpečnosti, v páse šírky 2,2 m od fasády najvyššej hmoty, v konštrukcii strechy záklop vyhotovený namiesto OSB3 doskami - z CETRIS dosiek s požiarnou odolnosťou 30minút!

4.5. Podlahy

Podlahy sú v jednej výškovej úrovni. Podlahy vo veľkej telocvični aj malej telocvični majú nášľapnú vrstvu z drevených viacvrstvových parkiet:

Viacvrstvová parketa je vyrobená zlisovaním laťovkového stredu a nášľapnou a protiťahovou dýhou lepenými kolmo na smer laťkového stredu. Takto vyhotovená parketa sa vyznačuje vysokou pevnosťou a

rozmerovou stálosťou vo všetkých smeroch. Najväčšou výhodou je, že parketa nepodlieha rozmerovým zmenám a nezmršťuje sa zosychaním a teda sa ani nevytvárajú špáry ako u parketových vlysov. Celková hrúbka je 14 až 22 mm, hrúbka nášľapnej vrstvy je približne 3,5 - 4 mm čo umožňuje viacnásobné prebrúsenie.

Na podklad (podkladový betón s izoláciou proti zemnej vlhkosti), sa zrealizuje dvojitý rošt (2 vrstvy dosák otočené o 90 °) so sušeného smrekového reziva. Na rošt sa položí medzerovitý záklop (slepá podlaha), zo smrekových dosák, alebo OSB dosák, na ktorú sa klincovaním, alebo aj lepením pripevnia viacvrstvové parkety.

Povrchová úprava - brúsenie, lakovanie protišmykovým lakom Loba, alebo Bona vhodným na športové podlahy, maľovanie čiar, prípadne farebné rozlíšenie hracích plôch.

Vstupné priestory, chodby, technická miestnosť a schody sú pokryté dlažbou Gres a hygienické zariadenia keramickou dlažbou.

V zádverí hlavného aj bočného vstupu je v podlahe osadená vstupná čistiaca rohož Rival TK s vložkou z polypropylénového vlákna a kartáčovou násadou (obe šedej farby).

4.6. Zakladanie

Inžiniersko geologický prieskum vypracovala firma INGEO - ighp, s.r.o., zodpovedný riešiteľ RNDr. Emília Žabková. Na stavenisku povrchovú vrstvu pod celým objektom tvorí humusová hlina a navážka mocnosti do 0,5 m. Pod touto vrstvou je íl piesčitý mocnosti 0,4 až 0,8 m. Zemina obsahuje organické látky a nie je vhodná pre zakladanie. Pod ílovitými zeminami je súvislá vrstva štrku ílovitého mocnosti 1,3 až 2,0m.

Hladina podzemnej vody sa viaže na štrkové polohy a bola zistená v hĺbke 3,4 až 3,65 m pod úrovňou terénu. Spodná voda zakladanie objektu neovplyvní.

V IG prieskume je v záverečnej správe odporúčanie zakladať vo vrstve štrkových zemín. Základová špára bude zapustená minimálne 10 cm do rastlých štrkových zemín.

Základové pätky pod železobetónové stĺpy budú železobetónové s osadením kotviacej výstuže pre vrchnú stavbu. Základové pätky pod stĺpy S1 sú navrhnuté 1,4 x 2,0m, pätky pod stĺpy S2 a S4 sú rozmeru 1,5 x 1,5m, pätky pod stĺpy S3 sú 1,2 x 1,2m. Základová škára je v hĺbke -1,4m pod +0,000, vrchná úroveň je -0,500. Pod obvodovými stenami sú navrhnuté základové pásy od -0,500 do hĺbky -1,4m, pod vnútornými nosnými stenami je základová škára v hĺbke -1,0m.

Nad základmi budú železobetónové stužidlá od -0,500m do -0,200m, čo je úroveň hydroizolácie podlahy.

4.7. Výplne otvorov

Okná v obvodových stenách sú navrhnuté jednotne biele plastové s izolačným trojsklom (U = 1,0W/m2K). Okná O10 vo forme nadsvetlíkov vo vnútornej stene osvetľujúce chodbu sú navrhnuté v drevenom ráme zo svetlého dreva s izolačným dvojsklom.

Okná typ O6 vo veľkej telocvični a okná typ O7, O8 a O9 v malej telocvični majú sklopné diely manuálne ovládané pomocou otváracej tyče upevnenej pozdĺžne na obvodovej stene. Pred všetkými oknami typu O6 vo veľkej telocvični musí byť upevnená biela ochranná sieť PA/40/2mm.

Vchodvé dvere v obvodových stenách sú navrhnuté biele hliníkové s izolačným trojsklom (U = 1,0W/m2K). Únikové dvere v obvodových stenách sú navrhnuté plastové so zateplením vo farbe omietky. Vnútorné dvere sú hladké plné s polodrážkou dýhované drevenou dýhou jaseň do bielej oceľovej zárubne. Dvere oddeľujúce jednotlivé požiarne úseky sú protipožiarne s rôznou odolnosťou (viď výpis dverí).

Všetky dvere vedúce do sociálnych zariadení sú bezprahové, lebo vetranie je podtlakové a náhrada odsatého vzduchu bude škárami pod dverami. Takto je zároveň zaistená lepšia čistiteľnosť povrchu dlažby v hygienických zariadeniach,

4.8. Tepelné izolácie

Tepelná izolácia v podlahe P1 je 120mm Styrodur, v podlahe P2 je 50mm Styrodur + 40mm Nobasil PTE.

Zateplenie obvodových stien je zatepľovacím systémom ETICS so 100mm EPS 70F. V mieste železobetónových konštrukcií sa pridáva pod EPS ešte 40mm XPS - Styrodur. Zateplenie základov je Styrodurom hr 100mm do hĺbky -1,0m od +0,000. Zateplenie strechy je fúkanou minerálnou tepelnou izoláciou Supafil v hrúbke 500mm.

4.9. Povrchové úpravy vonkajšie:

Každá z troch hmôt stavby má vlastnú prevládajúcu farbu fasády. Veľká telocvičňa je svetlošedá, malá telocvičňa je tmavo oranžová a blok príslušenstva so šatňami je farba biela. Ostatné farby sa na fasáde

citlivo striedajú, aby sa podporila základná odlíšená farebnosť hmoty. Jednotiaca je strešná krytina a farba okenných otvorov a okenných šambrán.
- strešná krytina hliníková
- klampiarske výrobky - hliníkové
- podbíjanie strechy - Cetris dosky - biele
- šambrány okien biele - Baumit life 0019
- omietka svetlošedá - Baumit life 0447 (RAL 7047)
- omietka tmavošedá - Baumit life 0444 (RAL 7045)
- omietka tmavá oranž - Baumit life 0492 (RAL 2009)
- okná biele plastové
- dvere biele hliníkové
- schody oceľové šedá - RAL 7004
- zábradlie antikor leštený

4.10. Povrchové úpravy vnútorné:

Omietky sú jemnozrnné biele. Dvere interiérové a okná nadsvetlíkov sú dyhované svetlou dýhou jaseň. Zárubne sú biele oceľové. Protipožiarne dvere oceľovej konštrukcie sú biele. Horizontálne obklady stien bielym drevom do výšky 2m sú v oboch telocvičniach.V hygienických zariadeniach - WC, umyváreň, sprchy - sú keramické obklady stien do výšky 2,05m - po vrchnú úroveň zárubne. Farbu a rozmer obkladov a dlažieb určí projekt interiéru.Parkety drevené sú bukové - masív. Podhľady sú sadrokartónové biele z protipožiarneho sadrokartónu hr. 15mm. Styky sadrokartónových dosiek je potrebné prepáskovať, pretmeliť a prebrúsiť.Vedenia vzduchotechniky vodorovné aj zvislé, ktoré sa objavia v interiéri oboch telocviční sa obložia sadrokartónom.

5. STAVENISKO, KOMUNIKÁCIE A ZARIADENIA

Stavenisko je priestor potrebný na vykonávanie stavebných prác. Stavenisko musí byť riešené v zmysle § 9 Vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 147/2013 Z.z.

Každý zhotoviteľ vykonávajúci práce a činnosti v areáli staveniska, pracoviska, bude občasne preverovaný koordinátorom bezpečnosti, ktorý bude dohliadať na to, či sa plnia základné bezpečnostné opatrenia stanovené v pláne BOZP. Tieto previerky si stanoví koordinátor bezpečnosti a ich realizáciu si vyhradzuje bez predchádzajúceho súhlasu zhotoviteľov.

Stavebná doprava bude prebiehať len na stanovených dopravných komunikáciách. Príjazdové komunikácie na stavenisko a k jednotlivým častiam stavby musia byť trvalo prejazdné pre záchranné, hasičské, policajné a iné pomocné vozidlá. Príjazdová komunikácia nesmie byť zužovaná.

Podzhotovitelia sú zodpovední za akékoľvek poškodenie, ktoré by vzniklo v priestoroch staveniska, pracoviska zlou manipuláciou, skladovaním materiálov a pod. Tieto idú na jeho vlastné náklady alebo zaplatí všetky výlohy a poplatky s tým spojené. Prístupová cesta sa musí udržiavať čistá a prípadné poškodenie je treba ihneď nahlásiť vedeniu stavby; poškodenie sa musí ihneď odstrániť. Podzhotovitelia sú povinní prekonzultovať a odsúhlasiť s generálnym zhotoviteľom vhodnosť a pevnosť ciest alebo typy dopravných prostriedkov, ktoré chcú podzhotovitelia, ako aj ich pracovníci používať. Prípadné uzavretie alebo obmedzenie príjazdu ku stavenisku sa musí včas prejednať s vedením stavby (zhotoviteľom).

Pohyb pracovníkov, dopravných prostriedkov, zariadenia a materiálu sa môže uskutočňovať len po vyhradených a odsúhlasených komunikáciách, spevnených plochách.

Pracoviská budú jednoznačne a zreteľne vyznačené a opatrené bezpečnostnými značkami BOZP (Stavenisko – nepovolaným vstup zakázaný a pod.). Sklady, lešenia a pod. musia byť označené logom firmy.

Denne pred odchodom z pracoviska musí každý vedúci skontrolovať zariadenie staveniska, pracoviska, za ktoré zodpovedá.

Rovnako musí zaistiť:

a. vypnutie všetkých elektrických zariadení a svietidiel, s výnimkou chladničiek a nočného osvetlenia (na vizuálnu kontrolu miestnosti cez okno počas nočnej obhliadky stavby),
b. odstránenie všetkého horľavého odpadu z odpadkových nádob, podláh, stolov a ďalších miest,

V priestore zariadenia staveniska nie je dovolené hromadenie odpadkov, zaolejovaných handier, horľavých materiálov a ďalších požiarne nebezpečných látok. Tieto látky musia byť zhromaždené do nádob (kontajnerov) a odvezené na špeciálnu skládku. Za dodržiavanie tohto predpisu ručí zhotoviteľ.

Elektrické spotrebiče podliehajú prehliadkam a revíziám v režime podľa STN 33 1600 a STN 33 1610 Revízie a kontroly elektrických spotrebičov počas ich používania.

5.1 PRIESTORY A OBJEKTY PRE SOCIÁLNE A HYGIENICKÉ ZARIADENIA

Záchody, umyvárne a pitná voda musia byť zaistené pre všetkých pracovníkov na pracovisku v súlade s Prílohou k Nariadeniu vlády SR č. 396/2006 Z. z.
Všetky stravovacie a hygienické zariadenia musia byť vybavené v súlade so slovenskými predpismi a hygienickými smernicami.

5.2 SKLAD TECHNICKÝCH PLYNOV (KYSLÍK, ACETYLÉN)

Sklad technických plynov na tejto stavbe nie je zriadený.

5.3 PRÍRUČNÝ SKLAD FARIEB

Na tejto stavbe nie je zriadený.

6. PROTIPOŽIARNE ZABEZPEČENIE STAVBY

Bude zabezpečená zhotoviteľom v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z., „o ochrane pred požiarmi" a vyhláškou MV SR č. 121/2002Z.z. „o požiarnej prevencií" v znení neskorších zmien a doplnkov. Pred začatím jednotlivých prác vykoná odborne spôsobilá osoba školenie konkrétnych zamestnancov a vykoná o tom zápis. Kontrolu plnenia požiadaviek predpisov OPP vykonáva technik požiarnej ochrany a KB (koordinátor bezpečnosti).
Stavba musí spĺňať požiadavky ochrany pred požiarmi podľa platných predpisov a noriem. Kontrolu plnenia požiadaviek predpisov OPP vykonáva technik požiarnej ochrany a KB (koordinátor bezpečnosti).

6.1 POVINNOSTI PRACOVNÍKOV

Zabezpečenie OPP je súčasťou zodpovednosti a povinnosti každého vedúceho zamestnanca podľa rozsahu jeho pôsobnosti. Súčasne zodpovedá za realizáciu protipožiarnych opatrení a za dodržiavanie protipožiarnych predpisov, pracovných inštrukcií, postupov a technologickej disciplíny a nepripustí ich porušenie.

Svoju zodpovednosť nemôže preniesť na svojho podriadeného alebo pracovníka v odbore ochrany pred požiarmi.

Každý zhotoviteľ oznámi vedeniu stavby osobu zodpovednú za ochranu pred požiarmi.

Všetci pracovníci na stavbe sú povinní poznať a dodržiavať predpisy OPP, plniť stanovené úlohy na úseku prevencie, vrátane účasti na vzdelávaní a odbornej príprave (vrátane preskúšania). Bez meškania musí ohlásiť nadriadenému alebo pracovníkovi OPP závady a nedostatky ohrozujúce protipožiarnu bezpečnosť.

6.2 PREVENTÍVNE OPATRENIA

Zákaz fajčenia

Podľa Zákona NR SR č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov sa zakazuje fajčiť:

- pri práci, ak dôsledkov fajčenia môže byť bezprostredne ohrozený život, zdravie alebo majetok, Zákon NR SR č. 377/2004 Z. z. upravuje aj podmienky ochrany ľudí pred výrobkami, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak,

Kontrolu dodržiavania tohto zákona v rámci svojej spôsobnosti vykonávajú koordinátor bezpečnosti a poverení pracovníci zhotoviteľov. Zákaz fajčenia na pracoviskách firiem ustanovuje Zákonník práce a Zákon NR SR č. 124/2006 Z. z.

Zhotoviteľ je povinný vydať zákaz fajčenia na pracoviskách, na ktorých pracujú aj nefajčiari a zabezpečiť dodržiavanie tohto zákazu.

Na celom stavenisku sa zakazuje fajčiť, okrem vyhradených fajčiarskych miest. Zákaz manipulácie s otvoreným ohňom

Práca s otvoreným ohňom a inými zdrojmi zapálenia (zváranie, pálenie, brúsenie a pod.), ako aj používanie všetkých elektrických zariadení (vrátane batériových svietidiel, vŕtačiek, meracích zariadení a pod.) v priestoroch s nebezpečenstvom výbuch je možné iba na základe písomného povolenia a zápisu pre práce s otvoreným ohňom. Vystavovateľ povolenia stanoví podmienky a bezpečnostné opatrenia s ohľadom na konkrétne podmienky a mieru ohrozenia výbuchom, či požiarom.

Zneškodnenie odpadu pálením na stavbe je prísne zakázané.

Horľavé látky ako pohonné hmoty, čistiace prostriedky atď. musia byť riadne skladované v uzatvorených nádobách, jasne označených oddelene od iného materiálu a mimo pracovné priestory. Skladovacie priestory musia byť zreteľne označené výstražnými značkami zákazu fajčenia. Skladovanie musí zodpovedať STN 65 0201.

Každý požiar a každú explóziu je treba s uvedením presného miesta a rozsahu škôd nahlásiť vedeniu stavby a koordinátorovi bezpečnosti. Pred príjazdom hasičov je treba hasiť oheň a udržať voľné príjazdové komunikácie.

Použité hasiace prístroje treba ihneď vymeniť za funkčné a ďalšej prevádzky schopné.

7. VPLYV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A LIKVIDÁCIA ODPADOV

Zhotovitelia sa musia riadiť a plniť ustanovenia zákona MŽP SR č. 223/2001, 79/2015 a vyhl. MŽP SR 371/2015 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch a vyhláška 365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.
Počas realizácie stavby sa predpokladá vznik odpadov kategórie: ostatný – O a nebezpečný odpad (N). (v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. o kategorizácii odpadov – Katalóg odpadov). **Nebezpečné odpady** - ich likvidáciu vykoná oprávnená organizácia. Táto predloží doklad o spôsobe likvidácie a mieste uloženia nebezpečného odpadu. Zodpovednosť za likvidáciu odpadov z výstavby má zhotoviteľ stavby - subdodávateľ.

Na stavenisku nesmie byť pálený horľavý odpadový materiál (drevo, asfaltová lepenka, PVC obaly a pod.).
Pri vykonávaní prác je ďalej potrebné:

- udržiavať poriadok a čistotu na stavenisku a v okolí stavby,
- dodržať určené dopravné trasy pre odvoz odpadu a dovoz stavebného materiálu,
- zabezpečiť, aby dopravné prostriedky opúšťali stavenisko v stave, v ktorom nebudú znečisťovať mimostaveniskové komunikácie,
- organizovať dopravu a stavebnúčinnosť efektívne, s minimalizáciou zaťaženia komunikácií, ovzdušia a spodných vôd,
- znížiť prašnosť kropením a zakrývaním sypkého materiálu plachtami,
- ukladať stavebný odpad separovane do príslušných kontajnerov ktoré budú odvážané na riadenú skládku odpadu,
- práce s vysokou hlučnosťou realizovať len v pracovných dňoch a s limitovaním času nasadenia počas pracovnej zmeny.

8. VOZIDLA A DOPRAVA NA STAVENISKU

Pre prevádzku motorových vozidiel na stavenisku platia pravidlá cestnej prevádzky. Maximálna rýchlosť na území staveniska je 15km/h.
Pred začatím staveniskovej dopravy a pri jej podstatnej zmene sa musia skontrolovať prejazdné profily komunikácii a prevádzkové podmienky. Nevyhovujúce komunikácie sa musia upraviť.
Minimálna šírka komunikácie na chôdzu na stavenisku musí byť 0,75 m, pri obojsmernej prevádzke šírka 1,5 m.

Opatrenia k eliminácii rizík pri doprave materiálu sú nasledovné :

a. priebežná očista vozoviek od vyvezeného blata, obmedzovanie prašnosti, zabezpečenie priestoru manipulácie s materiálom proti vstupu nepovolaných osôb,
b. v prípade komplikovanej situácie počas nakladania (vykladania) zabezpečiť riešenie reguláciou dopravy vyškolenou osobou, transport materiálu
c. Všetky ustanovenia o pravidlách dopravy a dopravnom značení musia byť dodržiavané bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú v tomto pláne uvedené. Pri pešej chôdzi po vozovke sa chodí po ľavej strane. Prísny zákaz fajčenia na stavenisku sa vzťahuje aj na kabíny automobilov a strojov.
d. Nie je prípustná preprava bremena zaveseného na lane, ktoré umožňuje voľné kývanie zo strany na stranu. Vlečenie alebo šmýkanie materiálu alebo predmetu po teréne a po cestách je zakázané.
e. Pred premiestňovaním vysokých strojov, zariadení alebo nákladu musia byť skontrolované prejazdné výšky na komunikáciách.
f. Preprava osôb nákladnými autami nie je povolená.
g. Motorizované zariadenia ako automobily, žeriavy a pod. nesmú byť ponechané za chodu motoru bez obsluhy.

Podmienky pre prevádzku motorových dopravných vozidiel

Vodičom dopravného vozidla môže byť len pracovník starší ako 18 rokov, zdravotne spôsobilý, vlastniaci platný preukaz pre vodičov motorových vozidiel so zodpovedajúcim oprávnením pre pridelené vozidlo, u stavebných ešte preukaz strojníka pre zodpovedajúci typ mechanizmu a s predpísaným školením pre určené pracoviská.
Pri zastavení alebo prerušení prevádzky mechanizmov na dobu dlhšiu ako 15 min. je vodič povinný vypnúť motor. Všetky obsluhy mechanizmov sú povinné používať príslušné ochranné pracovné prostriedky.

Vodič smie vchádzať k pieskovým jamám, lomom, skládkam, staveniskám a podobným miestam len vtedy, ak je povrch terénu k nim dostatočne široký, pevný a zjazdný.

Na rekonštrukciu pri vozovke je potrebné dostatočne včas upozorniť dotknuté osoby na úplné uzávierky a rozkopávku komunikácií a chodníkov. Dopravné značenie dočasné je riešené formou vzorových značení. Pri realizácii, budú trasy dočasne navrhnuté na čiastočné uzavretie šírky jazdného pruhu. Pri prácach na ceste budú vozidlá dodávateľa vyznačené ako krátkodobé pracovisko, prípadné zúženie vozovky vyznačené ako prekážka na ceste.
Každé pracovisko musí byť zabezpečené proti pádu chodcov.

9. PRVÁ POMOC A INÉ MIMORIADNE SITUÁCIE

Musí byť poskytnutá v prípade každého poranenia, otravy alebo náhleho vážneho zhoršenia zdravotného stavu. Predstavuje súhrn rýchlych opatrení, ktoré sú nevyhnutné k ochrane zdravia a života postihnutého. Poskytovanie predlekárskej prvej pomoci musí byť zamerané vždy na zachovanie základných životných funkcií.

V priestore zariadenia staveniska vyčleniť miestnosť, ktorá bude slúžiť na podávanie prvej pomoci. Miestnosť na poskytovanie prvej pomoci označiť v súlade s osobitným predpisom. Miestnosť na poskytovanie prvej pomoci je vybavená základnými prostriedkami a vybavením prvej pomoci a je ľahko prístupná aj pri manipulácii s nosidlami. V skrinke prvej pomoci sa nachádza prehľadný manuál poskytovania prvej pomoci (Traumatologický plán viď. príloha).

Všetci pracovníci, ktorí budú na stavbe pracovať musia byť riadne zaškolení a poučení o základoch poskytovania prvej pomoci. Stavbyvedúci zabezpečí, aby prvú pomoc mohol kedykoľvek v prípade potreby poskytnúť odborne spôsobilý zamestnanec, ktorý je vždy k dispozícii. Prijmú sa opatrenia na zabezpečenie lekárskej pomoci a zabezpečenie odvozu zranenej osoby úrazom alebo náhlou nevoľnosťou.
V prípade úrazu alebo inej mimoriadnej situácie sa privolávajú jednotlivé záchranné zložky pomocou dostupných telefónov. Adresy a telefónne čísla záchranných zložiek sú viditeľne umiestnené na miestach s prostriedkami na poskytovanie prvej pomoci.

9.1 HLÁSENIE PRACOVNÝCH ÚRAZOV A BEZPROSTREDNEJ HROZBY ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE ALEBO ZÁVAŽNEJ PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE

Záznamy, hlásenie a vyšetrovanie týchto udalostí sa riadi zákonom č.124/2006 Z. z. o BOZP v znení neskorších predpisov (§ 17) a ustanoveniami vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 500/2006 Z. z.

Každý zamestnanec, resp. pracovník je povinný bezodkladne oznámiť svojmu najbližšiemu nadriadenému vznik:

- registrovaného pracovného úrazu, ktorý utrpel, ak mu to dovoľuje jeho zdravotný stav,
- iného úrazu ako pracovný úraz alebo smrti, ku ktorej nedošlo následkom pracovného úrazu, ak vznikli na stavenisku

Len čo sa najbližší nadriadený zamestnanec postihnutého zamestnanca dozvie o registrovanom pracovnom úraze, je povinný bezodkladne zabezpečiť:

- prvú pomoc postihnutému,
- bezodkladné nahlásenie stavbyvedúcemu, zodpovednému pracovníkovi koordinátorovi bezpečnosti
- vykonanie dychovej skúšky na alkohol,
- vykonanie potrebných opatrení, aby nedošlo k ďalšiemu ohrozeniu života.

Písomné správy musia podrobne opisovať podstatu udalosti, čas a dátum jej výskytu a presné určenie miesta, ako aj ostatné súvisiace faktory, ktoré môžu prispieť k objasneniu vzniku udalosti.

Taktiež sa musia získať podrobné údaje o všetkých svedkoch, ako aj akékoľvek porušenie dohody alebo pracovného povolenia, ktoré sa musia zaznamenať.

Tam, kde došlo k ťažkej ujme na zdraví osôb, sa musí vyžiadať lekársky posudok, ktorý sa neskôr zahrnie do predkladanej správy.

Pracovný úraz, iný úraz, choroba z povolania, nebezpečná udalosť a závažná priemyselná havária

V podmienkach stavby je postup nasledovný:

Postihnutý nahlási PÚ svojmu nadriadenému (majstrovi).

Majster zapíše PÚ do knihy PÚ, ktorá je umiestnená v kancelárii stavbyvedúcich. Do knihy zapíše:

dátum a čas úrazu,

meno zraneného

zranená časť tela

stručný popis úrazového dej

zápis podpíše zranený a nadriadený pracovník

V prípade, že ide o registrovaný PÚ – úraz, pri ktorom vznikla práceneschopnosť dlhšia ako 3 dni, je zamestnávateľ povinný úraz vyšetriť podľa vyhlášky 500/2006 Z.z.

Nadriadený alebo majster pracovníka, ktorý utrpel PÚ a vznikla z neho práceneschopnosť, je túto udalosť povinný okamžite nahlásiť koordinátorovi bezpečnosti na stavbe.

V prípade registrovaného a smrteľného PÚ majster okamžite hlási udalosť hlavnému zhotoviteľovi a ihneď oznámi vznik takéhoto úrazu príslušnému Inšpektorátu práce.

Každý pracovník je povinný byť nápomocný pri vyšetrovaní pracovných úrazov.

9.2 VYŠETROVANIE MIMORIADNYCH SITUÁCIÍ

Každá mimoriadna udalosť musí byť riadne vyšetrená a zdokumentovaná. Ďalej sa musia prijať účinné opatrenia s cieľom znížiť pravdepodobnosť vzniku pracovného úrazu, či havárie. Analýza mimoriadnych situácii je trvalou témou pri kontrolných poradách.

9.3. ZABEZPEČENIE PRVEJ POMOCI

Požiadavky na poskytnutie prvej pomoci a ošetrenie je povinný si zabezpečiť **každý zhotoviteľ** na stavenisku, pracovisku.

Zhotovitelia a podzhotovitelia **musia mať zdravotnú vybavenosť** (lekárničku) pre drobné úrazy priamo na stavenisku a zabezpečenú evidenciu výdaja a doplnenia lekárničky. Úrazy riešiť formou záznamu o evidovanom pracovnom úraze. Obsah doporučenej lekárničky na stavenisku pozri v kapitole 13 „Vybavenie lekárničky na stavenisku, pracovisku". Traumatologicý plán viď. príloha č. 5.
Taktiež podzhotovitelia **musia mať na pracovisku pracovníka spôsobilého na poskytovanie prvej pomoci**. Účelom vybavenosti prvej pomoci je okamžité poskytnutie ošetrenia drobných poranení, a tiež v prípade keď je potrebné, aby sa poranenie stabilizovalo pred prevozom do nemocnice.

Na každom pracovisku u vedúceho prác pre pracovníkov musí byť vyvesená tabuľa s telefónnymi číslami rýchlej lekárskej pomoci, hasičov a pod.

10.HODNOTENIE NEBEZPEČENSTVA A RIZIKA

Každý podzhotoviteľ, ktorý sa zúčastní na montážnych a stavebných prácach na stavbe **„Novostavba telocvične pri ZŠ Čierne Ústredie"**, podľa Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, musí mať vypracovaný písomný dokument o posúdení nebezpečenstiev a rizík u všetkých zamestnancov v rozsahu vykonávaných prác a činností, ktoré obsahujú:

a. analýzu nebezpečenstiev každej práce (pracoviska) a určenie tých, ktoré nemožno vylúčiť alebo obmedziť, a ktoré môžu ohroziť život a zdravie zamestnanca,
b. charakteristiku vlastností, ktoré musia mať ochranné prostriedky, aby boli účinné proti nebezpečenstvám určených podľa písmena a),
c. hodnotenie, či osobné ochranné pracovné prostriedky, ktoré budú zamestnancom poskytované, spĺňajú požadované kritériá.

Pre jednotlivé práce musia byť vypracované technologické alebo pracovné postupy, ktoré musia riešiť:

- nadväznosť a súbeh jednotlivých pracovných operácií,
- použitie strojov, zariadení a špeciálnych pracovných prostriedkov, pomôcky apod.,
- druhy a typy pomocných stavebných konštrukcií,
- spôsob dopravy (zvislej a vodorovnej) materiálov, prípadne osôb, vrátane skladovacích plôch a pod.,
- technické a organizačné opatrenia na zaistenie bezpečnosti pracovníkov, pracoviska a okolia,
- opatrenia pri stavebných prácach pri mimoriadnych podmienkach, a pod.

Spracované riziká vyplývajúce z pracovnej činnosti tvoria samostatný dokument, ktorý nie je súčasťou tohto plánu.

Ak sa na pracovisku objektov vyskytujú priestory s obmedzeným vstupom, tieto priestory budú vybavené zariadeniami, ktoré zabránia vstupu neoprávnených osôb. Na ochranu zamestnancov a pracovníkov oprávnených vstupovať do nebezpečných priestorov budú vykonané primerané opatrenia. Nebezpečné priestory budú viditeľne označené.

ODSTRAŇOVANIE, PRÍPADNE OBMEDZOVANIE NEBEZPEČENSTIEV A RIZÍK

Účelom plánu BOZP je zabezpečiť počas realizácie stavebných prác na všetkých objektoch:

- **stanovenie** bezpečných pracovných podmienok personálu pracoviska, ako aj zamestnancov a pracovníkov zhotoviteľov,
- **predchádzanie** pracovným úrazom,
- **dodržiavanie** bezpečnostných noriem a predpisov a **správnu organizáciu** práce v súlade so všeobecne platnými právnymi a ostatnými predpismi v oblasti BOZP.

V spracovanom pláne BOZP sú stanovené základné povinnosti, zodpovednosti a právomoci vedúcich pracovníkov v danej oblasti, ako aj postupy a činnosti, pomocou ktorých je zabezpečené plnenie daných požiadaviek.

Všetci pracovníci podieľajúci sa na realizácii sú **povinní dodržiavať právne predpisy** a ostatné predpisy a pokyny na zaistenie BOZP, zásady bezpečného správania sa na pracovisku a určené pracovné postupy, s ktorými boli riadne a preukázateľne oboznámení. Ostatné povinnosti sú zamestnanci a pracovníci zhotoviteľov povinní dodržiavať v zmysle Zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci predpisov, Vyhl. č. 147/2013 v znení neskorších predpisov o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach a nar. vlády 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.

Na tomto pracovisku sa okrem nebezpečenstiev vyskytujúcich sa pri bežne vykonávaných prácach vyskytujú aj **práce s osobitným nebezpečenstvom podľa príloha č. 2 k nariadeniu vlády č. 396/2006 Z. z.**

Sú to najmä:

- práce, pri ktorých sú zamestnanci vystavení nebezpečenstvu zasypania, zapadnutia v močaristom teréne alebo pádu z výšky, kde sa riziko zvyšuje charakterom práce, použitým pracovným postupom alebo podmienkami pracovného prostredia na stavenisku,
- práce, pri ktorých sú zamestnanci ohrození pôsobením chemických alebo biologických faktorov, ktoré znamenajú osobitné nebezpečenstvo pre bezpečnosť a zdravie zamestnancov alebo pre ktoré osobitný predpis ustanovuje monitorovanie pracovného prostredia montáž alebo demontáž ťažkých konštrukčných prvkov.

Pri týchto prácach je potrebné vykonať opatrenia na zamedzenie vstupu osôb, ktoré tam neplnia pracovné úlohy, do ohrozených priestorov - najmä poškodených inžinierskych sietí.

Stavebné práce s osobitým nebezpečenstvom môže osoba vykonávať, len ak sa v jej blízkosti nachádza mimo ohrozeného priestoru ďalšia osoba určená zhotoviteľom, ktorá je schopná poskytnúť alebo privolať pomoc.

Pred samotným začatím prác s osobitným nebezpečenstvom je potrebné vypracovať technologický postup na konkrétnu činnosť, oboznámiť s ním osoby ktoré budú tieto činnosti vykonávať a dodržiavať ho.

ODBORNÁ SPÔSOBILOSŤ PRACOVNÍKOV

Práce, na ktoré je požadovaná odborná spôsobilosť, môžu vykonávať len firmy a pracovníci, ktorí majú potrebné oprávnenia a kvalifikáciu. **Zhotoviteľ prác nesmie poveriť** pracovníkov vykonávaním takých prác, pre ktoré nespĺňajú požiadavky odbornej a zdravotnej spôsobilosti.

Zhotoviteľ prác je povinný zabezpečiť riadne a preukázateľné oboznámenie a výcvik pracovníkov (viesť evidenciu a záznamy o vzdelávaní, zaučeniach, skúškach) v rozsahu potrebnom na výkon ich práce, overovať ich znalosti z príslušných predpisov, viesť evidenciu o odbornej a zdravotnej spôsobilosti pracovníkov.

Zhotoviteľ (podzhotoviteľ) môže dohodnúť výkon práce s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, len ak mu táto fyzická osoba príslušným dokladom preukáže odbornú spôsobilosť potrebnú na výkon práce podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Odborná spôsobilosť je stanovená Vyhláškou MPSVaR SR č. 508/2009 Z. z. , Vyhláškou č.147/2013 a odborná spôsobilosť zváračov v zmysle **platných technických noriem**.

ZDRAVOTNÁ SPÔSOBILOSŤ PRACOVNÍKOV

Zdravotná spôsobilosť pracovníkov je požadovaná v zmysle Zákona 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

Zdravotná spôsobilosť na prácu sa posudzuje na základe zistenia zdravotného "'stavu pracovníka pri preventívnej, periodickej, prípadne mimoriadnej lekárskej prehliadke a na základe výsledkov môže zhotoviteľ zaradiť pracovníka na práce a činnosti, ktoré sú v súlade so zdravotnou spôsobilosťou.
U pracovníkov, ktorí vykonávajú činnosti, pre ktoré sa vyžaduje osobitná zdravotná spôsobilosť, musí zhotoviteľ zabezpečiť a umožniť pracovníkom absolvovať u lekára kontrolu, aby takýto doklad získal.
Zamestnávatelia sú povinní najmä:

- neprijímať pracovníkov bez kladného posudku zo vstupnej prehliadky,
- vysielať pracovníkov na periodické, mimoriadne, vstupné a výstupné prehliadky v lehotách určených pre jednotlivé odbornosti a kvalifikácie, nedovoliť pracovníkom, ktorí sa v určenej lehote nepodrobili povinnej prehliadke vykonávať pracovnú činnosť, ktorej výkon je podmienený kladným záverom prehliadky od lekára.

V zmysle zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o BOZP v znení zákona č.309/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov , zamestnávateľ je povinný zaraďovať zamestnancov na práce so zreteľom na ich zdravotný stav, schopnosti a oprávnenia podľa osobitných predpisov (ktoré sú spomínané na začiatku tejto stati) a nepripustiť, aby vykonávali práce, ktoré nezodpovedajú ich zdravotnému stavu, schopnostiam, a pre ktoré nemajú oprávnenia. Doklad o zdravotnej spôsobilosti pracovníkov sa bude dokladovať investorovi vždy pred príchodom na školenie.

11. VŠEOBECNÉ PODMIENKY

Všetky vstupy na stavenisko sa musia označiť bezpečnostným a zdravotným označením podľa osobitného predpisu so zákazom vstupu na stavenisko osobám, ktoré tam neplnia pracovné úlohy.

11.1 VYBAVENIE PRACOVNÍKOV OSOBNÝMI OCHRANNÝMI PRACOVNÝMI PROSTRIEDKAMI

Zhotovitelia i podzhotovitelia sú povinní poskytnúť svojim zamestnancom OOPP (certifikované) , vhodný pracovný odev a obuv, ak pracujú v prostredí, v ktorom odev a obuv podliehajú mimoriadnemu opotrebovaniu alebo mimoriadnemu znečisteniu.
Na oblečení či prilbe každého pracovníka na stavbe bude zreteľne vyznačená značka alebo logo svojho zamestnávateľa. Každý pracovník musí byť vybavený vhodnými OOPP pre všetky riziká, ktorým je vystavený pri vykonávaní konkrétnej práce. Používanie OOPP musí byť schváleného typu (s označením oprávnenej skúšobne pre príslušné riziko) a s platnou lehotou na používanie.

Všetci pracovníci sú povinní počas pobytu na stavbe trvalo používať, nosiť:

- ochrannú prilbu,
- vhodnú pracovnú obuv,
- vhodný pracovný odev.
- Reflexnú vestu z označením názvu spoločnosti

Nevyhnutné je použitie ochranných okuliarov s bočnou ochranou alebo štítu na tvár:

- pri práci s brúskou,
- pri práci vo vzdialenosti do 3 m od technologických zariadení a potrubí obsahujúcich nebezpečné látky,
- vo vonkajšom prostredí za silného vetra.
- Nepripúšťa sa nahrádzanie ochranných okuliarov bežnými dioptrickými. V prípade potreby užívania dioptrických okuliarov, musia byť tieto v certifikovanom bezpečnostnom zhotovení, s bočnými štítkami a bezpečnostnými šošovkami. Na krátkodobé použitie sa pripúšťa zdvojenie ochrany zraku, kde klasické dioptrické okuliare sú prekryté ochrannými alebo štítom na tvár.
- V prípade zhoršenia poveternostných podmienok, ako je dážď, musia byť všetci zamestnanci vhodne vybavení a musia používať nepremokavý odev – pláštenky.
- V prašnom prostredí a v prostredí s rizikom poškodenia zdravia škodlivinami sa používajú ochranné prostriedky dýchacích orgánov.
- Ďalej musia byť pracovníci vybavení uzavretými ochrannými okuliarmi, zváracím štítom, bezpečnostným postrojom a ďalšími pomôckami podľa profesijných požiadaviek a platných predpisov.
- Je zakázané používať ochranný odev silno znečistený horľavými látkami, predovšetkým ropnými. S takýmto odevom sa musí zaobchádzať ako s nebezpečným odpadom.
- Pri používaní určitého OOPP viacerými pracovníkmi je nevyhnutné urobiť opatrenia, ktoré zamedzia ohrozenie prenosnými chorobami.
- Osobitná pozornosť sa musí venovať technickému stavu a lehote platnosti používania prostriedkov na zaisťovanie prác vo výškach.
- Vybavenie špeciálnymi OOPP pre jednotlivé profesie a OOPP pre rizikové pracovné činnosti musí byť súčasťou vydávaných pracovných postupov a povolení.
- Evidenciu OOPP a hospodárenie s nimi upravujú vnútorné predpisy jednotlivých zhotoviteľov a podzhotoviteľov.

Práce v prostredí s hladinou hluku vyššou ako 85 dB (A)

Ochrana sluchu sa používa vo všetkých prípadoch, kedy je pracovník vystavený pôsobeniu hluku o intenzite prevyšujúcej 85 dB (A) - prakticky vtedy, ak sa stane bežný hovor nezrozumiteľný (pri práci s pneumatickým náradím, práce v uzavretých priestoroch a pod., práce v blízkosti vzduchových kompresorov, mobilných generátorov elektrického prúdu, točivých zváračských agregátov a pod.).

Stavebné stroje a iné technické zariadenia, ktoré sú zdrojom hluku o hladine 85 dB a vyššej, **musia byť označené značkou** *„Používaj ochranu sluchu"*.

Pri práci so strojmi a inými zariadeniami označenými značkou „Používaj ochranu sluchu" alebo pri práci v ich blízkosti **musia pracovníci vždy používať prostriedky OOPP na ochranu sluchu.**

11.2 UDRŽIAVANIE PORIADKU A ČISTOTA NA STAVENISKU, PRACOVISKU

Zhotoviteľ je povinný denne svoje pracovné miesto, sklad a šatne udržiavať v poriadku a čistote. Materiály a zariadenia na stavenisku, pracovisku pred ich inštaláciou sa môžu skladovať iba v priestoroch na to určených. Skladovať materiál na verejných priestranstvách sa zakazuje.

Podzhotoviteľ musí pravidelne vykonávať čistenie a poriadok na svojich pracoviskách. Nie je povolené hromadenie obalov, odpadov, odrezkov a ostatného materiálu mimo určených kontajnerov.

Všetci pracovníci zhotoviteľa, ako aj podzhotoviteľov musia byť oboznámení s tým, že si musia po sebe upratať a každé pracovné miesto sa musí čistiť a odpadky odvážať pravidelne podľa potreby. Je zakázané pálenie odpadov v areáli staveniska.

11.3 SPOLUPRÁCA NA SPOLOČNOM PRACOVISKU

Ak na jednom pracovisku plnia úlohy zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie, pre koordináciu spolupráce je spolupráca zamestnávateľov a týchto osôb pri prevencii, príprave a vykonaní opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, koordinácia činností a vzájomná informovanosť súčasťou uzavretých zmlúv.
Medzi subdodávateľmi musí byť uzavretá písomná dohoda (Dohoda o spolupráci zamestnávateľov pri koordinácii činnosti a vzájomnej informovanosti na spoločnom pracovisku) ktorá určí, kto z nich zodpovedá za vytvorenie podmienok bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov na spoločnom pracovisku a v akom rozsahu. Ak sa nedohodnú, zodpovedá každý z nich v plnom rozsahu v zmysle § 18 Zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o BOZP , v znení zákona č.309/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov.
Zamestnávatelia, ktorých zamestnanci plnia úlohy na jednom pracovisku, sú povinní navzájom sa informovať najmä o možných ohrozeniach, preventívnych opatreniach a o opatreniach na poskytnutie prvej pomoci, na vykonávanie záchranných prác a na evakuáciu zamestnancov. Tieto informácie je každý zamestnávateľ povinný poskytnúť svojim zamestnancom a zástupcom zamestnancov,
Zamestnávateľ vykonávajúci montážne, opravárenské, stavebné, revízne a odborné práce pre iné fyzické osoby a právnické osoby na ich pracovisku, dohodne s objednávateľom zabezpečenie a vybavenie pracoviska pre bezpečný výkon práce. Práce sa môžu začať až vtedy, keď je pracovisko náležite zabezpečené a vybavené.

11.4. SÚBEH ČINNOSTÍ DVOCH ZHOTOVITEĽOV NA PRACOVISKU

Počas realizácie prác zhotoviteľ a samostatne zárobkovo činná osoba uplatňujú všeobecné zásady prevencie a požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ustanovené zákonom s prihliadnutím najmä na vzájomné pôsobenie pracovných činností uskutočňovaných na stavenisku alebo v jeho tesnej blízkosti.
Vzájomné vzťahy, záväzky a povinnosti v oblasti bezpečnosti práce sa musia medzi účastníkmi výstavby dohodnúť vopred a musia byť obsiahnuté v zápise o odovzdaní staveniska (pracoviska), ak nie sú obsiahnuté v hospodárskej zmluve. Rovnako sa postupuje pri súbehu stavebných prác s prácami počas prevádzky.
Zhotoviteľ stavebných prác je povinný oboznámiť ostatných zhotoviteľov s požiadavkami bezpečnosti práce obsiahnutými v projekte stavby a v dodávateľskej dokumentácii.
Koordinácia zahŕňa spoluprácu medzi zamestnávateľmi na stavenisku, najmä ak pracujú na spoločnom pracovisku a ak ich činnosť na pracovisku na seba nadväzuje, usmerňovanie práce so zreteľom na ochranu zamestnancov, na prevenciu vzniku úrazov a iného ohrozenia zdravia, na vzájomné informovanie podľa zákona a zapojenie samostatne zárobkovo činnej osoby do tohto procesu, ak je to potrebné.
Zamestnávateľ je povinný presvedčiť sa, či zamestnanci iného zamestnávateľa, ktorí budú vykonávať práce v jeho priestoroch, dostali potrebné informácie a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci platné pre jeho priestory, najmä informácie podľa **Nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z. z. a ak ich nedostali, upozorniť na to ich zamestnávateľa a podľa potreby vykonať opatrenia.**

11.5 PRIRODZENÉ A UMELÉ OSVETLENIE PRACOVÍSK, PRIESTOROV A KOMUNIKÁCIÍ NA STAVENISKU

Zhotovitelia i podzhotovitelia musia si zabezpečiť pracoviská, priestory a komunikácie tak, aby boli dostatočne osvetlené prirodzeným osvetlením alebo umelým osvetlením. Ak je denné osvetlenie nedostatočné, používajú sa prenosné svetelné zdroje odolné proti nárazom. Farba umelého osvetlenia nemôže rušiť ani ovplyvňovať vnímanie svetelnej signalizácie alebo bezpečnostného označenia.

Osvetľovacie telesá na stavebné provizórium môžu byť používané len v ochrannom prevedení proti vplyvu vlhkosti, aby bolo vylúčené akékoľvek požiarne nebezpečenstvo.

11.6 ENERGETICKÉ ROZVODY NA STAVENISKU, PRACOVISKU

Všetky elektrické inštalácie vo vnútri dočasných objektov na stavenisku musia vyhovovať platným predpisom a STN.

Podzhotoviteľ zodpovedá za správne napojenie vlastných elektrických zariadení.

Elektrické zariadenia sa smú používať (prevádzkovať) iba za prevádzkových a pracovných podmienok, pre ktoré boli konštruované a vyrobené.

Všetky časti elektrického zariadenia musia byť mechanicky pevné, spoľahlivo upevnené a nesmú nepriaznivo ovplyvňovať iné zariadenia; musia byť dostatočne dimenzované a chránené proti účinkom skratových prúdov a preťaženiu.

Elektrické zariadenia, pri ktorých sa zistí, že ohrozujú život alebo zdravie osôb, sa musia ihneď odpojiť a zabezpečiť.

Pri používaní vo vonkajšom prostredí musia byť zabezpečené a vybavené pre IP 44.

Pri používaní **rozpájateľných spojov** nesmie byť v rozpojenom stave na kontaktoch vidlíc napätie.
Elektrické zariadenia, ktoré sú pripojené pohyblivým prívodom, musia sa pri premiestňovaní odpojiť od elektrickej siete, pokiaľ nie sú upravené tak, že sa i pod napätím môže s nimi pohybovať.

Dočasné elektrické zariadenia alebo ich časti musia byť v čase, keď sa nepoužívajú, vypnuté, pokiaľ ich vypnutie neohrozí bezpečnosť osôb a technických zariadení.

Povinnosťou podzhotoviteľa je elektrické zariadenie chrániť pred poškodením a pred zmenami.

Hlavný vypínač musí byť trvalo prístupný a viditeľne označený.

Dočasné elektrické zariadenia sa nesmú zriaďovať v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu. Káble, hadice a potrubia, ktorými sa privádza na pracovné miesta energia, sa musia zabezpečiť proti mechanickému poškodeniu , uložiť do kanálov, alebo musia byť vyvesené tak, aby neprekážali a neboli nebezpečné pracovníkom, ktorí sa pohybujú po stavbe a pracoviskách (rozvody vzdušnými trasami).

Elektrické zariadenia musia byť vo všetkých svojich častiach konštruované, vyrobené, montované a prevádzkované s prihliadnutím na prevádzkové napätie tak, aby sa nestali pri zvyčajnom používaní zdrojom úrazu, požiaru alebo výbuchu.

Najmä sa musia urobiť opatrenia:

1. proti dotyku alebo priblíženiu k častiam s nebezpečným napätím (živým častiam),
2. proti nebezpečnému dotykovému napätiu na prístupných vodivých neživých častiach (obaloch - puzdrách, krytoch a konštrukciách),
3. proti škodlivým účinkom atmosferických výbojov,
4. proti nebezpečenstvu vyplývajúcemu z nábojov statickej elektriny,
5. proti nebezpečným účinkom elektrického oblúka,
6. proti škodlivému pôsobeniu prostredia na bezpečnosť elektrického zariadenia.

11.7 POUŽÍVANÉ ZNAČKY NA PRACOVISKU OBJEKTOV, KDE SA BUDÚ VYKONÁVAŤ PRÁCE

Bezpečnostné označenie sa bude vzťahovať na konkrétne práce, činnosti, predmety alebo situácie a poskytne pokyny alebo informácie potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa potreby prostredníctvom značiek, ktoré sú uvedené v STN 018012 – 2, Nar. vlády 387/2006 Z. z **o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci.** Viď. Príloha č.2.

11.8 PORUŠENIE POVINNOSTÍ – SANKCIE

V prípade porušenia povinnosti vyplývajúcich z predchádzajúcich bodov tohto „Plánu BOZP" a nasledovného neodstránenia nedostatkov budú koordinátor bezpečnosti resp. stavbyvedúci oprávnení nariadiť prerušenie prác. **Dôsledky a škody vyplývajúce z prerušenia prác znáša príslušný zhotoviteľ,** na ktorého strane došlo k zanedbaniu povinností.

Za každé porušenie povinnosti vyplývajúce z „Plánu BOZP" má stavbyvedúci právo uplatniť a zhotoviteľ je povinný nahradiť všetky škody, ktoré spôsobil neplnením zmluvných povinností.

V celom areáli staveniska je zákaz požívať alkoholické nápoje a omamné látky a vstupovať pod ich vplyvom do tohto areálu.

V prípade porušenia tohto zákazu zo strany zamestnanca stavbyvedúci vylúči tohto zamestnanca z pracoviska. Pri opakovanom porušení povinností rovnakého druhu na základe rozhodnutia stavbyvedúceho sa daný pracovník môže natrvalo vylúčiť z pracoviska.

Dychové skúšky na požitie alkoholu môže vykonať koordinátor bezpečnosti, stavbyvedúci, príslušný nadriadený ako i ktorýkoľvek pracovník poverený štatutárnym zástupcom zhotoviteľa alebo podzhotoviteľa za účasti aspoň jedného zástupcu zamestnancov, ak je prítomný na pracovisku.

V prípade odmietnutia zamestnanca zhotoviteľa alebo podzhotoviteľa podrobiť sa dychovej skúške sa má za to, že pracovník je pod vplyvom alkoholu.

V prípade podozrenia z užitia omamných látok a odmietnutia podrobiť sa lekárskemu vyšetreniu a odberu krvi sa má za to, že pracovník je pod vplyvom omamných látok.

Postihy týkajúce sa motorových vozidiel a strojov

Nesprávne parkovanie, porušovanie dopravného značenia a nerešpektovanie zásad pohybu vozidiel na stavenisku bude postihované.

Pri opakovanom priestupku tým istým vodičom má právo stavbyvedúci, alebo koordinátorom bezpečnosti rozhodnúť o vylúčení vodiča natrvalo zo staveniska.

12. ZABEZPEČOVANIE BOZP PRE PRÁCE, KTORÉ BUDÚ ZHOTOVITELIA VYKONÁVAŤ

12.1 VYHRADENÉ TECHNICKÉ ZARIADENIA

Vyhláška MPSVaR SR č. 508/2009 Z. z. definuje niektoré špeciálne zariadenia, ktoré vyžadujú osobitný režim (zdvíhacie zariadenia, elektrické zariadenia).

Tieto zariadenia môžu byť uvedené do činnosti len po predpísaných kontrolách a skúškach vykonaných oprávnenou osobou.

Osoba zodpovedná za montáž a servis vyhradeného technického zariadenia musí mať platné oprávnenie a pravidelne vykonávať vzdelávanie obsluhy, vrátane preskúšania. **Platné podmienky sú uvedené vo vyhláškach, zákonoch a STN.**
Pred zahájením prác zhotoviteľ zabezpečí vytýčenie podzemných inžinierskych sietí.

12.2 ELEKTRICKÉ ZARIADENIA

Údržbu a obsluhu elektrického zariadenia v elektrickej inštalácii smie vykonávať iba spôsobilá osoba s požadovanou kvalifikáciou pre príslušnú elektrickú inštaláciu, oboznámená s podmienkami prevádzky zariadenia, jeho funkciami a vlastnosťami ako aj riadne a preukázateľne oboznámená s predpismi, pokynmi a pravidlami na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
Pre každú elektrickú inštaláciu musí byť určená osoba zodpovedná za jej prevádzku.
Pracovník smie obsluhovať zariadenie, na ktoré ho určil zamestnávateľ a ktoré mu prislúcha z titulu práce.
Každý pracovník je povinný náležite používať bezpečnostné a ochranné zariadenia, nevyraďovať ich z prevádzky a nemôže ich svojvoľne meniť.
Každé poškodenie alebo poruchu elektrického zariadenia alebo poruchu elektrickej inštalácie, pracovník, ktorý takýto stav zistí a ak nemôže sám príčiny ohrozenia odstrániť, ohlási zistené skutočnosti ihneď vedúcemu pracoviska, pri viaczmennej prevádzke upozorní zamestnanca, ktorý

nastupuje na ďalšiu zmenu a urobí opatrenia na zamedzenie alebo zníženie nebezpečenstva úrazu, požiaru alebo iného ohrozenia (napr. bezpečnostnou značku, zamedzením prístupu osôb dozorom a pod.)
Je zakázané pracovať na zariadení, na ktorom bolo zistené poškodenie alebo porucha. Pri obsluhe sa dotýkať len tých častí, ktoré sú na to určené (tlačítka, rukoväte, páky).
V prípade úrazu elektrickým prúdom postupovať podľa pokynov o prvej pomoci pri úrazoch elektrickým prúdom.
Ostatné práce viď. prílohy.

13. VYBAVENIE LEKÁRNIČKY NA STAVENISKU, PRACOVISKU

V súčasnosti neexistuje záväzná legislatívna úprava - zákon ani osobitný predpis -stanovujúci formu a obsah lekárničky na pracoviskách. Odporučená náplň lekárničky závisí od charakteru práce a počtu zamestnancov jednotlivých pracovísk. Súčasťou každej lekárničky je karta grafického postupu poskytovania prvej pomoci pri vzniku náhlej príhody a karta obsahu lekárničky. Obsah lekárničky si určí stavebník.

Doporučený obsah lekárničky pre stavenisko, pracovisko:

1 ks - Diphoterine spray 100 ml (jemný rozprašovač, oplach pokožky pri kontaminácii)

1 ks - Diphoternie L.I.S. - očný oplach 50 ml (oplach očí pri kontaminácii)

1 ks - WATER-JEL Hand Sanitizer 60ml (dezinfekčný gél na ruky pri kontaminácii)

1 ks - WATER-JEL 10 x 10 cm (obväz na krytie popálenín)

1 ks - očný oplach Ophtal

1 ks - Ajatin, dezinfekčný roztok s rozprašovačom

2 ks - Gáza hydrofilná skladaná - sterilná - kompresy 7,5 x 7,5 cm (5ks / bal)

1 ks - Gáza hydrofilná skladnná - sterilná - kompresy 10 x 10 cm (5ks / bal)

3 ks - Obväz hotový sterilný č. 3 s vankúšikom

3 ks - Obväz hotový sterilný č. 4 s vankúšikom

1 ks - Obväz hydr. sterilný 10 cm x 5 m

1 ks - Obväz hydr. sterilný 6 cm x 4,5 m

1 ks - Obväz hydr. sterilný 8 cm x 5 m

1 ks - Obväz pružne elastický , nesterilný, 6 cm x 4 m

1 ks - Obväz pružne elastický , nesterilný, 8 cm x 4 m

1 ks - Obväz pružne elastický , nesterilný, 10 cm x 4 m

1 ks - Obväz gumový škrtiaci 40 mm x 700 mm

3 ks - Šatka trojrohá z netkaného textilu

1 ks - Náplasť hladká 2,5 cm x 5 m

10 ks - Náplasť s vankúšikom 8 x 4 cm

8 ks - Náplasť s vankúšikom 8 x 2 cm

1 ks - Náplasť s vankúšikom 8 cm x 10 cm

1 ks - Prúžky na stiahnutie rany 6 ks

1 ks - Vata obväzová skladná 50 g

4 ks - Tampóny s čiastiacim a antibakteriálnym účinkom

2 ks - Utierky s čiastiacim a antibakteriálnym účinkom

1 ks - Resuscitačné rúško s ventilom

1 ks - Izometrická fólia 150 x 200 alebo 140 x 220 cm

2 ks - Rukavice jednorázové, vyšetrovacie (pár)

1 ks - Nožnice nehrdzavejúce, CE (DIN 13164) dl. 15cm

6 ks - Zatváracie špendlíky 40 mm

1 ks - Teplomer lekársky

1 ks - Pinzeta anatomická, nerez

1 ks - Krieda biela

1 ks - Ceruzka

2 ks - Igelitové vrecko 300 x 400 mm - ZIP

Doba použiteľnosti je určená na jednotlivých komponentoch lekárničky, ktoré môžu byť individuálne doplňované.

14. PREHĽAD BEZPEČNOSTNÝCH PREDPISOV PRE JEDNOTLIVÉ PRACOVNÉ ČINNOSTI VYKONÁVANÉ V RÁMCI STAVBY

NORMY	
STN EN 131-2+AC	Rebríky. Požiadavky, skúšanie, označovanie
STN EN 354	Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Záchytné laná
STN EN 358	Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Systémy na zabezpečenie pracovnej polohy
STN EN 13155+A2	Žeriavy. Bezpečnosť. Odnímateľné príslušenstvo na zdvíhanie bremien
STN EN 14492-1+A1/AC	Motorové vrátky a zdvíhadlá
STN EN 1492-4	Textilné závesy
STN En 60204-1	Bezpečnosť strojových zariadení. Elektrické zariadenia strojov
STN EN 61293	Označovanie elektrických zariadení menovitými údajmi vťahujúcimi na elektrické napájanie. Požiadavky na bezpečnosť
STN 018012-1	Bezpečnostné farby a značky
STN 269030	Skladovanie. Zásady bezpečnej manipulácie
STN 270140	Žeriavy a zdvíhadlá
STN 270143	Zdvíhacie zariadenia. Prevádzka, údržba a opravy
STN 270144	Zdvíhacie zariadenia. Prostriedky na viazanie, zavesenie a uchopenie bremena.
STN 270300	Zdvíhacie zariadenia
STN 275340, EN 474 1+AC	Stroje na zemné práce - bezpečnosť
STN 270601	Bezpečnostná technika, kladkostroje el.
STN 277800, ISO 7130	Stroje na zemné práce
STN 331600	Elektrotechnické predpisy. Revízie a kontroly elektrického ručného náradia počas používania
STN 343108	Bezpečnostné predpisy o zaobchádzaní s el. zariadením laikmi
STN 650201	Horľavé kvapaliny
STN 73 2810	Drevené stavebné konštrukcie. Zhotovovanie
STN 733050	Zemné práce
STN 743282	Oceľové rebríky
STN 743305	Ochranné zábradlia. Základné ustanovenia

Zhotovitelia sú povinní v zmysle podpísanej ZoD, prípadne jej dodatkov, pri vykonávaní prác dodržiavať všetky povinnosti vyplývajúce z príslušných zákonov, vyhlášok, nariadení vlády, STN, smerníc, súvisiacich právnych noriem týkajúcich sa činnosti vykonávajúcich na pracovisku.

15. ZÁVER

ZÁVÄZNOSŤ

Tento plán je záväzný pre všetkých zhotoviteľov po celú dobu realizácie stavby. Jeden výtlačok aktuálnej verzie tohto plánu musí byť k dispozícii na stavbe po celú dobu realizácie a každému, kto sa zúčastňuje na stavbe **„Novostavba telocvične pri ZŠ Čierne Ústredie."**, bude v prípade jeho záujmu umožnené nahliadnuť do plánu. Register nebezpečných látok a prípravkov, používaných v rámci stavby, vedený na základe tohto plánu bude k dispozícii u stavbyvedúceho.

Pracovník: Kde sa v tomto dokumente hovorí o pracovníkoch, rozumie sa tým osoby v pracovnoprávnom alebo inom obdobnom pomere.

Výnimka - od ustanovení tohto Plánu BOZP pre stavbu **„Novostavba telocvične pri ZŠ Čierne Ústredie."** sa možno odchýliť na nevyhnutne potrebný čas v prípadoch, ak hrozí nebezpečenstvo zo zdržania pri záchrane ľudí alebo pri likvidácii závažnej prevádzkovej nehody (havárie), pokiaľ sa vykonávajú nevyhnutne potrebné bezpečnostné opatrenia.

AKTUALIZÁCIA

Tento plán je potrebné aktualizovať a upravovať v závislosti od postupu stavebných prác, výskytu úrazov, mimoriadnych udalostí alebo dodatočných zmien prác.
Zmeny alebo úpravy plánu BOZP môže vykonávať len koordinátor dokumentácie. Všetky zmeny a úpravy pánu BOZP budú vopred prerokované a odsúhlasené so stavbyvedúcim a koordinátorom bezpečnosti. O zmenách musia byť informovaní všetci zhotovitelia a pracovníci, ktorých sa tieto zmeny a úpravy dotýkajú.

PRÍLOHA č.1: PREZENČNÁ LISTINA

z oboznámenia zodpovedných zamestnancov zhotoviteľa a osôb v obdobnom pracovnom vzťahu s PLÁNOM BOZP vypracovaného pre **Novostavba telocvične pri ZŠ Čierne Ústredie** v zmysle Nar.vlády SR č.396/2006 Z.z.

Meno a priezvisko	Zhotoviteľ (firma)	Dátum oboznámenia	Podpis
PAVOL STRÝČEK	MP BAU sro.	5.10.21	
Dominik Ligač	MPORTE	22.6.2022	
Bartolomej Gernát	MPORTE	22.06.2022	Gernát
Bartolomej Gernát	MPORTE	22.06.2022	Gernát
PETER TOBOLA	OBNOVSTAV	23.06.2022	
JÁN KOŇUŠÍK	OBNOVSTAV	23.6.2022	
Ján Činbora	OBNOVSTAV	23.6.2022	
PAVOL JAKUBÍK	OBNOSTAV	23.6.2022	
RADOSLAV ĎURČA	OBNOSTAV	23.6.2022	
Filip STANČÍK	FEEROX	1.7.2022	
David Huml	FEEROX	1.7.2022	
Samuel Buchtík	MP BAU sro.	4.7.2022	Buchtík
Tomáš Kulla	MP BAU sro.	4.7.2022	
Josef Čupko	MP BAU sro.	4.7.2022	Čupko
Daniel Jurčík	MP BAU sro.	4.7.2022	Jurčík
Adam Kubica	MP BAU s.r.o	4.7.2022	Kubica
Matej Kulla	MP BAU s.r.o	4.7.2022	Kulla
Marcin Rusz	FEEROX	4.7.2022	
JURAJ PADÚCH	L+P	14.7.2022	
TOMÁŠ LISKO	L+P	14.7.2022	
Boris Bednár	Feerox	20.7.2022	
FABIAN KOZIOL	FEEROX	3.8.2022	KOZIOL
Milan Dúr	Milan Dúr	17.8.2022	
Rataj Martin		8.7.2022	
TREMBOŠ JAN	MP BAU sro.	13.9.2022	

Prehlasujem a svojim podpisom potvrdzujem, že som bol oboznámený s plánom BOZP a poučený so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a o zistených nebezpečenstvách, ohrozeniach a rizikách na danom stavenisku, pracovisku. Zaväzujem sa, že tieto zásady budem dodržiavať a oboznámim s nimi aj všetkých svojich dodávateľov a svojich podriadených ktorí budú vstupovať na stavenisko.

Oboznámenie vykonal : Buchtík

Jozef BUCHTÍK stavbyvedúci SKČI Ev. č. 11313*10* Vydala Slovenská komora stavebných inžinierov

PRÍLOHA č.2: TRAUMATOLOGICKÝ PLÁN

1. Zaistiť bezpečnosť zúčastnených osôb a bezpečnosť záchrancov. Predísť vzniku ďalších zranení a zhoršeniu vzniknutých zranení (technická pomoc spočíva v bezpečnom odstránení alebo prerušení pôsobenia príčin, ktoré nehodu vyvolali – vypnúť prívod el. energie, zastaviť stroj ....)

2. Správne určiť typ a rozsah poranenia - rýchle zhodnotenie situácie

3. Zrealizovať celkové vyšetrenie postihnutého:

   a) pohľadom: dýchacie pohyby, správanie postihnutého, vedomie, výraz tváre, farba kože, poloha a neprirodzený tvar tela alebo jeho častí, aktívna hybnosť končatín, krvácanie, zvracanie, vidíme mechanizmus úrazu, sme svedkami nehody,
   b) sluchom: dýchacie šelesty, spontánne prejavy postihnutého (vzdychanie, chrčanie, krik), odozvy na oslovenia a manipuláciu, realizujeme slovnú kontrolu stavu vedomia,
   c) pohmatom: vyšetrenie základných životných funkcií (dýchacie pohyby), zlomeniny kostí (neprirodzená poloha a pohyblivosť častí končatín), teplota kože, citlivosť, bolestivosť orgánov pri hmate,
   d) ostatné zmysly: abnormálny zápach z dychu postihnutého (alkohol, acetón), iný zápach na mieste nehody (plyn, benzín, chemikálie, spálenina...).

4. Posúdenie základných životných funkcií:

   a) zistenie stavu vedomia - oslovenie postihnutého, zatrasenie s ním, bolestivý podnet,
   b) zistenie dýchania - sluchom (záchranca priloží ucho k nosu a ústam postihnutého a vníma jeho výdych), pohľadom (dvíha sa hrudník), pohmatom (cíti pohyby hrudníka),
   c) zistenie srdcovej činnosti - kontrola prítomnosti veľkého vonkajšieho krvácania.

5. Poskytnutie prvej pomoci, privolanie odbornej pomoci – záchrannej služby tel. č. 155 alebo záchranný integrovaný systém tel. č. 112

   a) pri akútnom ohrození života vyzve záchranca alebo svedok úrazu prostredníctvom obsluhy vnútorného rozhlasu /informácie, recepcia.../ zákazníkov, či sa v areáli prevádzky nenachádza lekár, výzva zároveň slúži ako informácia vedeniu prevádzky a školeným osobám v prvej pomoci k zahájeniu bezodkladných úkonov
   b) v prípade ohrozenia života poskytuje (realizuje) základnú KPR – kardiopulmonálnu resuscitáciu

Používanie bezpečnostnej farby

FARBA	VÝZNAM ALEBO ÚČEL	POKYNY A INFORMÁCIE
Červená	zákazová značka	nebezpečné správanie
	signalizácia nebezpečenstva	stáť, zastaviť, zariadenie na núdzové vypnutie, evakuácia
	požiarnotechnické zariadenie	označenie a umiestnenie
Žltá alebo žlto- oranžová	výstražná značka	upozornenie, výstraha, kontrola
Modrá	príkazová značka	osobitné správanie alebo činnosť, povinnosť nosiť OOPP
Zelená	bez nebezpečenstva	návrat do normálneho stavu

PRÍLOHA č.3: OCHRANNÉ PÁSMA

Ochranné pásma v energetike.

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je

a) 10 m pri napätí od 1kV do 35 kV vrátane, v súvislých lesných priesekoch 7 m,

b) 15 m pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane,

c) 20 m pri napätí od 110 kV do 220 kV vrátane,

d) 25 m pri napätí od 220 kV do 400 kV vrátane,

e) 35 m pri napätí nad 400 kV

f) ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1kV do 110 kV vrátane je 2m od krajného vodiča na každú stranu.

Ochranné pásmo podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je:

a) 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,

b) 3 m pri napätí nad 110 kV.

Ochranné pásma v plynárenstve.

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti plynovodu alebo iného plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na hranu. Táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia takáto :

a) 4 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm,

b) 8 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 500 mm,

c) 12 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 700 mm,

d) 50 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou nad 700 mm,

e) 1 m pre nízkotlakové a strednotlakové plynovody a plynovodné prípojky, ktorými sa rozvádzajú plyny v zastavanom území obce,

f) 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikoróznej ochrany, telekomunikačné zariadenia, zásobníky a sklady propán – butánu apod.).

Ochranné pásma v teplárenstve.

Ochranné pásmo primárneho rozvodu tepla je vymedzené zvislými rovinami vedenými po jeho obidvoch stranách vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto zariadenie. Táto vzdialenosť je :

a) v zastavanom území na každú stranu 1m

b) mimo zastavaného územia na jednu stranu 3 m a na druhú stranu 1 m podľa určenia držiteľa licencie na rozvod tepla.

PRÍLOHA č.4: ZEMNÉ PRÁCE

VYHLÁŠKA Č. 147/2013 Z.z. O BEZPEČNOSTI PRÁCE A TECHNICKÝCH ZARIADENÍ PRI STAVEBNÝCH PRÁCACH, STN 73 3050 ZEMNÉ PRÁCE

Pri realizácii výkopových prác je nutné používať len mechanizmy a stroje, ktoré spĺňajú parametre zahrnuté do výpočtu hluku zo stavebnej činnosti. Výkopovými prácami nesmú byť dotknuté okolité inžinierske a stavebné objekty. Ak si to stav a povaha zeminy v ich dotyku vyžiada je nutné upraviť sklon stien či rozsah výkopu tak, aby nebola ohrozená stabilita a funkcia týchto objektov.

Zemina vyťažená pri realizácii výkopov bude uložená na medzidepóniu v priestore staveniska.

Vyznačenie inžinierskych sietí

- V projektovej dokumentácii musia byť vyznačené inžinierske siete a iné prekážky pod zemou, na povrchu a nad zemou z hľadiska ich smerového, hĺbkového a výškového uloženia potvrdené ich prevádzkovateľom. Ak sa nezistia žiadne inžinierske siete alebo iné prekážky, táto skutočnosť sa uvedie v projektovej dokumentácii.
- Pred začatím zemných prác zodpovedná osoba zabezpečuje vyznačenie trasy podzemných vedení inžinierskych sietí a iných prekážok v teréne.
- Osoby, ktoré vykonávajú zemné práce, musia byť oboznámené s druhom inžinierskych sietí, ich trasami, hĺbkou uloženia a ich ochrannými pásmami a s trasami inžinierskych sietí v okolí staveniska, ktoré by mohli byť stavebnými prácami dotknuté.
- Pri odstraňovaní porúch a havárií zodpovedná osoba určuje spôsob zabezpečenia inžinierskych sietí a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Zabezpečenie výkopu

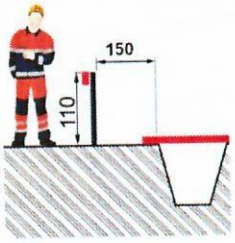

Pred začatím zemných prác sa musia zabezpečiť okolité objekty ohrozené týmito prácami.

Spôsob zabezpečenia objektov sa musí určiť v projektovej dokumentácii.

- Výkop v zastavanom území obce na verejných priestranstvách a výkop v uzavretých objektoch, kde sa súčasne vykonávajú aj iné práce, musí byť zakrytý alebo na hrane inak zabezpečený proti pádu.
- Ak je zabezpečenie vo vzdialenosti väčšej ako 1,5 m od hrany výkopu, za vyhovujúcu zábranu sa považuje jednotyčové zábradlie vysoké najmenej 1 m, nápadná prekážka vysoká najmenej 0,9 m alebo materiál z výkopu uložený v kyprom stave do výšky najmenej 0,9 m.
- Cez výkop hlboký viac ako 0,5 m sa musí zriadiť bezpečný priechod široký najmenej 0,75 m.
- Na verejných priestranstvách, bez ohľadu na hĺbku výkopu, musí byť priechod široký najmenej 1,5 m. Priechod nad výkopom hlbokým do 1,5 m musí byť vybavený obojstranným jednotyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m a na verejných priestranstvách obojstranným dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m so zarážkou vysokou najmenej 0,15 m.
- Priechod nad výkopom hlbokým viac ako 1,5 m musí byť vybavený obojstranným dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m so zarážkou vysokou najmenej 0,15 m.
- Vo výkope hlbokom viac ako 1,5 m, ak sa v ňom pracuje, sa musia zriadiť zostupy a výstupy vzdialené od seba najviac 30 m.
- Okraje výkopu sa nesmú zaťažovať do vzdialenosti 0,5 m od hrany výkopu. Hranice šmykového klinu sa musia určiť v projektovej dokumentácii.
- V priestore šmykového klinu výkopu sa na povrchu terénu nesmú vykonávať stavebné práce a iné práce, umiestňovať objekty a zariadenia staveniska, stroje a materiál okrem prípadov, keď je to vzhľadom na spôsob zabezpečenia stability steny výkopu a výpočtu uvedené v projektovej dokumentácii.
- Pri prerušení zemných prác sa zabezpečí pravidelná kontrola a údržba zábran, paženia, priechodov, výstražných a osvetľovacích telies.

Výkopové práce

Pred prvým vstupom osôb vykonávajúcich stavebné práce do výkopu alebo pri prerušení práce dlhšom ako 24 hodín sa musí vykonať prehliadka stavu stien výkopu, paženia a prístupov.

Pri súbežnom strojovom a ručnom vykonávaní zemných prác sa nikto nesmie zdržiavať v nebezpečnom dosahu stroja.

Ak osoba obsluhujúca stroj nemá dostatočný výhľad na všetky miesta ohrozeného priestoru, nesmie pokračovať v práci.

Pri ručnom vykonávaní výkopových prác musia byť osoby vykonávajúce stavebné práce rozmiestnené tak, aby sa navzájom nemohli ohroziť.

Pri doprave materiálu do výkopu alebo z výkopu sa nesmie nikto zdržiavať v ohrozenom priestore.

Zabezpečenie stability stien výkopov

Steny výkopov sa musia zabezpečiť proti zosunutiu. Spôsob zabezpečenia stability stien výkopov musí byť uvedený v projektovej dokumentácii stavby, ktorá obsahuje najmä druh paženia, parametrické údaje paženia a spôsob jeho realizácie.

Pri vrúbení sa používa paženie stien výkopov

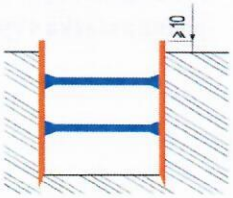

a) príložné – pri suchých, málo tlačivých horninách súdržných do hĺbky 5 m až 7m
b) záťažné – tam, kde sa očakávajú vyššie zemné tlaky a s ohľadom na na stabilitu steny výkopu sa musia pažiny spúšťať zároveň s hĺbením (čiastočne súdržné horniny),
c) oceľovou štetovnicovou stenou – v silne tlačivých horninách a v nesúdržných horninách pod hladinou podzemnej vody,
d) podzemnými stenami alebo pilotovými stenami – pri prácach pod hladinou podzemnej vody, ak priesak cez štetovnicové steny obmedzuje pracovný priestor.

Pri strojovo hĺbenom výkope sa používajú prenosné systémy vrúbenia, najmä tabuľové vrúbenie, priestorové vrúbenie alebo hĺbenie vrúbiacim strojom.

Pre vrúbenie rozmerných výkopov sa použijú konštrukcie odolné proti trvalému zaťaženiu s vysokou životnosťou, najmä záporové vrúbenie, vrúbenie oceľovými štetovnicami, podzemnými stenami a pilotovými stenami.

Zvislé steny ručne kopaných výkopov sa musia zabezpečiť proti zavaleniu od hĺbky väčšej ako 1,3 m v zastavanom území obce a od hĺbky väčšej ako 1,5 m v nezastavanom území obce. Ak do týchto výkopov vstupujú osoby, výkopy musia mať svetlú šírku najmenej 0,8 m, ak slovenská technická norma neurčuje väčšiu svetlú šírku výkopu. V zeminách nesúdržných, podmáčaných alebo inak náchylných na zosunutie a v miestach, kde treba rátať s opakovanými otrasmi, sa steny výkopov musia zabezpečiť aj pri menších hĺbkach výkopu.

Pri stavebných prácach sa nesmie

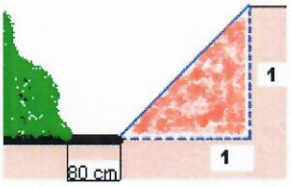

a) zostupovať do výkopu alebo vystupovať z výkopu po konštrukcii paženia,
b) vstupovať do strojom vykopaných výkopov, ktoré nie sú zabezpečené, bez vhodnej ochrany, najmä ochranného rámu, bezpečnostnej klietky, rozpernej konštrukcie.

- Ak sa v stenách výkopov zistia väčšie balvany, zvyšky stavebných konštrukcií a iných nesúdržných materiálov, ktoré by svojím tlakom mohli uvoľniť zeminu, musia sa zabezpečiť proti uvoľneniu alebo sa musia odstrániť. Odkryté vedenia a potrubia v stene výkopu sa musia bezodkladne zabezpečiť proti poškodeniu, priehybu, vybočeniu a rozpojeniu.
- Pri ručnom odstraňovaní výstuže vrúbenia sa musí postupovať odspodu pri súčasnom zasypávaní odpaženého výkopu tak, aby bola zaistená bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.
- Ak hrozí nebezpečenstvo zosunutia stien výkopu alebo poškodenia blízko stojacich konštrukcií pri prepažovaní a odstraňovaní výstuže vrúbenia, paženie sa ponechá v potrebnej výške vo výkope.

Svahovanie výkopov

- Sklony svahov výkopov alebo ich zmeny v dôsledku geologických a hydrogeologických podmienok sa určia v projektovej dokumentácii stavby.
- Svahy sa nesmú podkopávať. Ak vzniknú pochybnosti o stabilite svahu, vykonajú sa také opatrenia, ktoré zabránia zosunutiu svahu.
- Pri nepriaznivých poveternostných podmienkach, pri ktorých môže dôjsť k ohrozeniu stability svahu, sa nikto nesmie zdržiavať na svahu ani pod ním. Pri práci na svahoch so sklonom väčším ako 1 : 1 a výške väčšej ako 3 m sa musia vykonať
- opatrenia proti skĺznutiu osôb alebo zosunutiu materiálov.
- Pracovať súčasne na viacerých stupňoch na svahu nad sebou je prípustné, len ak sú vytvorené bezpečné podmienky na zabezpečenie osôb vykonávajúcich stavebné práce na nižších stupňoch

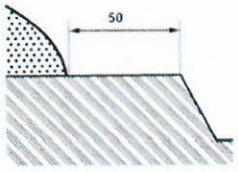

Ručná doprava zemín

- Hádzačky na dočasné uskladnenie vykopanej zeminy musia byť pripevnené tak, aby neohrozovali bezpečnosť osôb vykonávajúcich stavebné práce a stabilitu paženia alebo výkopu. Ak sa hádzačky pripevňujú na časti paženia, musí sa paženie na to prispôsobiť.
- Na dopravu zeminy fúrikom alebo japonkou sa musí urobiť dostatočne široká a pevná dopravná komunikácia so sklonom najviac 1 : 5 bez prudkých prechodov a s nešmykľavým povrchom.
- Pri dopravovaní zásypov fúrikom do výkopu hlbokého viac ako 1,5 m sa musí na okraji výkopu zriadiť pevná zarážka s výškou najmenej 0,15 m.

PRÍLOHA č.5: PRÁCE SÚVISIACE SO STAVEBNOU ČINNOSŤOU

VYHLÁŠKA Č. 147/2013 Z.z. O BEZPEČNOSTI PRÁCE A TECHNICKÝCH ZARIADENÍ PRI STAVEBNÝCH PRÁCACH
VYHLÁŠKA 59/1982 KTOROU SA URČUJÚ ZÁKLADNÉ POŽIADAVKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI PRÁCE A TECHNICKÝCH ZARIADENÍ

Manipulácia s bremenom

Požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci pri ručnej manipulácii s bremenom ustanovuje osobitný predpis.

- Ručná manipulácia s bremenom sa vykonáva prednostne s použitím pracovných prostriedkov, ktorými sú sochory, lyžiny, mostíky, vrátky, navijaky a iné pracovné prostriedky. Tieto pracovné prostriedky musia byť vhodne dimenzované a v bezpečnom stave, zakotvené proti skĺznutiu alebo preklopeniu. Lyžiny nesmú mať sklon viac ako 30° od vodorovnej roviny. Nosníky lyžín musia byť upevnené na dopravnom prostriedku pomocou háku alebo iného upevňovacieho zariadenia.
- Ak hmotnosť bremena je väčšia, ako zodpovedá celkovému počtu osôb pracovnej skupiny a nemožno zvýšiť počet členov tejto pracovnej skupiny, a pri bremenách nevhodných rozmerov alebo tvarov musia sa pri manipulovaní s nimi použiť mechanizačné prostriedky. Tieto práce vykonáva pracovná skupina, ktorá je na tento spôsob práce určená.
- Ak manipuláciu s bremenom vykonáva pracovná skupina, ktorá nie je na túto prácu trvale určená,
- manipuláciu riadi zodpovedná osoba.
- Ak sa na pracovisku vykonáva manipulácia s bremenom, osoby vykonávajúce stavebné práce, ktoré sa nepodieľajú na manipulácii s bremenom, nesmú sa zdržiavať v ohrozenom priestore.
- Pri odoberaní dielcov zo skládky alebo dopravného prostriedku sa zostávajúce dielce musia zabezpečiť proti preklopeniu alebo zosunutiu.
- Bremeno sa uviaže po kontrole použitého dielca, oka, háku a iného prostriedku na zavesenie viazačom bremien
- Viazacie prostriedky a prostriedky na zavesenie sa musia v zime očistiť od snehu a námrazy.
- Zasypané, upevnené, primrznuté alebo prilepené bremená sa nesmú zdvíhať vytrhávaním alebo odtrhávaním zdvíhacím zariadením.
- Pred zdvihom a ďalšou manipuláciou sa bremeno musí upevniť a zabezpečiť tak, aby nemohlo dôjsť k jeho pádu alebo pádu jeho časti.
- Bremeno sa nesmie uväzovať alebo zavesovať na miestach, z ktorých by sa mohlo vyšmyknúť alebo kde by sa mohli vzájomne poškodiť viazací alebo závesný prostriedok a bremeno.
- Ostré hrany bremena, ktoré by mohli poškodiť viazací prostriedok, sa musia vhodným spôsobom chrániť.
- Bezprostredne pred zdvihom bremena sa musí preveriť bezpečnosť zavesenia bremena jeho nadvihnutím a skontrolovať spôsob zavesenia bremena a závesných prostriedkov. Až po tejto kontrole môže byť daný pokyn na zdvíhanie.
- Nemožno sa zdržiavať pod dopravovanými bremenami ani v ich blízkosti, ak osobitný predpis neustanovuje inak.
- Ak bezpečnosť osôb nie je zabezpečená, k bremenu sa možno priblížiť až po jeho ustálení v mieste, kde bude osadené alebo zložené.
- Pohyb bremena až do úrovne miesta, kde bude uložené, môže usmerňovať len viazač bremien, ktorý bremeno uviazal. Ďalší pokyn na pohyb bremena nad úroveň osadenia a pokyn na osadenie bremena môže dať len viazač bremien. Doprava bremena počas jeho premiestňovania z miesta uviazania na miesto osadenia alebo uloženia, ktorú nemôže sledovať viazač bremien, ktorý bremeno uviazal, sa riadi spôsobom dorozumievania dohodnutým medzi viazačom bremien, žeriavnikom a určenou osobou montážnej skupiny, ktorá bude bremeno osadzovať alebo ukladať.
- Nemožno manipulovať s bremenom a usmerňovať bremeno priamo rukami počas prenášania na zdvíhacom zariadení.
- Správnosť osadenia alebo uloženia bremena sa musí ihneď skontrolovať.
- Ak pri doprave bremena k miestu montáže nemožno dosiahnuť jeho plynulý pohyb, bremeno sa musí viesť pomocnými lanami.
- Pomocnými lanami sa môžu bremená viesť len z bezpečného a pevného miesta. Laná sa musia upevniť spôsobom vylučujúcim ohrozenie osoby, ktorá ich bude odopínať. Pomocné lano sa nesmie omotať alebo inak upevniť na častiach tela osoby vykonávajúcej stavebné práce.
- Pri zdvíhaní dielcov pomocou čapov sa závesné laná musia rozoprieť rozperkou, aby pri zdvihu každá časť dielca voľne prešla medzi lanami závesu. Čap musí byť stále vo vodorovnej polohe a zabezpečený proti vypadnutiu.
- Na zavesené dielce sa nesmie vstupovať, ani sa nesmie na ne ukladať pracovné náradie a materiál.
- Viazanie bremien sa vykonáva podľa slovenských technických noriem.

Lepenie krytiny na podlahu, stenu, strop a inú konštrukciu

- Pracovný postup alebo technologický postup lepenia krytín z plastických, gumových, korkových a iných materiálov určený zhotoviteľom musí zohľadňovať ustanovenia osobitného predpisu.
- Pred začatím lepenia podlahoviny všetky osoby, ktorých život a zdravie môžu byť ohrozené v objekte, kde sa bude lepiť podlahovina, musia byť informované o začatí prác a o bezpečnom správaní sa počas týchto prác.
- Súčasťou oboznamovania osoby vykonávajúcej lepenie krytiny na podlahu, stenu, strop a inú
- konštrukciu sú aj informácie o vlastnostiach používaných lepidiel.
- Lepenie v uzavretom priestore sa môže vykonávať len vtedy, keď sú prijaté preventívne a ochranné opatrenia, najmä účinné vetranie, ktoré zaručujú, že sa neprekročí najvyšší prípustný expozičný limit chemických faktorov pri práci.
- Pracovný priestor vrátane priľahlého okolia sa musí pri použití lepidiel, ktorých pary môžu vytvoriť výbušnú atmosféru, vymedziť, zabezpečiť, najmä zábranami a hasiacim prístrojom, a označiť výstražnou značkou podľa osobitného predpisu.
- Pracovný priestor určený zodpovednou osobou je podlažie, kde sa lepí, podlažie pod ním a nad ním, ako aj ďalšie priestory, kde môže dôjsť k vyššej koncentrácii pár horľavých kvapalín alebo iných nebezpečných chemických faktorov, ako je prípustné. Do určeného pracovného priestoru nesmú vstupovať osoby, ktoré tam neplnia pracovné úlohy.
- Po celý čas lepenia a najmenej 24 hodín po skončení lepenia musí byť v pracovnom priestore odpojený
- elektrický prúd, plyn a nesmie sa prerušovať vetranie a manipulovať s otvoreným ohňom, najmä sa nesmie fajčiť, zvárať alebo vykurovať palivovým zariadením. Ak sa práce vykonávajú v pracovnom priestore bez denného osvetlenia, musí sa pracovný priestor vybaviť umelým osvetlením zohľadňujúcim vplyv prostredia.
- Zvyšky horľavín a použitých materiálov sa musia uskladniť a likvidovať vopred určeným spôsobom
- podľa pracovného postupu alebo technologického postupu, ktorý obsahuje odporúčania výrobcu uvedené v kartách bezpečnostných údajov látok.

Podlaha zo syntetických látok

Miešanie zmesi na podlahu zo syntetických látok sa musí vykonávať mimo vlastného pracovného priestoru a na vetranom mieste.

Podrobnosti o vymedzení, označení, vybavení a zabezpečení pracovného priestoru, jeho vetraní a osvetlení uvedené v bode 2 platia aj pre miešanie zmesi na podlahu zo syntetických látok.

Práca s asfaltom, asfaltovými zmesami a penetračnými látkami

- Pri práci s asfaltom, asfaltovými zmesami a penetračnými látkami (ďalej len „asfalt") v uzavretých priestoroch sa musí zabezpečiť nútená výmena vzduchu a prácu musia vykonávať najmenej dve osoby vykonávajúce stavebné práce.
- Zo zásobníkov a cisterien alebo iných nádob na uskladnenie a zohrievanie asfaltu sa musí odstrániť voda pred zohrievaním asfaltu. Zásobníky, cisterny alebo iné nádoby na asfalt musia byť zabezpečené proti prevráteniu.
- Zohrievať asfalt otvoreným plameňom sa môže len v nádobách na to určených, ak sa v blízkosti osoby zohrievajúcej asfalt nachádza mimo ohrozeného priestoru ďalšia osoba určená zhotoviteľom, ktorá je schopná poskytnúť pomoc alebo privolať pomoc. Asfalt sa nesmie zohrievať otvoreným plameňom priamo v obaloch.
- Tavné nádoby na zohrievanie asfaltu otvoreným plameňom sa musia upraviť tak, aby zohrievaný asphalt nemohol prísť do styku s ohňom.
- Pri práci vo výške sa asfalt môže zohrievať otvoreným plameňom len v zariadeniach na to upravených, najmä s krytým kúreniskom, ak je zariadenie vyhrievané horákmi na plynné alebo kvapalné palivá. Zohrievať asfalt počas jazdy je možné len v dopravných prostriedkoch alebo strojoch konštruovaných na tento účel.
- Preprava osôb vykonávajúcich stavebné práce na zariadeniach na prepravu asfaltu je možná len v priestoroch na to určených.
- Pri kontrole stavu bezpečnosti stroja na postrek asfaltu a obaľovacích súprav sa zisťuje bezpečnosť tavnej nádoby, tesnosť spojov, priechodnosť potrubia, tesnosť a neporušenosť hadíc a rozvodov. Nádoby na zohrievanie asfaltu a jeho dopravu musia mať priliehajúci kryt a môžu sa napĺňať najviac do3/4 ich objemu, ak v návode nie je určené inak.
- Horľavý materiál musí byť vzdialený od otvoreného ohňa najmenej 4 m. Kvapalné palivo sa musí skladovať v priestoroch na to určených.
- Počas zohrievania asfaltu otvoreným plameňom sa obsluhujúca osoba nesmie vzdialiť od nádoby určenej na zohrievanie asfaltu.
- Ručná zvislá doprava roztaveného asfaltu sa môže vykonávať len pomocou kladky v asfaltérskych nádobách do výšky 8 m. Pri preprave musí byť nádoba sledovaná počas celej dráhy.

- Varič asfaltu musí byť umiestnený na rovnej ploche s vhodným príjazdom v bezpečnej vzdialenosti od objektov a zariadení.
- Priestor, kde sa vykonáva postrek horúcim asfaltom a kde sa ukladá asfalt, sa zabezpečí proti vstupu osôb, ktoré tam neplnia pracovné úlohy.
- Pri vyprázdňovaní prepravníka asfaltu musí byť zabezpečené, aby sa osoby nezdržiavali v priestore
- medzi prepravníkom a strojom na ukladanie asfaltu.
- Vyprázdňovanie prepravníkov asfaltu musí byť zabezpečené tak, aby nedošlo k zachyteniu okolitých objektov a zariadení nachádzajúcich sa v priestoroch, kde sa vykonáva postrek horúcim asfaltom a kde sa ukladá asfalt.
- Priestor, kde sa ukladá asfalt, musí byť vyznačený, ak sa súčasne v priestore vykonávajú iné práce a pohybujú sa osoby.

Nahrievacie zariadenie na propán-bután

- Pri manipulácii s fľašami na propán-bután nesmie dochádzať k ich nárazom, prevráteniu a prehriatiu.
- Ukladať fľaše na propán-bután do vodorovnej polohy a akokoľvek urýchľovať vyprázdňovanie propán-butánu sa nesmie.
- Netesné alebo poškodené fľaše na propán-bután sa nesmú používať. Netesné fľaše na propán-bután sa na stavenisku nesmú skladovať.
- Pri práci s nahrievacími súpravami vo výške, kde obsluhujúca osoba pri práci cúva, nesmie pracovať týmto spôsobom vo vzdialenosti menej ako 1,5 m od nezabezpečeného okraja pracoviska. Vymedzenie tejto vzdialenosti musí byť vykonané zábranou vysokou najmenej 1 m.

Maliarske práce a natieračské práce

- Pri vykonávaní úprav povrchov stavebných konštrukcií a iných konštrukcií nátermi sa určí pracovný postup s prihliadnutím na návod a spôsob ochrany osôb vykonávajúcich stavebné práce pred nebezpečnými chemickými faktormi pracovného prostredia, ktorým sú pri tejto práci vystavené.

Zváranie

- Pred zváraním sa posúdi, či v priestore, v ktorom sa bude zvárať, ako aj v priľahlých priestoroch nepôjde o prácu so zvýšeným nebezpečenstvom, pri ktorej môže dôjsť k poškodeniu zdravia. Ak ide o prácu so zvýšeným nebezpečenstvom, vydá sa písomný pokyn na vykonanie práce a vykonajú sa doplňujúce bezpečnostné opatrenia.
- Pred zváraním vo výške elektrické vodiče sa upevnia na pevné predmety, aby sa nemohli náhle zosunúť a spôsobiť pád zvárača.
- Pri zváraní vo výške sa zváračovi zabezpečí stabilná a bezpečná poloha. Osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu zvárača sa zabezpečí proti prepáleniu.
- Vedenie elektrických vodičov musí vylúčiť priehyby, možnosť poškodenia v mieste pripevnenia alebo, poškodenia rozstrekom žeravého kovu.
- Elektrické vodiče nesmú byť ovinuté okolo tela zvárača ani preložené cez jeho rameno.
- Zváranie nesmie byť vykonávané nad sebou, ak pracoviská zvárania nie sú oddelené pevným stropom bez otvorov. Zvárací zdroj sa musi umiestniť a chrániť tak, aby nebol ohrozený padajúcim rozstrekom žeravého kovu.
- Pri zváraní elektrickým oblúkom v mokrom prostredí sa zvárací zdroj musí umiestniť na suchom mieste. Nedopalky elektród pri zváraní elektrickým oblúkom sa odkladajú do nehorľavých nádob.
- Pri zváraní elektrickým oblúkom sa musí použiť len bezpečná elektrická inštalácia na prívod elektrickej energie.
- Miesto zvárania musí byť chránené pred poveternostnými vplyvmi. Zvárať elektrickým oblúkom na nechránených pracoviskách za dažďa, hustej hmly, sneženia, mrazu alebo silného vetra sa nesmie.
- Pri zváraní elektrickým oblúkom osoby vykonávajúce stavebné práce a pohybujúce sa v blízkosti zváračov musia byť oboznámené s rizikom z ožiarenia elektrickým oblúkom a chránené pred jeho účinkami, najmä zástenou, clonou alebo krytom.
- Zvárať v uzavretých priestoroch bez dostatočnej výmeny vzduchu sa nesmie. Pri zváraní v ochrannej atmosfére plynu sa výmena vzduchu na pracovisku musí zabezpečiť núteným spôsobom.
- Zváranie upravujú slovenské technické normy.

PRÍLOHA č. 6: MONTÁŽNE PRÁCE

VYHLÁŠKA Č. 147/2013 Z.z. O BEZPEČNOSTI PRÁCE A TECHNICKÝCH ZARIADENÍ PRI STAVEBNÝCH PRÁCACH

Príprava montážnych prác

Na výkon montážnych prác musí byť vypracovaný **technologický postup**, ktorého súčasťou je postup montáže montovaných stavebných a technologických konštrukcií obsahujúci

- časovú nadväznosť montážnych záberov,
- podmienky použitia strojov a zariadení vrátane ich pohybu,
- určený prístup osôb vykonávajúcich stavebné práce k stykovým uzlom vrátane spôsobuzabezpečenia ich ochrany,
- spôsob kolektívneho zabezpečenia proti pádu a podľa potreby osobné ochranné pracovné prostriedky proti pádu,
- spôsob zabezpečenia dotknutých pracovísk,
- spôsob osadzovania dielcov.

Na opakované montážne práce možno spracovať typové technologické postupy.

Pri spracúvaní technologického postupu montáže sa musí určiť nadväznosť jednotlivých montážnych prác tak, aby sa v rôznych výškových úrovniach a poschodiach využilo trvalé zastropenie ako východisková úroveň pre nadväzujúce montážne práce.

Pred začatím montážnych prác sa vyžaduje, aby zodpovedná osoba montážnych prác bola oboznámená s technologickým postupom týchto prác.

Montážne pracovisko

Montáž možno vykonať z trvalých alebo dočasných konštrukcií, dielcov a prvkov dostatočne únosných, stabilných a zabezpečených proti posunutiu.

Dielce na montáž

Pri preberaní dielcov sa vykonáva vizuálna kontrola dielcov; poškodený alebo opravený dielec sa použije podľa rozhodnutia zodpovednej osoby.

Montážne a bezpečnostné prípravky a zariadenia a viazacie prostriedky

Pri montáži sa musia použiť predpísané montážne a bezpečnostné prípravky a zariadenia.

- Montážne a bezpečnostné prípravky a zariadenia a viazacie prostriedky sa musia pred použitím a počas neho kontrolovať, po použití podľa potreby očistiť, konzervovať a riadne uložiť. Poškodené montážne a bezpečnostné prípravky a zariadenia a viazacie prostriedky sa nesmú používať.
- Montážne a bezpečnostné prípravky a zariadenia slúžiace na zaistenie bezpečnosti montáže, najmä bezpečnosti osôb vykonávajúcich stavebné práce pri montáži vo výške, treba upevňovať k dielcom ešte na východiskovej úrovni pred ich zdvihom, ak to nevylučuje technologický postup montáže.
- Na zdvíhanie dielcov sa musia použiť viazacie prostriedky s únosnosťou, ktorá zodpovedá prenášanému dielcu.
- Na viazanie sa použijú také viazacie prostriedky, ktoré zabezpečia zavesenie dielcov podľa výrobnej dokumentácie.
- Spôsob upevnenia, miesto upevnenia a zoradenie viazacích prostriedkov sa musia určiť tak, aby umožňovali bezpečné upevnenie a uvoľnenie viazacích prostriedkov.

Manipulácia s bremenami

- Pri odoberaní dielcov zo skládky alebo dopravného prostriedku sa zostávajúce dielce musia zabezpečiť proti preklopeniu alebo zosunutiu.
- Bremeno sa uviaže po kontrole použitého dielca, oka, háku a iného prostriedku na zavesenie viazačom bremien.
- Viazacie prostriedky a prostriedky na zavesenie sa musia v zime očistiť od snehu a námrazy.
- Zasypané, upevnené, primrznuté alebo prilepené bremená sa nesmú zdvíhať vytrhávaním alebo odtrhávaním zdvíhacím zariadením.
- Pred zdvihom a ďalšou manipuláciou sa bremeno musí upevniť a zabezpečiť tak, aby nemohlo dôjsť k jeho pádu alebo pádu jeho časti.
- Bremeno sa nesmie uväzovať alebo zavesovať na miestach, z ktorých by sa mohlo vyšmyknúť alebo kde by sa mohli vzájomne poškodiť viazací alebo závesný prostriedok a bremeno.
- Ostré hrany bremena, ktoré by mohli poškodiť viazací prostriedok, sa musia vhodným spôsobom chrániť.

- Bezprostredne pred zdvihom bremena sa musí preveriť bezpečnosť zavesenia bremena jeho nadvihnutím a skontrolovať spôsob zavesenia bremena a závesných prostriedkov. Až po tejto kontrole môže byť daný pokyn na zdvíhanie.
- Nemožno sa zdržiavať pod dopravovanými bremenami ani v ich blízkosti, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Ak bezpečnosť osôb nie je zabezpečená, k bremenu sa možno priblížiť až po jeho ustálení v mieste, kde bude osadené alebo zložené.
- Pohyb bremena až do úrovne miesta, kde bude uložené, môže usmerňovať len viazač bremien, ktorý bremeno uviazal.
- Ďalší pokyn na pohyb bremena nad úroveň osadenia a pokyn na osadenie bremena môže dať len viazač bremien.
- Doprava bremena počas jeho premiestňovania z miesta uviazania na miesto osadenia alebo uloženia, ktorú nemôže sledovať viazač bremien, ktorý bremeno uviazal, sa riadi spôsobom dorozumievania dohodnutým medzi viazačom bremien, žeriavnikom a určenou osobou montážnej skupiny, ktorá bude bremeno osadzovať alebo ukladať.
- Nemožno manipulovať s bremenom a usmerňovať bremeno priamo rukami počas prenášania na zdvíhacom zariadení.
- Správnosť osadenia alebo uloženia bremena sa musí ihneď skontrolovať.
- Ak pri doprave bremena k miestu montáže nemožno dosiahnuť jeho plynulý pohyb, bremeno sa musí viesť pomocnými lanami.
- Pomocnými lanami sa môžu bremená viesť len z bezpečného a pevného miesta. Laná sa musia upevniť spôsobom vylučujúcim ohrozenie osoby, ktorá ich bude odopínať. Pomocné lano sa nesmie omotať alebo inak upevniť na častiach tela osoby vykonávajúcej stavebné práce.
- Pri zdvíhaní dielcov pomocou čapov sa závesné laná musia rozoprieť rozperkou, aby pri zdvihu každá časť dielca voľne prešla medzi lanami závesu. Čap musí byť stále vo vodorovnej polohe a zabezpečený proti vypadnutiu.
- Na zavesené dielce sa nesmie vstupovať, ani sa nesmie na ne ukladať pracovné náradie a materiál.
- Viazanie bremien sa vykonáva podľa slovenských technických noriem.

Osadzovanie dielcov

- Počas montážnych prác sa na konštrukcii musí priebežne vykonávať vystuženie, vzopretie, kotvenie a iné zabezpečenie stability osadzovaného dielca a konštrukcie. Súčasne sa musia priebežne montovať trvalé časti konštrukcie, najmä plošiny a zábradlia.
- Pri osadzovaní a po uložení stropných alebo strešných plošných dielcov sa musí zabezpečiť dostatočná únosnosť miesta práce vzhľadom na predpokladaný spôsob montáže. Na tieto dielce možno vstupovať bez osobitného zabezpečenia len vtedy, keď sú jednotlivé dielce zabezpečené proti prelomeniu.
- Na ploche vytvorenej plošnými dielcami nesmie dôjsť k takému sústredeniu osôb vykonávajúcich stavebné práce a materiálu na jednom dielci, pri ktorom by sa prekročilo jeho dovolené zaťaženie.
- Zabezpečenie osôb vykonávajúcich stavebné práce s ohľadom na navrhovaný druh plošných dielcov sa určuje na základe statických výpočtov v projektovej dokumentácii.
- Otvory v stropoch vrátane montážnych otvorov sa musia zabezpečiť súčasne s montážou, najmä poklopom požadovanej únosnosti alebo zábradlím vysokým najmenej 1 m tak, aby nedošlo k ohrozeniu osôb pádom.
- Manipulácia s dielcom sa vykonáva z bezpečnej vzdialenosti. Až po ustálení dielca nad miestom montáže sa možno k nemu priblížiť a osadiť ho z bezpečnej plošiny alebo podlahy a zabezpečiť proti vychýleniu. Dielec možno odopnúť alebo odviazať zo závesu zdvíhacieho prostriedku až po tomto zabezpečení.
- Zvislé dielce sa musia po osadení bezpečne zaistiť, najmä skrutkami, montážnymi stolicami, vzperami alebo zaklinovaním v základnej pätke. Viazacie prostriedky sa zo zvislých dielcov musia uvoľniť z pracovnej plošiny, montážneho koša, diaľkovým odopínaním zo zeme alebo z iného bezpečného miesta. Tieto podrobnosti platia aj pri osadzovaní prvých vodorovných dielcov montovaného podlažia.
- Po zabezpečení a uvoľnení dielcov z viazacích prostriedkov sa pokračuje v ich konečnom upevnení, najmä zváraním, zabetónovaním alebo skrutkovým spojom. Nasledujúci dielec sa môže osadiť až vtedy, keď je predchádzajúci dielec bezpečne uložený a upevnený podľa technologického postupu montáže.
- Montážne prípravky na dočasné zabezpečenie dielcov sa nesmú odstraňovať pred konečným upevnením a zabezpečením priestorovej tuhosti montovanej konštrukcie.

- Pri dielcoch zavesených na zdvíhacích zariadeniach možno vykonať montážny zvar elektrickým oblúkom, ak je vylúčená možnosť poškodenia zdravia osôb vykonávajúcich stavebné práce a osôb obsluhujúcich zdvíhacie zariadenia.
- Zmonolitňovanie uzlov a styčných škár je možné až po zistení správnosti osadenia dielcov, po prebratí zváraných spojov a splnení ďalších požiadaviek uvedených v zhotoviteľskej dokumentácii. Zalievanie stykov a škár sa vykonáva spôsobom, ktorý je uvedený v technologickom postupe montáže.
- Dielce, ktoré môžu byť po osadení do konštrukcie rozkmitané vetrom, sa musia okamžite vystužiť nadväzujúcimi dielcami tak, aby konštrukcia tvorila tuhý celok.
- Pri zdvíhaní, stavaní a ukladaní jednotlivých vysokých konštrukcií alebo ich častí, najmä priehradových konštrukcií alebo stožiarov, sa musí priestor ohrozený pádom zdvíhacieho prostriedku alebo konštrukcie zabezpečiť.
- Ak hrozí nebezpečenstvo, že pri montáži konštrukcie nebude možné dodržať predpísané bezpečné vzdialenosti od elektrických vedení, podmienky montáže sa vopred dohodnú s príslušným prevádzkovateľom elektrického vedenia.
- Oceľové konštrukcie sa musia na začiatku montáže uzemniť.
- Ak je na oceľovú konštrukciu pripevnené káblové vedenie nízkeho napätia, konštrukcia sa musí vodivo spojiť s ochrannou sústavou príslušnej rozvodnej siete.
- Pri blokovej montáži sa bloky oceľovej konštrukcie musia zostavovať z jednotlivých prvkov na tuhých a nepoddajných podperách tak, aby bol dodržaný tvar, statické pôsobenie, prípadne nadvýšenie predpísané v zhotoviteľskej dokumentácii, pričom sa nesmú prekročiť povolené medzné odchýlky.
- Pri montážnych prácach vo výške a nad voľnou hĺbkou sa montáž a pohyb osôb vykonávajúcich stavebné práce po konštrukcii nesmie vykonávať bez zabezpečenia proti pádu.

PRÍLOHA č.7: PRÁCE VO VÝŠKACH A NAD VOĽNOU HĹBKOU

VYHLÁŠKA Č. 147/2013 MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SLOVENSKEJ REPUBLIKY,KTOROU SA U STANOVUJÚ PODROBNOSTI NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI STAVEBNÝCH PRÁCACH A PRÁCACH S NIMI SÚVISIACICH A PODROBNOSTI O ODBORNEJ SPÔSOBILOSTI NA VÝKON NIEKTORÝCH PRACOVNÝCH ČINNOSTI

Za prácu vo výške a nad voľnou hĺbkou sa považuje práca a pohyb pracovníka, pri ktorom je ohrozený pádom z výšky, do hĺbky, prepadnutím alebo zosunutím. Pri tejto činnosti sa musí pracovník chrániť proti pádu.

1. Zabezpečenie proti pádu

1.1. Pri práci vo výške a nad voľnou hĺbkou sa na všetkých pracoviskách a komunikáciách osoba vykonávajúca stavebné práce zabezpečuje proti pádu podľa tejto prílohy v súlade s § 5 ods. 2 písm. d) zákona kolektívnym zabezpečením alebo osobným ochranným pracovným prostriedkom proti pádu

a) od výšky 1,5 m,

b) do voľnej hĺbky, kde hrozí utopenie, zapadnutie v jamách a nádržiach s vodou, vápnom, maltou, zasypanie materiálom alebo iné nebezpečenstvo poškodenia zdravia.

1.2. Na plochách so sklonom viac ako 10° musí byť kolektívne zabezpečenie proti pádu umiestnené aj pozdĺž hrany pádu v smere sklonu.

1.3 Zabezpečenie proti pádu od výšky 1,5 m sa nevyžaduje, ak pracovisko alebo komunikácia je vymedzená zábranou umiestnenou vo vzdialenosti najmenej 1,5 m od hrany pádu.

2.Kolektívne zabezpečenie

2.1. Kolektívne zabezpečenie, ktorým sú ochranné a záchytné konštrukcie, napríklad zábradlie, ochranné ohradenie, lešenie, poklop, záchytné ohradenie, záchytné lešenie alebo záchytná sieť, musí byť dostatočne pevné a odolné proti vonkajším silám a nepriaznivým vplyvom a upevnené tak, aby bezpečne unieslo predpokladané namáhanie. Jeho únosnosť sa musí preukázať statickým výpočtom alebo iným spôsobom.

2.2. Navrhovanie, konštrukčné vyhotovenie, montáž, demontáž, používanie a údržba ochranných a záchytných konštrukcií sa vykonáva podľa slovenských technických noriem.

3. Konštrukcie na zvyšovanie pracoviska

3.1 Pri postupe prác do výšky sa miesto práce a úroveň pracovnej podlahy musia zvyšovať tak, aby osoby vykonávajúce stavebné práce mohli pracovať bezpečne v obvyklej pracovnej výške a vzájomne sa neohrozovali. Obvyklá pracovná výška pri ťažkej práci, ktorou je najmä murovanie z tehál a tvárnic, manipulácia s bremenom alebo ťažkým náradím, je práca do výšky 1,5 m nad úrovňou pracovnej podlahy a pri ostatných prácach, ktorými sú najmä natieranie, omietanie, obkladanie, pripevňovanie a spájanie ľahkých predmetov, je práca do výšky 2 m nad úrovňou pracovnej podlahy.

3.2. Rebrík sa nesmie používať ako podperný alebo nosný prvok pracovnej podlahy s výnimkou lešenárskeho rebríka, ktorý je konštrukčnou súčasťou lešenia.

3.3. Na zvyšovanie pracoviska a na zvislú komunikáciu sa nesmú používať labilné predmety a predmety určené na iné použitie, napríklad vedrá, sudy, debny, radiátory a bezpečnostné siete.

3.4. Výška zábradlia, ktorou je vzdialenosť hornej plochy držadla pre ruky (madla) od podlahy, musí byť najmenej 1 m, výška zarážky na podlahe musí byť najmenej 0,15 m a voľná medzera medzi tyčami zábradlia alebo medzi tyčou a zarážkou na podlahe musí byť najviac 0,47 m.

3.5. Podchodná svetlá výška podlažia lešenia musí byť najmenej 1,8 m. Pre prízemnú časť lešenia s podchodom pre chodcov musí byť podchodná svetlá výška najmenej 2,1 m. Pre prízemnú časť lešenia s podjazdom musí byť podjazdná svetlá výška najmenej 4,2 m.

3.6. Voľná medzera medzi vnútorným nechráneným okrajom pracovnej podlahy a priľahlým lícom objektu nesmie byť väčšia ako 0,25 m; ak je z akýchkoľvek dôvodov nutná väčšia medzera, musí byť vnútorný okraj pracovnej podlahy zabezpečený proti pádu osôb ochranným zábradlím vysokým najmenej 1 m alebo iným zabezpečením proti pádu.

3.7. Konštrukčné súčasti lešenia musia byť zaistené proti posunutiu alebo pootočeniu. Ukladajú sa tak, aby pracovná podlaha lešenia bola čo najtesnejšia.

3.8. Voľné okraje pracovných podláh lešení, pri ktorých je osoba vykonávajúca stavebné práce ohrozená pádom z výšky viac ako 1,5 m, sa musia zabezpečiť zábradlím so zarážkou na podlahe, prípadne inou ochrannou alebo záchytnou konštrukciou na ochranu osôb proti pádu.

3.9. Ak je pracovná podlaha lešenia nad priľahlým okolím vyššie ako 2 m, musí byť dvojtyčové alebo jednotyčové zábradlie doplnené ochrannou sieťou.

3.10. Výstupy na jednotlivé podlažia lešenia nesmú byť umiestnené nad sebou, a to ani priebežné cez dve podlažia alebo cez viac podlaží. Otvor v podlahe lešenia umožňujúci výstup alebo zostup po rebríku musí mať dĺžku najmenej 0,6 m a šírku najmenej 0,5 m.
3.11. Lešenie musí mať zabezpečenú priestorovú tuhosť a stabilitu, najmä jeho vystužením, kotvením a vzopretím.

4. Odovzdanie a prevzatie lešenia
4.1. Lešenie alebo jeho časť sa môže odovzdať na používanie len po jeho úplnom dokončení a vybavení. Ak lešenie alebo jeho časť nie je úplne dokončená, musí sa zabrániť vstupu na nedokončené lešenie alebo na nedokončenú časť lešenia.
4.2. O odovzdaní a prevzatí lešenia alebo jeho časti na používanie sa vyhotoví osobou na montáž a demontáž lešenia (lešenár) záznam o odovzdaní a prevzatí podľa druhu lešenia, ktorý obsahuje označenie odovzdávajúceho a preberajúceho, identifikáciu odovzdávaného lešenia, podpisy odovzdávajúcej a preberajúcej zodpovednej osoby a dátum.
4.3. Záznam o odovzdaní a prevzatí lešenia alebo jeho časti na používanie sa nevyžaduje pri normalizovaných alebo typizovaných lešeniach s výškou pracovnej podlahy do 1,5 m.

5. Osobné ochranné pracovné prostriedky
5.1. Osobné ochranné pracovné prostriedky proti pádu sa podľa účelu a spôsobu použitia pri stavebných prácach rozdeľujú na pracovné polohovacie systémy a systémy zachytenia pádu, ktorými sú najmä
a) systémy na zachytávanie pádu, samonavíjacie záchytné zariadenia, záchytné zariadenia vedeného typu na tuhom alebo pružnom kotviacom vedení,
b) systémy na zabezpečenie pracovnej polohy, sedacie výstroje,
c) spojovacie laná,
d) tlmiče pádu,
e) zlaňovacie zariadenia,
f) nosné popruhy,
g) konektory.
5.2. Osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu sa periodicky kontroluje a skúša najmenej raz za 12 mesiacov. Skúška osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu sa musí vykonať aj po každej mimoriadnej udalosti, najmä po zachytení pádu osoby vykonávajúcej stavebné práce a po extrémnom namáhaní v podmienkach, ktoré zhoršujú jeho bezpečný stav.
5.3. Osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu sa môže použiť len po kontrole jeho kompletnosti, schopnosti prevádzky a bezchybného stavu osobou, ktorá ho použije.
5.4. Miesta ukotvenia osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu sa určujú pred jeho použitím tak, aby umožňovali jeho bezpečné upevnenie a zaistenie po celý čas činnosti osoby vykonávajúcej stavebné práce. Pri práci s prístupom po lanách s použitím rýchlorezného náradia, najmä píly alebo uhlovej brúsky, alebo otvoreného plameňa alebo vysokotlakového pieskovacieho zariadenia musí byť bezpečnostné lano upevnené na osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu tak, aby sa pri práci bezpečnostné lano nepoškodilo.
5.5. Dĺžka pádu, ak výrobca neurčil inak, môže byť pri použití bezpečnostného postroja bez tlmiča pádovej energie najviac 1,5 m a s tlmičom pádovej energie najviac 4 m, pričom bezpečná výška zachytenia padajúcej osoby je najmenej 1 m od úrovne možného dopadu. Bezpečnostný pás sa nesmie použiť na zachytenie voľného pádu osoby.
5.6. Osoba vykonávajúca stavebné práce vo výške a nad voľnou hĺbkou si môže zaistiť osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu na iné miesto určeného ukotvenia, len ak je stále zaistená proti pádu, najmä druhým lanom. Pracovné lano a bezpečnostné lano musia byť farebne odlíšené.
5.7. Vhodný osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu a miesto jeho ukotvenia určuje zhotoviteľ v technologickom postupe. Miesto ukotvenia musí odolať v smere pádu statickej sile najmenej 15 kN.
5.8. Na zabezpečenie osoby vykonávajúcej stavebné práce vo výške a nad voľnou hĺbkou proti pádu pri výstupe alebo zostupe sa nesmú používať lanové slučky, uzly alebo úväzky na lanách; to neplatí, ak sa použije špeciálna horolezecká alebo speleologická technika alebo technika priemyselného lezenia a pomôcky, prípravky a prostriedky vyrobené a používané na tento účel.

Kolektívne zabezpečenie je potrebné vždy preferovať pred osobným!!!!

6. Zabezpečenie proti pádu predmetov a materiálu
6.1. Materiál, náradie a pomôcky sa musia uložiť alebo skladovať vo výškach tak, aby po celý čas uloženia alebo skladovania boli zabezpečené proti pádu, skĺznutiu alebo zhodeniu počas práce a po jej ukončení, a to aj vetrom.

6.2. Pracovné náradie sa nesmie zavesiť na časti odevu, ak nie je na to upravený alebo ak osoba vykonávajúca stavebné práce nepoužije vhodný výstroj, najmä pás s úpinkami.
6.3. Konštrukcia na práce vo výške a nad voľnou hĺbkou sa nesmie preťažovať. Hmotnosť materiálu, zariadenia, pomôcok, náradia a osôb nesmie presahovať náhodné zaťaženie konštrukcie určené technickou normou.

7. Zabezpečenie miesta pod prácami vo výške a nad voľnou hĺbkou a jeho okolia

7.1. Priestory, nad ktorými sa pracuje, musia sa zabezpečiť tak, aby nedošlo k ohrozeniu osôb vykonávajúcich stavebné práce a iných osôb.
7.2. Ohrozený priestor sa
zabezpečí
a) vylúčením prevádzky,
b) použitím ochrannej konštrukcie, záchytnej konštrukcie alebo lešenia vybaveného záchytnými sieťami, ktoré vymedzujú ohrozený priestor a zachytávajú prípadný pád,
c) ohradením dvojtyčovým zábradlím s výškou najmenej 1 m s tyčami upevnenými na nosných stĺpoch s dostatočnou stabilitou; na krátkodobé práce s jednoduchým náradím a pracovnými pomôckami, ak nepresiahnu pracovný rozsah jednej pracovnej zmeny, stačí vymedziť ohrozený priestor jednotyčovým zábradlím, prípadne lanom upevneným vo výške 1 m, alebo
d) strážením priestoru počas ohrozenia osobou určenou zhotoviteľom.
7.3. Ochranné pásmo, ktorým je ohrozený priestor vymedzený ohradením, musí mať šírku od okraja pracoviska alebo pracovnej podlahy najmenej
a) 1,5 m pri práci vo výške od 3 m do 10 m vrátane,
b) 2 m pri práci vo výške nad 10 m do 20 m vrátane,
c) 2,5 m pri práci vo výške nad 20 m do 30 m vrátane,
d) 1/10 výšky objektu pri práci vo výške nad 30 m.
7.4. Pri práci na plochách so sklonom viac ako 25° sa zväčšuje každé ochranné pásmo o 0,5 m. Šírka ochranného pásma sa určuje od päty kolmice, ktorá prechádza vonkajšou hranou voľného okraja miesta práce vo výške a nad voľnou hĺbkou.
7.5. V mieste dopravy materiálu do výšky pomocou ručnej kladky alebo kladkostroja sa ochranné pásmo rozširuje o 1 m na všetky strany od pôdorysného profilu dopravovaného bremena.
7.6. Pri objektoch, ktorých pomer výšky k najväčšiemu pôdorysnému rozmeru je viac ako 10 : 1, najmä pri vežiach, továrenských komínoch, televíznych a rozhlasových vysielačoch, vodojemoch, meteorologických stožiaroch, sa ochranné pásmo vymedzuje po celom obvode objektu podľa bodu 7.3.
7.7. Ak sa komunikácia pre chodcov z dôvodu prác vo výške zužuje alebo je preložená ku komunikácii pre vozidlá, prípadne do nej, musí sa oddeliť od prejazdného profilu komunikácie pre vozidlá dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m a zabezpečiť proti odstreku vody alebo blata od dopravných prostriedkov zástenou alebo debnením. Výškové nerovnosti medzi komunikáciou pre vozidlá a komunikáciou pre chodcov sa musia vyrovnať.

8. Práce nad sebou

8.1. Práce nad sebou sa môžu vykonávať len výnimočne, ak ich nemožno vykonať inak. Technologický postup musí obsahovať spôsob zaistenia bezpečnosti osôb vykonávajúcich stavebné práce na nižších pracovných úrovniach.
8.2. Pod miestom vyťahovania, zdvíhania a spúšťania materiálu sa musí zabezpečiť dostatočný voľný priestor na manipuláciu s materiálom. Počas týchto prác sa do ohrozeného priestoru musí zamedziť prístup osobám.

9. Zhadzovanie predmetov, materiálu a odpadu

9.1. Zhadzovať predmety, materiál a odpad z výšky možno, len ak
a) je na miesto dopadu zamedzený prístup osobám, najmä ohradením, vylúčením prevádzky alebo strážením, a jeho okolie je chránené proti odrazu alebo rozstreku zhodeného predmetu alebo materiálu,
b) sa materiál zhadzuje na miesto dopadu uzavretým zariadením.
9.2. Nesmú sa zhadzovať predmety, materiál a odpad, pri ktorých nemožno bezpečne predpokladať miesto dopadu alebo ktoré by mohli strhnúť osobu vykonávajúcu stavebné práce z výšky a do voľnej hĺbky.

9.3. Ak pri zhadzovaní predmetov, materiálu a odpadu vzniká prašnosť, hluk alebo iný nežiaduci účinok, vykonajú sa ochranné opatrenia.

10. Prerušenie prác vo výške a nad voľnou hĺbkou

Práca vo výške a nad voľnou hĺbkou v priestoroch nechránených proti poveternostným vplyvom sa musí prerušiť pri

a) búrke, silnom daždi, snežení, tvorení námrazy,

b) vetre s rýchlosťou od 8 $m.s^{-1}$ (5. Bf stupeň), ak ide o práce vykonávané na zavesených konštrukciách, na rebríkoch, ak sú chodidlá vo výške viac ako 5 m a pri použití osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu,

c) vetre s rýchlosťou od 10,8 $m.s^{-1}$ (6. a vyšší Bf stupeň),

d) viditeľnosti menej ako 30 m,

e) teplote prostredia menej ako -10 °C alebo viac ako + 43 °C.

11. Osobné ochranné pracovné prostriedky

Osobné ochranné pracovné prostriedky proti pádu sa podľa účelu a spôsobu použitia pri stavebných prácach rozdeľujú na pracovné polohovacie systémy a systémy zachytenia pádu. Pracovné polohovacie systémy sú tvorené najmenej miestom ukotvenia, spojovacími prostriedkami a bezpečnostným pásom. Systémy zachytenia pádu sú tvorené najmenej miestom ukotvenia, spojovacími prostriedkami, zariadením na tlmenie pádu a celotelovým bezpečnostným postrojom.

Osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu a miesto jeho ukotvenia určuje zhotoviteľ v technologickom postupe. Miesto ukotvenia musí odolať silám pôsobiacim pri páde. Statická sila v smere pádu, ktorej má odolať miesto ukotvenia, je najmenej 15 kN, ak na základe statického výpočtu vykonaného v rámci posúdenia rizika nebola určená nižšia hodnota tejto sily. Súčasťou technologického postupu musí byt určenie spôsobu evakuácie osoby po zachytení pádu z výšky alebo do hĺbky a prostriedkov potrebných na jej evakuáciu. V blízkosti pracoviska, kde sa vykonávajú práce vo výške a nad voľnou hĺbkou, musia byt k dispozícii prostriedky na evakuáciu osoby zachytenej po páde z výšky alebo do hĺbky.

PRÍLOHA č. 8: PRÁCE SO ZDVÍHACÍM ZARIADENÍM

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

Na stavbe budú pracovať žeriavy, ktoré budú zdvíhať materiál, skladať a nakladať. Pri týchto prácach sa musia pracovníci riadiť vyhláškou SÚBP č. 59/1982 Zb. najmä § 215, 220, 222, 224, 225– prostriedky na viazanie, zavesenie a uchopenie bremien a vyhláškou MPSVaR SR č. 508/2009 Z .z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení.

Do prevádzky môžu byť uvádzané len žeriavy (stabilné alebo mobilné), mostové, ktorých bezpečnosť bola preukázateľne overená.

Pre prevádzku žeriavu na stavenisku, pracovisku musí byť spracovaný prevádzkový režim používania a manipulovania s bremenami.

Zdvíhacie zariadenie musí byť vybavené účinnou a spoľahlivou brzdou.

Na zdvíhacom zariadení musí byť označená jeho nosnosť. Na žeriavoch s nosnosťou meniteľnou v závislosti od vyloženia musí byť uvedená najmenšie a najväčšia nosnosť s príslušným vyložením.

Zdvíhacie zariadenie s ručným pohonom musí byť vybavené zastavovacím kolíkom proti spätnému chodu pri zdvíhaní a samočinnou brzdou pri spúšťaní. Pri zdvíhacích zariadenia s motorickým pohonom musia byť brzdy motorického pohonu upravené tak, aby sa pri zastavení chodu motora súčasne automaticky zabrzdili.

Na **zdvíhacích zariadeniach riadených z koša alebo z kabíny** musí byť inštalované signalizačné zariadenie ovládané obsluhujúcim pracovníkom.

Do ohradeného a platnými piktogramami (tabuľkami) vyznačeného pracovného priestoru zdvíhacích zariadení musí byť vstup nepovolaným osobám zakázaný a takisto aj vjazd dopravným prostriedkom, ktorých činnosť nesúvisí s vykonávanými manipuláciami.
Bremená, ktorých hmotnosť nie je známa, musia byť označené.
Bremená sa nesmú dopravovať nad pracovníkmi alebo v ich nebezpečnej blízkosti.

BEZPEČNOSTNÉ POŽIADAVKY PRE UŽÍVATEĽA ŽERIAVU

Pred začiatkom prevádzky zdvíhacieho zariadenia je povinný žeriavnik vykonať nasledovné úkony, ktorými sa presvedčí o tom, či je zariadenie schopné bezpečnej prevádzky:

- najskôr sa presvedčí, čo je zapísané v „Denníku zdvíhacieho zariadenia" (alebo v inom obdobnom doklade) z minulej zmeny, zapíše dátum a hodinu nástupu a podpíše sa, skontroluje, či nie sú v žeriavovej dráhe, v prejazdnom profile alebo v dosahu zdvíhacieho zariadenia neoprávnené osoby alebo voľne ležiace nežiaduce predmety,
- pri vypnutých spínačoch (žeriavový) a ovládacích prístrojov vo vypnutej polohe skontroluje, či nie sú v kabíne (koši) horľaviny a predmety, ktoré sem nepatria a či nebezpečné zariadenia nevykazujú viditeľné chyby,
- skontroluje, či strojné a elektrické zariadenia nevykazujú viditeľné chyby ako napr. Vytekajúci
- olej z prevodoviek, uvoľnené alebo vypadnuté skrutky a matice a iné spojovacie súčiastky, uvoľnené alebo spadnuté závažia brzd alebo prasknuté pružiny, viditeľné poškodenia lán a uchytenia ich koncov, nesprávne uložené laná v drážkových bubnoch a kladiek, chýbajúce alebo rozbité izolátory trolejových vedení, poškodené pohyblivé napájacie vedenia alebo kotviace zariadenia trolejového vedenia.

Pri vonkajších žeriavoch sa musia v zimnom období uvoľniť zamrznuté čeľuste brzd, pretože je nebezpečenstvo odtrhnutia ich obloženia a vážne ohrozenie bezpečnosti prevádzky.

PREVÁDZKA ZDVÍHACÍCH ZARIADENÍ

Zdvíhacie zariadenie s bremenom možno uviesť do prevádzky len na pokyn viazača. Bez pokynov viazača môže žeriavnik manipulovať so zaťaženým žeriavom len v prípade nebezpečenstva.

Cudzie žeriavy, zdvíhacie zariadenia, montážne plošiny, výťahy, atď. nesmú byť použité bez súhlasu vedenia stavby zhotoviteľa.

ZDVÍHANIE BREMIEN

Pri zdvíhaní alebo spúšťaní bremien je potrebné ovládať žeriav tak, aby zrýchlenie alebo spomalenie pohybu bremena bolo rovnomerné. Pri nedodržaní tejto zásady dochádza k rozhúpaniu bremena k nadmerným dynamickým účinkom na konštrukciu, laná a mechanizmy. Pri správnom zdvíhaní bremena treba pomaly napnúť viazacie a zdvihové laná a s najnižším rýchlostným stupňom nadvihnúť bremeno. Ak je bremeno uviazané podľa predpisov, pokračuje sa v zdvíhaní plynulým zvyšovaním rýchlosti (vyššími rýchlostnými stupňami).

ZAKÁZANÉ MANIPULÁCIE

Pri obsluhe zdvíhacích zariadení a preprave bremien je zakázané najmä:

- porušovať zákazy uvedené na výstražných tabuľkách,
- používať na výstup, prestup alebo zostup zo zdvíhacieho zariadenia cesty, ktoré nie sú na tento účel určené alebo vystupovať na zdvíhacie zariadenie riadené zo zeme pri zapnutom hlavnom spínači,
- nabiehať na bezpečnostné koncové vypínače zdvihu (povolené len pri funkčnom preskúšaní), jazdiť zvýšenou rýchlosťou na konci dráhy a narážať na druhý žeriav,
- spúšťať kladnicu tak, že hrozí uvoľnenie lán a ich vyšmyknutie z drážok bubna a kladiek,
- násilne vyťahovať prostriedky na viazanie alebo zavesovanie spod bremien,
- prepravovať bremená nad pracujúcimi alebo v ich nebezpečnej blízkosti, nad pohybujúcimi sa dopravnými prostriedkami,
- jazdiť alebo nabiehať žeriavom tam, kde jazdia dva žeriavy nad sebou,
- pri výložníkových žeriavoch otáčať výložníkom dvoch žeriavov v spoločnom priestore bez dostatočného zabezpečenia,
- vyraďovať z funkcie alebo prestavovať bezpečnostné zariadenia, s výnimkou ich funkčného preskúšania,
- využívať spúšťacie odpory na vykurovanie,
- dopravovať nebezpečné bremená (tlakové nádoby a pod.) magnetom,
- zdvíhať alebo premiestňovať osoby na háku alebo na zavesenom bremien, s výnimkou pri závesných váhach, vrhačov na obsluhovanie pecí v hutných prevádzkach a osôb dopravovaných v koši pri opravách, prepravovaná osoba musí byť zabezpečená proti pádu, napr. bezpečnostným pásom a nosnosť zariadenia musí byť najmenej 1,5 násobok hmotnosti koša a dopravovaných osôb,
- odkladať na zdvíhacom zariadení (mačke, žeriave) a jeho dráhe akékoľvek predmety (náradie, spojovací materiál apod.) a zhadzovať ho alebo ukladať čistiacu vlnu a iné horľavé látky mimo určené miesta,
- opustiť zdvíhacie zariadenie po skončení zmeny alebo cez pracovnú prevádzku, pri zapnutom žeriavovom spínači, pri zavesenom bremene na háku, pri zdvihnutom naplnenom drapáku alebo zaťaženom magnete,
- pracovať so zdvíhacím zariadením v blízkosti ochranného pásma alebo vonkajším vedením bez signalizačného bezpečnostného zariadenia alebo náhradných opatrení, vstupovať do blízkosti holých vodičov alebo vykonávať akékoľvek práce na zdvíhacom zariadení pri zapnutom žeriavovom spínači.

RUČNÁ MANIPULÁCIA S BREMENAMI

Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť organizačnými opatreniami alebo používaním primeraných prostriedkov, najmä mechanických zariadení, vylúčenie ručnej manipulácie zamestnancov s bremenami.
Ak ručnú manipuláciu s bremenami nemožno vylúčiť, zamestnávateľ vykoná primerané organizačné opatrenia, použije primerané prostriedky a zamestnancov vybaví takými prostriedkami, aby sa vylúčilo alebo znížilo riziko poškodenia zdravia.

SMERNÉ HMOTNOSTNÉ HODNOTY

Vek	Podmienky	Maximálna hmotnosť bremena		Maximálna celozmenová hmotnosť (kg)	
		Muži	Ženy	Muži	Ženy
18 – 29 r.	priaznivé	50 kg	15 kg	10 000	6 500
	nepriaznivé	40 kg	10 kg	8 000	5 500
30 – 39 r.	priaznivé	45 kg	15 kg	7 500	6 500
	nepriaznivé	40 kg	10 kg	7 200	5 500
40 – 49 r.	priaznivé	40 kg	15 kg	6 500	6 000
	nepriaznivé	35 kg	10 kg	6 000	5 500
50 – 60 r.	priaznivé	35 kg	10 kg	5 500	5 000
	nepriaznivé	30 kg	5 kg	5 000	4 000

PRÍLOHA Č. 9: LEŠENIA, REBRÍKY, OTVORY V PODLAHÁCH

LEŠENIA

Lešenie je dočasná konštrukcia slúžiaca na bezpečné prevádzanie stavebných , montážnych a iných prác, musí zabezpečiť bezpečný vstup a výstup z tejto konštrukcie, taktiež bezpečný pohyb po nej, lešenie môže byť použité aj ako dočasná podporná konštrukcia.
Konštrukcia každého lešenia musí byť odborne navrhnutá, zmontovaná a udržiavaná tak, aby bola bezpečná po statickej, funkčnej, pracovnej stránke a aby tvorila priestorovo tuhý celok (kotvenie lešenia, stuženie, vzopretie, dvojtyčové zábradlie so zarážkou pri podlahe, nánožky a pod.)
Lešenie môžu montovať len p racovníci, ktorí majú platný lešenársky preukaz, zdravotnú spôsobilosť pre práce vo výškach, sú vyškolení z predpisov BOZP a príslušných STN a vybavení vhodnými OOPP. Pracovné plošiny, lávky a prístupy sú montované, navrhované, dimenzované, chránené a používané tak, aby zamestnancov chránili pred pádom a pádom predmetov.
Voľná medzera medzi vnútorným okrajom podlahy a priľahlou stenou nesmie byť väčšia ako 250 mm. Medzery medzi podlahovými prvkami môžu byť najviac 30 mm u podláh s vylúčenou horizontálnou dopravou, u podláh s dovolenou horizontálnou dopravou môžu byť max. 10 mm.
Podlahy musia mať rovný povrch. Voľné okraje pracovných podláh lešení vyšších ako 1,5 m musia byť opatrené zábradlím so zarážkou alebo inou konštrukciou.
Montáž dielcových (rámových) lešení môžu vykonávať minimálne 2 (dvaja) kvalifikovaní pracovníci – lešenári. Pri montáži a demontáži lešenia musia pracovníci používať ochrannú prilbu, bezpečnostný pás alebo postroj.

Lešenia skontroluje odborne spôsobilá osoba:

- pred ich prevzatím,
- v pravidelných intervaloch aspoň raz za 14 dní,
- po prestavbe, po dočasnom prerušení prác, po mimoriadnych poveternostných vplyvoch alebo po seizmickom otrase a po každom inom prípade, ktorý by mohol vplývať na ich pevnosť a stabilitu.

Ochrana pred bleskom

- Drevené lešenia musia byť opatrené samostatným prijímačom i zvodom (pokiaľ nie je možné použiť zvod pri objekte). Kovové lešenia nevyžadujú prijímače ani zvláštne zvody. Ich konštrukcia sa uzemní na dolnom konci. Lešenie pri objektoch opatrených hromozvodom sa pripojí na tento hromozvod na svojom najvyššom a najnižšom mieste (pred skúšobnou svorkou). Zvod uzemnenia sa pripojí k trubke (obvykle nosnému stĺpiku) dostatočne širokými objímkami z pozinkovanej ocele, ktoré sa pevne stiahnu skrutkami tak, aby dobre priliehali celou plochou. Miesto, kde sa objímka pripevní, musí byť očistené, aby vznikol kovový styk. Celé miesto spoja sa musí chrániť pred koróziou náterom (napr. dechtovým, PVC apod.).

U samostatne uzemňovaných lešení sa pri zvode k uzemneniu neprevádza ochrana pred mechanickým poškodením.

Pre inštaláciu ochrany pred bleskom platí STN EN 62305.

NENORMALIZOVANÉ (ATYPICKÉ) LEŠENIA

Lešenie je dočasná konštrukcia slúžiaca k bezpečnému vykonávaniu stavebných, montážnych, opravárenských a údržbárskych prác, odborných prehliadok, odborných skúšok a iných prác na zariadeniach a konštrukciách vo výškach.
Každé pracovné lešenie musí byť navrhnuté, postavené a udržiavané tak, aby sa nezrútilo alebo neúmyselne nepohlo, a aby sa mohlo bezpečne používať. Toto platí pre všetky fázy, vrátane montáže, prestavby a demontáže. Lešenárske dielce musia byť navrhnuté tak, aby sa dali bezpečne prevážať, montovať, používať, udržiavať, demontovať a skladovať. Montáž, demontáž a premiestňovanie lešenia môžu vykonávať pracovníci podľa vopred stanoveného technologického postupu. Montáž a demontáž lešenia môžu vykonávať len pracovníci, ktorí majú kvalifikáciu a ich zdravotný stav zodpovedá príslušným zdravotníckym smerniciam a ktorí sú vybavený osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami v rozsahu zodpovedajúcim podmienkam a prostredia pracoviska a príslušným smerniciam Zhotoviteľ vykonáva samotnú montáž lešenia. Zodpovedá, aby montáž lešenia bola realizovaná podľa:

- STN 738101 – Lešenie - spoločné ustanovenia
- STN 738107 - Rúrkové lešenia
- STN EN 1004 - Pojazdné pracovné dielcové lešenia
- STN EN 13374 - Dočasné bočné ochranné a záchytné systémy
- STN EN 12812 - Podperné lešenia

- STN 73 8120 - Stavebné plošinové výťahy
- STN EN 1263 - Záchytné siete
- Vyhlášky č. 147/2013 Z.z.
- NV SR č. 392/2006 Z.z.

Po úplnom dokončení montáže lešenia vedúci pracovnej skupiny zhotoviteľa vyplní tabuľku lešenia a umiestni ju na viditeľné miesto lešenia a urobí zápis do montážneho denníka o odovzdaní lešenia do používania.

Ak na práce z normalizovaného lešenia nepostačuje rozmerová rada a zaťaženie lešenia podľa STN 738101 a STN738107 je potrebné zhotoviteľom doložiť k nenormalizovanému lešeniu technickú dokumentáciu, ktorá má obsahovať:

- technickú správu, popis lešenia
- výkres konštrukčného návrhu lešenia
- statický prepočet oprávnenou osobou

O skladbe podlahy, zábradliach v prípade možnosti i celej konštrukcii lešenia zhotoví dodávateľ fotodokumentáciu ktorú bude minimálne do času demontáže uchovávať. Na zábere bude uvedený dátum , čas montáže a číslo zákazky. Za dodržiavanie zásad lešenia zodpovedá zhotoviteľ.

Lešenie sa môže používať len k účelom, pre ktoré bolo naprojektované a postavené, predané a prevzaté do užívania. Pri zmenenom spôsobe užívania lešenia, ktoré by mohlo mať za následok zníženie statickej, funkčnostnej alebo pracovnej bezpečnosti sa konštrukcia lešenia musí z uvedených hľadísk posúdiť a v prípade nutnosti v potrebnom rozsahu upraviť.

Konštrukcia lešenia musí byť stále udržovaná tak, aby mohla bezpečne plniť funkciu, pre ktorú bola zriadená. Konštrukcia lešenia musí byť každých sedem dní odborne kontrolovaná (prehliadnutá).

O vykonaní kontroly sa vykoná zápis na zadnej strane tabuľky lešenia.

Okrem pravidelnej prehliadky sa vykonáva bežná denná prehliadka konštrukcie lešenia ako celku pred zahájením práce, pri ktorej sa musí skontrolovať hlavne kompletnosť konštrukcie (zábradlie, podlaha, výstupy, zarážky a pod.). Závady zistené pri prehliadkach musia byť ihneď odstránené.

REBRÍKY

- Rebríky musia byť dostatočne pevné a riadne udržiavané. Musia byť používané správne, na príslušných miestach a na účely, na ktoré boli určené
- Rebríky možno používať len na krátkodobé fyzicky nenáročné práce pri použití jednoduchého náradia.
- Pri vystupovaní alebo zostupovaní musí byť pracovník otočený tvárou k rebríku a musí mať možnosti pridržať sa ho obidvomi rukami.
- Po rebríku sa nesmie vynášať alebo znášať bremeno ťažšie ako 20 kg.
- Na rebríkoch je zakázané pracovať nad sebou. Vystupovať a zostupovať po rebríku súčasne viacerými pracovníkmi je zakázané.
- Na rebríkoch sa nesmú vykonávať práce, pri ktorých sa používajú pneumatické nástroje, vstreľovacie prístroje, reťazové píly a iné nebezpečné nástroje.
- Je zakázané používať rebrík ako priechodový mostík.
- Rebríky používané na výstup musia presahovať hornú výstupnú plošinu najmenej o 1,1 m.
- Presah rebríka sa môže nahradiť pevnými držadlami alebo inou pevnou časťou konštrukcie, za ktorú sa možno spoľahlivo zachytiť.

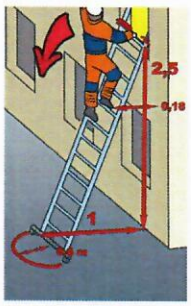

- Na zabezpečenie stability musí byť rebrík zabezpečený proti posunutiu, bočnému vychýleniu, prevráteniu alebo rozovretiu.
- Sklon jednoduchého rebríka nesmie byť menší ako 1:2,5.
- Za priečkami musí byť voľný priestor najmenej 0,18 m; pri päte rebríka zo strany prístupu treba
  ponechať voľný priestor najmenej 0,6 m.
- Na rebríku možno pracovať len v bezpečnej vzdialenosti od horného konca rebríka, pri jednoduchom rebríku vo vzdialenosti chodidiel najviac 0,8 m; pri dvojitom rebríku najviac o 0,5 m od konca rebríka.
- Pri práci na rebríku musí pracovník, keď je chodidlami vo výške väčšej ako 5 m, používať osobné ochranné zabezpečenie proti pádu.
- Vizuálne prehliadky rebríkov sa musia vykonať pri výdaji zo skladu alebo pri príjme do skladu a pred každým použitím. Podľa požiadaviek technických noriem zhotoviteľ stavebných prác je povinný pravidelne vykonávať skúšky stability a pevnosti rebríkov najmenej raz ročne.
- Poškodené rebríky a tie, ktoré nevyhovujú skúškam, sa nesmú používať.
- Pevné rebríky musia byť zhotovené z takého materiálu a ukotvené tak, aby nemohlo dôjsť k ich deformáciám ani výkyvom.

- Rebrík musí mať jednotnú vzdialenosť priečok, najviac 0,33 m.
- Medzi rebríkom a akoukoľvek konštrukciou na strane výstupu sa musí ponechať voľný priestor , najmenej 0,7 m.
- Medzi priečkami a stenou alebo inou konštrukciou na strane odvrátenej od výstupu sa musí ponechať voľný priestor , najmenej 0, 18 m.
- Dvojité rebríky musia zabezpečovať retiazky, ťahadlá a kovanie.

ZABEZPEČENIE OTVOROV A JÁM

- Otvory a jamy na stavenisku alebo komunikácii, kde hrozí nebezpečenstvo pádu osôb, musia byť vždy zakryté alebo ohradené pevným dvojtyčovým zábradlím vysokým najmenej 1 m.

PRÍLOHA č.10: SPRIEVODNÁ DOKUMENTÁCIA

Dôležité telefónne čísla

Telefónna predvoľba (041,+421)

-	Polícia / POLICE	112 / 158
-	Mestská polícia / CITY POLICE	112 /159
-	Hasiči a záchranná služba / FIRE DEPARTMENT	112 / 150
-	Zdravotná záchranná služba / AMBULANCE	112 / 155
-	Pohotovosť - elektrina / FAIL OF ELECTRICAL	0800 159 000
-	Pohotovosť - plyn / FAIL OF GAS	0850 111 727
-	Koordinátor bezpečnosti / SAFETY COORDINATOR	0910 120 704

TRAUMATOLOGICKÝ PLÁN

1. Zaistiť bezpečnosť zúčastnených osôb
a bezpečnosť záchrancov. Predísť vzniku ďalších zranení a zhoršeniu vzniknutých zranení (technická pomoc spočíva v bezpečnom odstránení alebo prerušení pôsobenia príčin, ktoré nehodu vyvolali – vypnúť prívod el. energie, zastaviť stroj ....)

2. Správne určiť typ a rozsah poranenia - rýchle zhodnotenie situácie

3. Zrealizovať celkové vyšetrenie postihnutého:

a) pohľadom: dýchacie pohyby, správanie postihnutého, výraz tváre, farba kože, poloha a neprirodzený tvar tela alebo jeho častí, aktívna hybnosť končatín, krvácanie, zvracanie, vidíme mechanizmu úrazu, sme svedkami nehody,
b) sluchom: dýchacie šelesty, spontánne prejavy postihnutého (vzdychanie, chrčanie, krik), odozvy na oslovenia a manipuláciu, realizujeme slovnú kontrolu stavu vedomia,
c) hmatom: vyšetrenie základných životných funkcií (dýchacie pohyby, tepová vlna), zlomeniny kostí (neprirodzená poloha a pohyblivosť časti končatín), teplota kože, citlivosť, bolestivosť orgánov při hmate,
d) ostatné zmysly: abnormálny zápach z dychu postihnutého (alkohol, acetón), iný zápach na miste nehody (plyn, benzín, chemikálie, spálenina...).

4. Posúdenie základných životných funkcií:

a) zistenie stavu vedomia - oslovenie postihnutého, zatrasenie s ním,
b) zistenie dýchania - sluchom (záchranca priloží ucho k nosu a ústam postihnutého a vníma jeho výdych) a pohľadom (dvíha sa hrudník),
c) zistenie srdcovej činnosti - kontrola tepu hmatom na krčnej tepne (bruška 3 prstov priložíme do ryhy medzi štítnou chrupavkou a bočnými krčnými svalmi na max. 10 sekúnd).

5. Poskytnutie prvej pomoci, privolanie odbornej pomoci – záchrannej služby tel. 155 alebo 112

a) pri akútnom ohrození života vyzve záchranca alebo svedok úrazu prostredníctvom obsluhy vnútorného rozhlasu /informácie, recepcia.../ zákazníkov, ci sa v areáli prevádzky nenachádza lekár, výzva zároveň slúži ako informácia vedeniu prevádzky a školeným osobám v prvej pomoci k zahájeniu bezodkladných úkonov

b) v prípade ohrozenia života poskytuje (realizuje) neodkladnú resuscitáciu

PREVÁDZKOVÝ PORIADOK STAVBY

Platný pre všetkých, ktorí sa zdržiavajú na stavbe, vrátanie návštevníkov.
Nedodržiavanie prevádzkového poriadku bude znamenať vylúčenie zo stavby.

Všeobecný prevádzkový poriadok stavby :

1. Všetci pracovníci na stavbe musia absolvovať príslušné školenia BOZP a musia absolvovať oboznámenie s rizikami pri práci na stavenisku ako aj oboznámenie s plánom BOZP, ktoré vykoná vedúci pracovník subdodávateľa a zápis s tohto oboznámenia zaznamená v stavebnom denníku

2. Na stavbe musia byt používané odpovedajúce osobné ochranné pracovné prostriedky (prilba, reflexná vesta, ochranná obuv), ostatné OOPP na základe vykonávanej činnosti

3. Všetci pracovníci rešpektujú vstupnú kontrolu v kancelárii stavbyvedúceho, a sú povinní preukázať sa pri vstupe na stavenisko

4. Každá nehoda alebo situácia, ktorá môže viest k nehode, musí byt hlásená koordinátorovi BOZP

5. Každá osoba, u ktorej bude zistené, že poškodzuje prostriedky alebo zariadenie urcené k zaisteniu bezpecnosti a ochrany zdravia, bude zo stavby vykázaná

6. **Fajčenie** na stavbe bude zakázané v rizikových priestoroch a fajčiť sa bude môcť iba na vyhradených miestach

7. **Návštevy** sa musia hlásiť na vrátnici ostrahy stavby a vstup na stavbu bude návštevníkom umožnený iba na základe ich súhlasu. Po dobu pobytu na stavbe sú návštevníci povinní nosiť zodpovedajúce osobné ochranné pracovné prostriedky a môžu sa pohybovať iba v sprievode zodpovednej osoby.

8. **Vodiči vozidiel** musia nosiť ochranné prilby zakaždým, kedy to vyžaduje situácia. Vozidlá v priestore staveniska môžu cúvať len za asistencie kvalifikovaného závozníka

9. Na stavbe sa dodržiavajú bezpečnostné značenia a vyhlásenia

10. Na stavbe je zakázané používať tranzistorové rádia alebo MP3 prehrávače a tiež aj používať pri práci mobilné telefóny

11. Fotografovanie alebo nakrúcanie na stavbe je povolené len na základe predchádzajúceho písomného súhlasu .

12. Všetci pracovníci stavby, v zaujme ich vlastnej bezpečnosti i bezpečnosti druhých, sú povinný dodržiavať **technologické postupy** spracované ich zamestnávateľmi.

13. Požiarne hlásiče, hasiace prístroje a požiarne poriadky chránia ľudské životy. Nepoškodzujte ich.

PRAVIDLÁ OSOBNEJ BEZPEČNOSTI

1. Všetci pracovníci na stavbe sú povinní nosit ochranné prilby, reflexné vesty a pracovnú obuv.

2. Používanie alkoholu a drog je zakázané, na stavenisku je pri kontrole na alkohol nulová tolerancia.

3. Je zakázané obsluhovať strojné zariadenie, alebo vybavenie osobe, ktorá nebola riadne preškolená a nemá k dispozícii osvedcenie o svojej kvalifikácii.

4. Každé strojné zariadenie alebo vybavenie, u ktorom sa zistí, že je poškodené, musí byt ihneď vyradené z prevádzky.

5. Priamo z rebríkov je možné realizovať len krátkodobé práce a len vtedy, keď nie je možné použiť inú alternatívu prístupu. Rebríky musia byt pri používaní vždy prichytené ku konštrukcii alebo bezpečne zapreté dole inou osobou. Je prísne zakázané pracovať na rebríku súčasne viac ako jednému pracovníkovi

6. Používanie kozových lešení je povolené len výnimočne. Zvýšené pracovné podlahy bez zábradlia a zarážky pri podlahe sa môžu používat len do výšky 1500 mm. Pri väčších výškach sa musia používať riadne skonštruované a zaistené lešenia. Pojazdná lešenia bez zábradlia nie je možné používať.

7. Potraviny je možné konzumovať len vo vyhradených miestach – zhromaždovacích priestoroch.

8. Všetky pripojenia (mimo bežných zásuvkových) a úpravy na elektrických spotrebičoch a elektroprípojkách môže realizovat len urcená osoba s príslušnou kvalifikáciou.

9. Na stavenisku sa nebudú tolerovat žiadne žarty, bitky a pod.

10. Na stavenisko môžu vstupovat, len osoby - pracovníci, ktorí absolvovali vstupné školenie.

Výkon práce bez vstupného školenia sa považuje za hrubé porušenie pravidiel

OBOZNAMOVANIE ZAMESTNANCOV EXTERNÝCH ORGANIZÁCIÍ A ZAMESTNANCOV V TRÉNINGU S BOZP, ŽP A OPP

ZÁKLADNÉ PRAVIDLÁ A PREDPISY NA STAVENISKU

BOZP	STE POVINNÝ DODRŽIAVAŤ PRÁVNE PREDPISY A VNÚTORNÉ PRED
	STE POVINNÝ VYKONÁVAŤ PRÁCE A POHYBOVAŤ SA IBA V PRIESTOROCH SÚVISIACICH S MIESTOM PLNENIA VAŠEJ PRACOVNEJ ÚLOHY, NEPOHYBOVAŤ SA MIMO NICH A MIMO VYHRADENÉ PRÍSTUPOVÉ CESTY
	ODSTAVOVAŤ VOZIDLÁ, MOTOROVÉ VOZÍKY, INÉ TECHNICKÉ PROSTRIEDKY A UKLADAŤ MATERIÁL, JE MOŽNÉ IBA NA VYHRADENÝCH MIESTACH, KTORÉ VÁM URČÍ VEDÚCI PRACOVISKA
	PRÍPADNÚ NEHODU ALEBO PRACOVNÝ ÚRAZ STE POVINNÝ OKAMŽITE OHLÁSIŤ VEDÚCEMU ODDELENIA, KDE SA ÚRAZ STAL, VLASTNÝ ÚRAZ SI NECHAŤ OŠETRIŤ A ZAEVIDOVAŤ
	STE POVINNÝ REŠPEKTOVAŤ VÝSTRAŽNÉ A ZÁKAZKOVÉ TABUĽKY, VAROVNÉ SIGNÁLY A DOHODNUTÉ ZNAMENIA, VŽDY DODRŽIAVAŤ POKYNY VEDÚCICH ZAMESTNANCOV
	OBSLUHUJTE IBA TAKÉ ZARIADENIA, NA KTORÉ MÁTE PRÍSLUŠNÉ OPRÁVNENIE, S KTORÝMI STE BOLI RIADNE A PREUKÁZATEĽNE OBOZNÁMENÝ.
	NEPOUŽÍVAJTE ZJAVNE POŠKODENÉ ALEBO CHYBNÉ ZARIADENIA A PRACOVNÉ POMôCKY, ZISTENÉ NEDOSTATKY BEZ ZBYTOČNÉHO ODKLADU OHLASUJTE VEDÚCEMU PRACOVISKA
	NEODSTRAŇUJTE A NEPOŠKODZUJTE SVOJVOĽNE BEZPEČNOSTNÉ ZARIADENIA (KRYTY A ZNAČKY)
	NEROZPTYĽUJTE AKÝMKOĽVEK SPôSOBOM POZORNOSŤ OSTATNÝCH ZAMESTNANCOV, PRACUJTE VŽDY PODĽA URČENÝCH PRACOVNÝCH POSTUPOV
	NA VYKONANÚ PRÁCU MUSÍTE MAŤ PLATNÚ ZDRAVOTNÚ SPôSOBILOSŤ
	STE POVINNÝ POUŽÍVAŤ PRI PRÁCI OCHRANNÉ ZARIADENIA A OSOBNÉ OCHRANNÉ PRACOVNÉ PROSTRIEDKY PREDPÍSANÉ VLASTNÝM ZAMESTNÁVATEĽOM A PREDPÍSANÉ V PRIESTOROCH SPOLOČNOSTI (OCHRANNÝ PRACOVNÝ ODEV, OCHRANNÉ PRACOVNÉ OKULIARE, PRACOVNÉ RUKAVICE, CHRÁNIČE SLUCHU, OCHRANU DÝCHACÍCH CIEST, OCHRANNÉ PRILBY, REFLEXNÚ VESTU A POD.)
	UDRŽIAVAJTE PRIEBEŽNE PORIADOK NA PRACOVISKU, ZISTENÉ ZÁVADY IHNEĎ PODĽA SVOJICH MOŽNOSTÍ ODSTRÁŇTE, PRÍPADNE NA NE UPOZORNITE PRÍSLUŠNÉHO VEDÚCEHO ZAMESTNANCA
	NEPOUŽÍVAJTE ALKOHOL ANI INÉ NÁVYKOVÉ LÁTKY, NEVSTUPUJTE POD ICH VPLYVOM DO PRIESTOROV SPOLOČNOSTI. NA VYZVANIE STE POVINNÝ PODROBIŤ SA SKÚŠKE NA POŽITIE ALKOHOLU A INÝCH OMAMNÝCH LÁTOK JE ZAKÁZANÉ VNÁŠAŤ DO PRIESTOROV SPOLOČNOSTI STRELNÉ ZBRANE
	V PRÍPADE NEJASNOSTI O BEZPEČNOSTI, ALEBO POSTUPE VYKONÁVANÝCH PRÁC SI VŽDY VYŽIADAJTE STANOVISKO VEDÚCEHO ODDELENIA
	OBOZNÁMENIE SA S DOKUMENTÁCIOU POŽIARNEJ OCHRANY (POŽIARNE POPLACHOVÉ SMERNICE, POŽIARNY EVAKUAČNÝ PLÁN, POŽIARNE PORIADKY PRE MIESTA SO ZVÝŠENÝM NEBEZPEČESTVOM VZNIKU POŽIARU)
	PRED ZAČATÍM PRÁC NA URČENOM PRACOVISKU MUSÍTE BYŤ POVERENÝM VEDÚCIM ZAMESTNANCOM POUČENÝ S BEZPEČNÝMI PRACOVNÝMI POSTUPMI, UMIESTNENÍM HLAVNÉHO VYPÍNAČA EL. PRÚDU, UZÁVEROM PLYNU, UMIESTNENÍM LEKÁRNIČKY, ROZMIESTNENÍM PRENOSNÝCH HASIACICH PRÍSTROJOV A SMEROM ÚNIKOVÝCH CIEST
OPP	OBOZNÁMENIE SA S DOKUMENTÁCIOU POŽIARNEJ OCHRANY (POŽIARNE POPLACHOVÉ SMERNICE, POŽIARNY EVAKUAČNÝ PLÁN, POŽIARNE PORIADKY PRE MIESTA SO ZVÝŠENÝM NEBEZPEČESTVOM VZNIKU POŽIARU)
	PRED ZAČATÍM PRÁC NA URČENOM PRACOVISKU MUSÍTE BYŤ POVERENÝM VEDÚCIM ZAMESTNANCOM POUČENÝ S BEZPEČNÝMI PRACOVNÝMI POSTUPMI, UMIESTNENÍM HLAVNÉHO VYPÍNAČA EL. PRÚDU, UZÁVEROM PLYNU, UMIESTNENÍM LEKÁRNIČKY, ROZMIESTNENÍM PRENOSNÝCH HASIACICH PRÍSTROJOV A SMEROM ÚNIKOVÝCH CIEST
ŽP	SEPAROVAŤ ODPAD A INFORMOVAŤ KONTAKTNÚ OSOBU SPOLOČNOSTI O VZNIKNUTOM ODPADE
	INFORMOVAŤ KONTAKTNÚ OSOBU SPOLOČNOSTI O POUŽÍVANÝCH CHEMICKÝCH LÁTKACH, ZABRÁNIŤ MOŽNÉMU ÚNIKU CHEMIKÁLIÍ DO PôDY ALEBO VODY PREVENTÍVNYMI OPATRENIAMI (NAPR. SKLADOVANIE A MANIPULÁCIA S CHEMIKÁLIAMI NAD ZÁCHYTNOU VAŇOU). OKAMŽITE NAHLÁSIŤ HAVARIJNÚ UDALOSŤ KONTAKTNEJ OSOBE
OOPP	POVINNOSŤ POUŽÍVAŤ OSOBNÉ OCHRANNÉ PRACOVNÉ PROSTRIEDKY PODĽA INTERNÝCH PREDPISOV A NARIADENÍ, PODĽA POVAHY PRÁCE A ĎALŠIE PROSTRIEDKY PRE ZAISTENIE BOZP NA PRACOVISKU (POZN. VO VÝROBNÝCH A SKLADOVÝCH PRIESTOROCH PLATÍ ZÁKAZ POUŽITIA KRÁTKYCH, RESP. ¾ NOHAVÍC)

ZOZNÁMENIE S RIZIKAMI

RIZIKO	PORANENIE	ZÁKLADNÁ PREVENCIA
RUČNÁ MANIPULÁCIA - VYŠMYKNUTIE Z RÚK A PÁD BREMENA NA PRACOVNÍKA. PRICVIKNUTIE PRSTOV MEDZI BREMENÁ. NESPRÁVNE DVÍHANIE - PORANENIE CHRBTICE, SVALOV A ŠLIACH.	HLAVY, TELA, KONČATÍN, CHRBTICE	POUŽÍVAŤ PREDPÍSANÉ OOPP, MAX. VYUŽITIE MANIPULAČNEJ TECHNIKY, MANIPULOVAŤ IBA S BREMENAMI ZODPOVEDAJÚCIMI MOŽNOSTIAM A SCHOPNOSTIAM PRACOVNÍKA. DODRŽIAVAŤ MAXIMÁLNE HMOTNOSTNÉ LIMITY.
PRÁCA S MANIPULAČNOU TECHNIKOU - ZRÁŽKA, PRITLAČENIE, PÁD BREMENA - ZRÁŽKA S INÝM	KONČATÍN, TELA	ZOZNÁMIŤ SA S BEZPEČNÝM PRACOVNÝM POSTUPOM, PREDOVŠETKÝM KONTROLOU ULOŽ. NÁKLADU PRED A BEHOM JAZDY, RÝCHLOSŤ JAZDY PRISPôSOBIŤ NÁKLADU,

DOPRAVNÝM PROSTRIEDKOM		CESTE A OSOBÁM V BLÍZKOSTI MANIPULÁCIE. V NEPREHĽADNÝCH MIESTACH POUŽÍVAŤ VÝSTRAŽNÉ ZNAMENIE. UDRŽIAVAŤ OČNÝ KONTAKT PRI PREJAZDE OKOLO OPERÁTOROV, POUŽÍVAŤ VÝSTRAŽNÉ ZNAMENIE.
PREMÁVKA MANIPULAČNEJ TECHNIKY ZACHYTENIE PÁD BREMENA.	HLAVY, TELA, KONČATÍN	DAJ PREDNOSŤ MOTOROVÝM VOZÍKOM, NEVSTUPOVAŤ DO PRACOVNÉHO PRIESTORU MOTOROVÉHO VOZÍKA.
KONTAKT S ELEKTRICKÝM ZARIADENÍM DOTYK "ŽIVEJ" ČASTI (NECHRÁNENEJ ČASTI ZARIADENIA POD NAPäTÍM)	HLAVY, TELA, KONČATÍN, SRDCE	NEODSTRAŇOVAŤ KRYTY EL. ČASTÍ, ZÁKAZ NAHADZOVANIA EL. ISTIČOV A OPRÁV EL. ZARIADENÍ. NEPRACUJ S POŠKODENÝM EL. ZARIADENÍM, ZÁVADY HLAS VEDÚCEMU, ZACHOVAJ VOĽNÝ PRÍSTUP K ROZVÁDZAČOM. PRÁCU S TÝMITO ZARIADENIAMI MôŽE VYKONÁVAŤ LEN POVERENÁ OSOBA S PRÍSLUŠNÝM OPRÁVNENÍM.
PRÁCA VO VÝŠKACH, STAVEBNÉ PRÁCE - PÁD Z VÝŠKY, ZAVALENIE, POPÁLENIE PRI ZVÁRANÍ ALEBO PRÁCI S OTVORENÝM OHŇOM. PORANENIE PRI POUŽÍVANÍ STAVEBNÝCH STROJOV, NÁRADIA A MANIPULÁCII S ŤAŽKÝMI BREMENAMI.	HLAVY, TELA, KONČATÍN	DODRŽIAVAŤ LEGISLATÍVNE POŽIADAVKY PRI STAVEBNÝCH PRÁCACH, PRÁCI VO VÝŠKACH, PRÁCI NA REBRÍKOCH A POŽIADAVKY PRE PRÁCU SO STAVEBNÝMI STROJMI A NÁRADÍM.
POUŽÍVANIE STROJOV A ZARIADENÍ - VTIAHNUTIE DO ROTUJÚCICH ČASTÍ ZARIADENIA, NARAZENIE ČASTI TEĽA DO STROJA ALEBO ZARIADENIA.	HLAVY, TELA, KONČATÍN	POUŽÍVAŤ PREDÍSANÉ OOPP, PRACOVAŤ NA STROJI AŽ PO ZATRÉNOVANÍ A DôSLEDNE DODRŽIAVAŤ STANOVENÉ PROCEDÚRY, NEPOUŽÍVAŤ POŠKODENÉ STROJE A ZARIADENIA.

SADZOBNÍK POKÚT

PORUŠENIE (NEDODRŽANIE PRAVIDIEL / ZISTENIE)	**VÝŠKA POKUTY** (BEZ DPH)
KRÁDEŽ ALEBO ZNEHODNOTENIE MAJETKU SPOLOČNOSTI (článok 13)	**5000 EUR, OKAMŽITÉ UKONČENIE PRÁ C A ZRUŠENIE ZMLUVY, FINANČNÁ NÁHRADA ŠKODY**
PORUŠENIE OCHRANY OBCHODNÉHO TAJOMSTVA, VYTVÁRANIE FOTOGRAFIÍ ALEBO NAHRÁVOK (článok 12)	**OKAMŽITÉ UKONČENIE SPOLUPRÁCE S DODÁVATEĽSKOU SPOLOČNOSŤOU A TRVALÝ ZÁKAZ VSTUPU DO AREÁLU STAVBY**
POZITÍVNY VÝSLEDOK SKÚŠKY NA ALKOHOL - donášať, používať alkoholické nápoje, omamné alebo psychotropné látky, a zákazu vstupovať do areálu (článok 3, odsek 3.2, písm. e,h)	**500 EUR** A TRVALÝ ZÁKAZ VSTUPU DO AREÁLU SPOLOČNOSTI OSOBE, U KTOREJ BOL ZISTENÝ POZITÍVNY VÝSLEDOK SKÚŠKY NA ALKOHOL, **OKAMŽITÉ OPUSTENIE AREÁLU STAVBY**
NEDODRŽANIE BOZP PRI PRÁCACH VO VÝŠKACH ALEBO VÝKOPOCH (NEZABEZPEČENÉ PRACOVISKO, PRÁCA NA LEŠENÍ, PRÁCA NAD SEBOU, ZABEZPEČENIE VÝKOPOV, ...) V SÚLADE S PLATNÝMI PREDPISMI (článok 6)	**500 EUR**
NEZABEZPEČENIE PRACOVISKA SO ZVÝŠENÝM RIZIKOM VZNIKU POŽIARU (PRÁCA BEZ POVOLENIA, NEZABEZPEČENIE PHP, NEZABEZPEČENÁ KONTROLA PRACOVISKA PO UKONČENÍ PRÁC, ...) (článok 5)	**500 EUR**
OBSLUHA VYHRADENÝCH TECHNICKÝCH ZARIADENÍ BEZ PRÍSLUŠNEJ ODBORNEJ SPôSOBILOSTI (článok 3, odsek 3.2, písm. f)	**500 EUR**
OBSLUHA STROJOV (NAKLADAČ, ŽERIAV NA PODVOZKU, ...) BEZ PRÍSLUŠNEJ ODBORNEJ SPôSOBILOSTI (článok 3, odsek 3.2, písm. f)	**500 EUR**
OHROZENIE INÝCH OSôB SVOJOU ČINNOSŤOU Z DôVODU NEDODRŽANIA ZÁKLADNÝCH PRAVIDIEL BOZP, OPP A ŽP	**500 EUR**
NEZABEZPEČENIE NEBEZPEČNÝCH CHEM. LÁTOK PROTI ÚNIKOM DO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA (článok 11, odsek 11.2)	**500 EUR**
BKHL: PRÁCE BEZ EVIDENCIE A OBOZNÁMENIA VEDÚCEHO ZAMESTNANCA (článok 4, odsek 4.3)	**500 EUR**
VYTVORENIE NEDOVOLENEJ SKLÁDKY ODPADU (článok 11, odsek 11.1)	**500 EUR**
NEDOVOLENÁ MANIPULÁCIA S HORĽAVÝMI LÁTKAMI (článok 5)	**500 EUR**
FAJČENIE MIMO VYHRADENÝCH MIEST NA FAJČENIE (článok 3, odsek 3.2, písm. i)	**500 EUR**
NEDODRŽANIE SEPARÁCIE ODPADU (článok 11, odsek 11.1)	**500 EUR**
NEDODRŽANIE NOSENIA OOPP (článok 3, odsek 3.2, písm. g a článok 5, odsek 5.3)	**500 EUR**
NEDODRŽANIE DOPRAVNÉHO ZNAČENIA (článok 8) PREKROČENIE MAXIMÁLNEJ POVOLENEJ RÝCHLOSTI (článok 8)	**100 EUR** **do 20 km/h - 100 EUR, nad 20km/h - 300 EUR**